

προσεχώς

Περιοδική έκδοση της Κινηματογραφικής Λέσχης Ηλιούπολης

ΤΕΥΧΟΣ 24 - ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ 2013

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Κινηματογραφικές Λέσχες

• 30 χρόνια Ομοσπονδίας Κινηματογραφικών Λεσχών Ελλάδας – 26° Συνέδριο 05

Της Άννας Ταμπούκου

• Το σινεμά είναι ο Παράδεισος..... 18

Της Τούλλας Σκλήρου

• Αισθητικά ρεύματα στον κινηματογράφο 19

Κύκλος διαλέξεων της Κινηματογραφικής Λέσχης και του Πολιτιστικού Αθλητικού Οργανισμού Δήμου Ηλιούπολης – Γρηγόρης Γρηγορίου

Φεστιβάλ Φανταστικού Κινηματογράφου

• Φεστιβάλ Φανταστικού Κινηματογράφου 2013 20

Επιμέλεια: Νώντας Σαρλής

Εκδήλωση του Ιδρύματος «Βαγγέλης Κοτρώνης», της Εταιρείας Ελλήνων Σκηνοθετών, της Κινηματογραφικής Λέσχης Ηλιούπολης και του ΙΕΚ ΑΚΜΗ στις 20-22/4/2013

Ελληνικός κινηματογράφος 2012

• «11 συναντήσεις με τον πατέρα μου» 22

Συζήτηση με εισηγητές τους Νίκο Κορνήλιο και Ευγενία Παπαγεωργίου

• «Fish n' chips»..... 23

Συζήτηση με εισηγητή τον Ηλία Δημητρίου

Όψεις του ελληνικού ντοκιμαντέρ

• Ο λαϊκός ξεσηκωμός στα Μέγαρα το 1973 - Από τα πρώτα ντοκιμαντέρ του ελληνικού

κινηματογράφου με οικολογική διάσταση 24

Συζήτηση με εισηγητές τους Σάκη Μανιάτη και Γιώργο Τσεμπερόπουλο

• Το κινηματογραφικό ντοκιμαντέρ από το στάδιο της έρευνας

έως την επικοινωνία του με το κοινό 26

Συζήτηση με εισηγητές τους Χρήστο Καρακέπλη και Νατάσα Σέγκου

• Καρκίνος: δάσκαλος ζωής 28

Συζήτηση με εισηγητές τους Σταύρο Ψυλλάκη, Νίκο Καρθούνη, Αλέξανδρο Αρδαβάνη και Δημήτρη Χαρίτο

• «Encardia, η πέτρα που χορεύει» ή πώς η τέχνη διασώζει μια γλώσσα 30

Συζήτηση με εισηγητές τους Άγγελο Κοβότσο, Γιώργο Πουλίδη, Κώστα Κωνσταντάτο και Μιχάλη Κονταξάκη

Πρόσωπα της λογοτεχνίας, της μουσικής και των εικαστικών τεχνών

• Η οδύσσεια της ζωής της μικρής ανιψιάς του Κ.Π. Καβάφη 32

Συζήτηση με εισηγητές τους Σίμο Κορεξενίδη και Πέρσα Κουμούτση

• Γιάννης Χρήστου (1926-1970):

Μια μεγάλη μορφή της μουσικής πρωτοπορίας του 20ού αιώνα 35

Συζήτηση με εισηγητές τους Κωστή Ζουλιάνη, Θόδωρο Αντωνίου και Μιχάλη Τρανουδάκη

• Ο ζωγράφος Γιώργος Βακιρτζής (1923-1988):

Αφίσες και σχέδιά του για τον κινηματογράφο 37

Συζήτηση με εισηγητές τους Χρήστο Φ. Μαργαρίτη και Δημήτρη Θ. Αρβανίτη

Ρατσισμός-Νεοφασιστική βία

• Αντιμέτωποι με τη ρατσιστική και νεοφασιστική βία 40

Συζήτηση με εισηγητές τους Τασία Χριστοδουλοπούλου, Στέλιο Ελληνιάδη και Νίκο Καραγεώργο

Μαθησιακές δυσκολίες

• Κάθε παιδί είναι ξεχωριστό - Μαθησιακές δυσκολίες 41

Συζήτηση με εισηγητές τους Ελένη Λιβανίου και Γιάννη Καραγιαννάκη

Σε συνεργασία με τον Πολιτιστικό Αθλητικό Οργανισμό Δήμου Ηλιούπολης - Γρηγόρης Γρηγορίου

Φωτογραφία

• Ο μελαγχολικός θάνατος ενός ευαίσθητου φωτογράφου 45

Του Γιάννη Αυγέρη

Ιστορία του κινηματογράφου

• The Ends: Τρεις διαφορετικές περιπτώσεις 47

Του Θανάση Τσακίρη

Κινηματογραφικά βιβλία και περιοδικά

• Οι κινηματογραφικές εκδόσεις του 2013 49

Του Δημήτρη Καθαντίδη

ΕΝΘΕΤΟ: Κριτικές ταινιών (Κ.Λ.Η.: 26η θερινή περίοδος 2013 - 25η χειμερινή περίοδος 2012-2013)

Επιμέλεια: Δημήτρης Καθαντίδης

Τιμή κάρτας μέλους της Κινηματογραφικής Λέσχης Ηλιούπολης για το 2013 30€ (για μαθητές - φοιτητές - άνεργους 20€).

Το μέλος της Λέσχης έχει δικαίωμα δωρεάν παρακολούθησης όλων των ταινιών που θα προβάλλει η Λέσχη μέσα στο 2013.

Δελτίο συμμετοχής για μία προβολή 5€ (για άνεργους και άτομα με ειδικές ανάγκες είσοδος δωρεάν).

φωτ.: Άκης Χρήστου

«Encardia, η πέτρα που χορεύει» του Άγγελου Κοβότσου (ΕΛΛΑΔΑ, 2012)

Για σας ο κινηματογράφος είναι ένα θέμα. Για μένα, είναι σχεδόν μια αντίληψη του κόσμου. Ο κινηματογράφος είναι φορέας της κίνησης. Ο κινηματογράφος είναι τόλημη. Ο κινηματογράφος διαδίδει ιδέες.

ΒΛΑΝΤΙΜΙΡ ΜΑΓΙΑΚΟΦΣΚΙ (Αύγουστος 1922)

Τα εντυπώγραφα κείμενα εκφράζουν τις προσωπικές απόψεις των συγγραφέων τους

ΠΡΟΒΟΛΕΣ ΘΕΡΙΝΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ

Κάθε ΤΡΙΤΗ στις 21:00 και 23:00 στο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟ ΗΛΙΟΥΠΟΛΗΣ «ΜΕΛΙΝΑ ΜΕΡΚΟΥΡΗ»

(Λεωφ. Ειρήνης 50, Πλατεία Εθνικής Αντίστασης, Άνω Ηλιούπολη, τηλ.: 210 9937870, 210 9941199, 210 9914732)

ΠΡΟΒΟΛΕΣ ΧΕΙΜΕΡΙΝΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ

Κάθε ΚΥΡΙΑΚΗ στις 20:00 στην Αίθουσα πολυληπλών χρήσεων του ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΕΞΑΓΩΓΩΝ (Μαρίνου Αντύπα 86, Άνω Ηλιούπολη, τηλ.: 210 9941199, 210 9914732)

Ιστοσελίδα: www.klh.gr
E-mail: info@klh.gr

Επιμέλεια εκδόσης: m³/Cubed (www.mcubed.gr)

Εκτύπωση:

ΧΡΩΜΟΑΝΑΛΥΣΗ - TRIBUTE PLUS ADVERTISING

Ο πολιτισμός γίνεται πράξη!

ΑΦΟΙ ΚΟΛΟΜΒΟΥΝΗ

Στο κάτω κάτω της τιμής... υπάρχει ο Κολομβούνης!

Miele

PHILIPS

AEG

SAMSUNG

LG

SONY

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 9952030

**l'arte
del gelato**

χρονολόγιο ιταλικό παγωτό από το 1896

135 Eleftheriou Venizelou
163 46 Πιούπλι, Athens

Tel: 2109901669

facebook www.lartedelgelato.gr

07:00 - 16:00 & 20:00 - 00:30

Ζαχαροπλαστείο
Αρτοποιείο
Catering

ΔΕΜΙΡΗΣ
Όνορα & Ποιότητα

Σύβοτα Θεσπρωτίας
Τηλ. Επικοινωνίας: 26650 93428
697 4421042 - 694 7124232
www.demirishotel.gr

Α. ΠΑΠΑΔΑΡΕΟΥ 6 • ΠΛ. ΚΑΘΑΡΙΑ ΗΛΙΟΥΠΟΛΗ
ΤΗΛ. 210 97 65 064 FAX. 210 97 51 313

school of foreign languages

α γ η ε ς

ΚΑΤΣΙΑΝΟΣ

ΨΗΤΟΠΩΛΕΙΟ
“Ο ΑΙΜΙΛΙΟΣ”
...που μόνο αυτός ξέρει
από καλό φαγητό!

ΚΟΤΟΠΟΥΛΟ
ΛΕΜΟΝΑΤΟ
ΣΤΑ ΚΑΡΒΟΥΝΑ

ΔΙΑΝΟΜΗ ΚΑΤ'ΟΙΚΟΝ
Αριστοτέλους 105, Άνω Ηλιούπολη

ΤΗΛ.: 210 99 13 881 - 210 99 60 488

Κάθε Σάββατο
Ζωντανή Μουσική
Από τον Οκτώβριο μέχρι το Πάσχα

Φροντιστηριακός
Οργανισμός

Λογισμός

Μαρίνου Αντύπα 102 & Φραντζή 1
Ηλιούπολη
τηλ.: 210 - 99.04.384 - 5
τ.κ.: 163 46

Ι. ΚΑΝΑΚΟΥΛΙΑΣ - Δ. ΚΑΝΑΚΟΥΛΙΑΣ - Χ. ΚΑΝΑΚΟΥΛΙΑ

Άριστη ποιότητα εκπαίδευσης
ΣΤΙΣ ΧΑΜΗΛΟΤΕΡΕΣ ΤΙΜΕΣ!
Γιατί η μόρφωση ΔΕΝ πρέπει να είναι ακριβή!

210
971
9493

ΓΥΑΛΙΑ ΟΡΑΣΕΩΣ ΚΑΙ ΗΛΙΟΥ
ΠΟΛΥΕΣΤΙΑΚΑ - ΦΑΚΟΙ ΕΓΓΡΑΦΗΣ
ΕΦΗ ΚΑΤΣΩΝΗ- ΠΛΑΤΕΙΑ ΚΑΝΑΡΙΑ 2, 163 46 ΗΛΙΟΥΠΟΛΗ

Ε.Σ.Ο.
Ε

POINT DE VUE VISTA PERSONALE ASPECTO PERSONAL VISION PERSONALE
POINT OF VIEW ΣΕ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΥΦΟΣ

Κινηματογραφικές Λέσχες

30 ΧΡΟΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΛΕΣΧΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ - 26^ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΕΝΑ ΑΠΟΤΥΠΩΜΑ ΤΟΥ ΓΙΓΝΕΣΘΑΙ ΤΩΝ ΚΙΝΗΜΑ-ΤΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΛΕΣΧΩΝ ΠΟΥ ΕΜΠΝΕΕΙ ΚΑΙ ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΕΙ

Της *Άννας Ταμπούκου*

Στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Αθηναίων, στο φιλόξενο Αμφιθέατρο «Αντώνης Τρίτσης» πραγματοποιήθηκε με ιδιαίτερη επιτυχία, στις 7, 8 και 9 Ιουνίου 2013, το 26ο Συνέδριο της Ομοσπονδίας Κινηματογραφικών Λεσχών Ελλάδας (Ο.Κ.Λ.Ε.), με την υποστήριξη του Οργανισμού Πολιτισμού Αθλητισμού και Νεολαίας του Δήμου Αθηναίων, υπό την αιγίδα του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού. Στη γενέθλια αυτή συνάντηση για τα 30 χρόνια της Ομοσπονδίας, περισσότερα από 150 άτομα ακροατήριο, αποτελούμενο από μέλη κινηματογραφικών λεσχών από όλη την Ελλάδα αλλά και γενικότερα ανθρώπους του κινηματογράφου, με ξεχωριστή την παρουσία του Νίκου Κούνδουρου, είχαν την ευκαιρία να παρακολουθήσουν ένα ιδιαίτερα πλούσιο σε περιεχόμενο πρόγραμμα με εισηγήσεις, συζητήσεις, προβολές, συναυλίες και τιμητικές εκδηλώσεις.

ΜΕ ΓΙΟΡΤΙΝΟ ΧΡΩΜΑ ΟΙ ΤΕΛΕΤΕΣ ΕΝΑΡΞΗΣ ΚΑΙ ΛΗΞΗΣ ΤΩΝ 30 ΧΡΟΝΩΝ ΤΗΣ ΟΚΛΕ

Κατά την επίσημη τελετή έναρξης του συνεδρίου απύθηναν χαιρετισμούς η πρόεδρος του Οργανισμού Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας Δήμου Αθηναίων κ. Νέλλη Παπαχελά, ο πρόεδρος των Κινηματογραφικών Λεσχών Ελλάδας κ. Δημήτρης Καθαντίδης, ενώ ο γραμματέας της ΟΚΛΕ κ. Δημήτρης Ντάνης διάβασε χαιρετισμό του αναπληρωτή Υπουργού Παιδείας, Θρησκευμάτων Πολιτισμού και Αθλητισμού κ. Κώστα Τζαβάρια. Ακολούθησε προβολή δύο ιδιαίτερα επιμελημένων και με εικαστικό στίγμα βίντεο με θέμα την ταυτότητα και τη συλλογική δράση των λεσχών-μελών της ΟΚΛΕ καθώς και τη γενικότερη σημαντική τους συνεισφορά στο θέμα της κινηματογραφικής παιδείας.

Στο πλαίσιο της εναρκτήριας τελετής πραγματοποιήθηκαν ακόμα τιμητικές εκδηλώσεις για διακεκριμένες προσωπικότητες του κινηματογραφικού χώρου και συγκεκριμένα: α) τον επίτιμο πρόεδρο της ΟΚΛΕ Μανώλη Σταυρακάκη, για την 25ετή συνεισφορά του οποίου στην

Ομοσπονδία μίλησε ο σκηνοθέτης Τάκης Παπαγιανίδης, β) το συγγραφέα και σκηνοθέτη Γιάννη Σολδάτο για την πολυσιδή προσωπικότητα του οποίου αλλά και τη μεγάλη του προσφορά στην κινηματογραφική οικογένεια μίλησαν η συγγραφέας και θεωρητικός κινηματογράφου Ειρήνη Σταματοπούλου καθώς και ο συγγραφέας και σεναριογράφος Στάθης Βαλιούκος, γ) το σκηνοθέτη Σταύρο Τσιώλη για την πλούσια δράση του οποίου μίλησε με ιδιαίτερα ζεστό και αφηγηματικό τόνο ο σκηνοθέτης Σταύρος Καπλανίδης, δ) το σκηνοθέτη Λάκη Παπασάθη, το δάσκαλο και μαθητή, όπως χαρακτηριστικά τον αποκάλεσε η εμφανώς συγκινημένη σκηνοθέτις και πρόεδρος της Ελληνικής Ακαδημίας Κινηματογράφου Κατερίνα Ευαγγελιάκου.

Η εναρκτήρια τελετή ολοκληρώθηκε με την πέμπτη κατά σειρά τιμητική εκδήλωση στο πρόσωπο του συνθέτη Νίκου Κυπουργού, για το ξεχωριστό ταλέντο του οποίου αλλά και την ιδιαίτερη προσφορά του στον κινηματογράφο μίλησε ο σκηνοθέτης Στέλιος Χαραλαμπίδης, σχολιάζοντας παράλληλα τη γονιμότητα της μουσικής και κινηματογράφου. Στο ίδιο άφησε θέμα αναφέρθηκε και ο ίδιος ο συνθέτης λέγοντας χαρακτηριστικά: «η μουσική που γράφεται για ένα κινηματογραφικό έργο θα πρέπει να υπηρετεί την ίδια την ταινία, στην ιδανική της μάλιστα μορφή οφείλει κατά κάποιον τρόπο να αποκαλύπτει όσα δε φαίνονται στην ταινία...». Η πολύ ζεστή αυτή εκδήλωση πλαισιώθηκε με προβολή αποσπασμάτων από ταινίες για τις οποίες έχει γράψει μουσική ο Νίκος Κυπουργός, ενώ ο επίλογος της πρώτης ημέρας επιφύλαξε στους συνέδρους την υπέροχη έκπληξη της μεστής εκτέλεσης αποσπασμάτων της κινηματογραφικής σουίτας του συνθέτη, από το Κουαρτέτο Εγχόρδων Αθηνών.

Καθώς όμως η μουσική αποτελεί την πιο κοντινή με τον κινηματογράφο μορφή τέχνης, όπως υποστήριξε ο αείμνηστος Βασίλης Ραφαηλίδης, μουσικός ήταν και ο επίλογος του συνεδρίου, καθώς λίγο πριν το γεύμα που δόθηκε προς τιμή των προσκεκλημένων και των συνέδρων, στο τέλος της ιδιαίτερα ενδιαφέρουσας από πλευράς εισηγήσεων δεύτερης ημέρας του συνεδρίου, παρουσιάστηκαν κάποια πρωτότυπα μουσικά θέματα από τον πολύ ταλαντούχο συνθέτη Γιώργο Βαρσαμάκη, το Κουαρτέτο Εγχόρδων Crescendo καθώς και τον κλαρινετίστα Κώστα Ιωαννίδη.

Κατά την τελευταία ημέρα οι σύνεδροι είχαν την ευκαιρία να επισκεφθούν, να ξεναγηθούν και να απολαύσουν την Ακρόπολη και το Μουσείο Ακρόπολης.

ΒΛΕΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Με κεντρικό άξονα τον ομοιογενή πολυ ευφάνταστο τίτλο του συνεδρίου «**ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΛΕΣΧΕΣ**», αναπτύχθηκε μία σειρά εισηγήσεων κατά τις οποίες σκηνοθέτες, πανεπιστημιακοί, θεωρητικοί, ιστορικοί και κριτικοί του κινηματογράφου μίλησαν για την ιστορία, τη φυσιογνωμία και το ρόλο των κινηματογραφικών λεισχών στην Ελλάδα, τη σημαντική συμβολή τους στην κινηματογραφική παιδεία αλλά και για τους δεσμούς των κινηματογραφικών λεισχών με τους φορείς του κινηματογραφικού χώρου. Στο πλαίσιο του προγράμματος ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα ήταν η πολύχρωμη και δυναμική παρουσίαση του προφίλ των λεισχών από τα ίδια τα μέλη τους, με τον τίτλο «**Οι Κινηματογραφικές Λέσχες σε πρώτο πλάνο**». Μέσα από τις ολιγόλεπτες αυτές παρουσιάσεις αναδείχθηκε ο χαρακτήρας των κινηματογραφικών λεισχών ως συλλογικών οντοτήτων που αμ-

φισβητούν τον παθητικό ρόλο του θεατή απέναντι στον κινηματογράφο, ωθώντας τον σε ενεργή συμμετοχή ως προς τη διαμόρφωση του προγράμματος, ενώ ταυτόχρονα δημιουργούν τις προϋποθέσεις διαλόγου με δημιουργούς και κριτικούς του κινηματογράφου.

ΙΣΤΟΡΙΑ, ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΚΑΙ ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΛΕΣΧΩΝ

Κατά την εναρκτήρια ομιλία με τίτλο «**Κινηματογραφικές Λέσχες: Η γέννηση ενός θεσμού**» ο γνωστός συγγραφέας και σεναριογράφος Στάθης Βαλούκος αναφέρθηκε με ιδιαίτερα γλαφυρό τρόπο στην έμπνευση, τη δράση, την ίδρυση αλλά και την καθιέρωση του θεσμού των λεισχών στην κινηματογραφική ιστορία, υπογραμμίζοντας το ρόλο του κινηματογράφου ως «οχήματος» παραγωγής και διάδοσης ιδεολογίας, ενώ παράλληλα τόνισε το γεγονός της επίδρασης των ταινιών στη διαμόρφωση συνειδητήσεων, επομένως και τη συμμετοχή τους στο ιστορικό «γίγνεσθαι».

Σύμφωνα με το πλούσιο πληροφοριακό υλικό του κ. Βαλούκου, πρώτος ο Ιταλός συγγραφέας και δοκιμογράφος της Πρωτοπορίας Κανούτο, λήτρης του κινηματογράφου και εμπνευστής του χαρακτηρισμού του ως έβδομη τέχνη, κατανοώντας την ανάγκη ύπαρξης ενός κοινού εκπαιδευμένου στην κινηματογραφική γλώσσα αλλά και θεωρώντας ότι η ταινία αποτελεί τον ενδιάμεσο κρίκο μεταξύ της ψυχής του καλλιτέχνη και εκείνης του θεατή, ίδρυσε στις αρχές του 20ού αιώνα στο Παρίσι την πρώτη ιστορικά κινηματογραφική λέσχη με την ονομασία Φίλοι της έβδομης Τέχνης, όπου σύχναζαν, έβλεπαν ταινίες και συζητούσαν για τον κινηματογράφο διανοούμενοι, κοινό, δημιουργοί των ταινιών και κριτικοί. Ακολούθησαν ο Γάλλος Λουί Ντελίκ και αργότερα ο Ανρί Λανγκλουά και ο Ζορζ Φρανζί με λέσχες που είχαν στόχο να προωθήσουν την κινηματογραφική γλώσσα «διδάσκοντας» το κοινό τους, αλλά μαθαίνοντας παράλληλα και οι ίδιοι. Η καινοτομία των λεισχών απέκτησε δημοφιλία και στα τέλη της δεκαετίας του '20 υπήρχαν στη Γαλλία 20 κινηματογραφικές λέσχες.

Σε ό,τι αφορά στο θεσμό των λεισχών σήμερα, ο εισηγτής επισήμανε το σημαντικό ρόλο που καλείται αυτός να διαδραματίσει ανάμεσα στο κυρίαρχο σύστημα διανομής και εκμετάλλευσης ταινιών και σε εκείνο το παράλληλο εναλλακτικό κύκλωμα διανομής επιλεγμένων έργων τέχνης. «Είναι γεγονός ότι οι νεωτεριστικές ταινίες και ταινίες πρωτοπορίας ή ιδεολογικής αμφισβήτησης που συνήθως παράγουν ιδεολογία και επεμβαίνουν στην κυρίαρχη αισθητική ή απλώς αναζητούν νέους τρόπους δομής ή ελέγχου των εκφραστικών μέσων, έχουν συχνά να αντιμετωπίσουν το συντηρητικό κοινό, τους κρατικούς θεσμούς, δηλαδή την άμεση ή έμμεση λογοκρισία, την περιθωριοποίηση του κυκλώματος διανομής αλλά και

την αδιαφορία συχνά του τύπου... Γεννάται λοιπόν ένα θέμα για αναζήτηση και εύρεση του κοινού της κάθε ταινίας, ένα κρίσιμο πράγματι κενό το οποίο συχνά έρχονται οι λέσχες να καλύψουν» κατέληξε ο κ. Βαλούκος.

ΟΙ ΛΕΣΧΕΣ ΩΣ ΠΕΔΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

«Πεδίο πολιτιστικής επικοινωνίας με άλλες κουλτούρες, αισθητικές και ιδέες» χαρακτήρισε τις κινηματογραφικές λέσχες η Επίκουρη Καθηγήτρια στο Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πατρών κ. Χρυσάνθη Σωτηροπούλου, στην ομιλία της με τίτλο «**Κινηματογραφικές Λέσχες: Θεμελιώδης κρίκος στη σχέση κινηματογράφου και κοινωνίας**», υποστηρίζοντας την άποψη ότι οι ταινίες κουβαλούν ηθελήματα ή αθέλητα στοιχεία της κοινωνίας μέσα από την οποία προέρχονται.

Αναφερόμενη στην παγκόσμια παραγωγή ταινιών η κ. Σωτηροπούλου μίλησε για έναν τεράστιο όγκο πολιτιστικού αποθέματος, μια παρακαταθήκη εν δυνάμει ανοιχτή στην πολιτιστική ενημέρωση και αισθητική απόλαυση (ενδεικτικά και μόνο για το 2009 ανέφερε την παραγωγή 819 ταινιών στην Ινδία, 456 στην Κίνα, 448 στην Ιαπωνία, 101 στην Αργεντινή, 84 στη Βραζιλία, 138 στη Ν. Κορέα και 1168 στις 27 χώρες της Ε.Ε). «Ωστόσο η σχέση του κινηματογράφου με την κοινωνία όσον αφορά τις ταινίες είναι μονοσήμαντη και καθοδηγούμενη από την εμπορική πλευρά του (αρκεί να αναφερθεί ότι το 95% από τις 449 ταινίες που προβλήθηκαν στις Η.Π.Α το 2001 ήταν αμερικανικής παραγωγής, το 60-70% των ταινιών που παίζονται στις μεγάλες ευρωπαϊκές χώρες προέρχονται από τις Η.Π.Α, ενώ οι εθνικές περιορίζονται στο 15-20%) επισήμανε στην εξαιρετικά εμπειριστωμένη εισήγησή της η κ. Σωτηροπούλου, διερωτώμενη σχετικά με το ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν οι κινηματογραφικές λέσχες στο δυσμενές αυτό τοπίο για τον πολιτισμό. Προσεγγίζοντας μια απάντηση σχολίασε σχετικά: «Ιστορικά σε χώρες με έντονη κινηματογραφοφιλία και θεσμικό πλαίσιο που τις στηρίζει, οι κινηματογραφικές λέσχες έγιναν όχι μόνο δίαυλοι επικοινωνίας με ταινίες άλλων χωρών, αλλά και παρενέβησαν διορθωτικά εισάγοντας οι ίδιες ταινίες, τις οποίες και διένεμαν στο παράλληλο κύκλωμα με μεγάλη, ακόμα και εισπρακτική, επιτυχία. Αποτέλεσμα αυτής της δράσης είναι οι κινηματογραφικές λέσχες να συμβάλλουν ουσιαστικά στην πολυφωνική και πλουραλιστική ενημέρωση των μελών τους, αλλά και στη δημιουργία ενός καινούριου κοινού ανοιχτού σε πολυάπλες πολιτιστικές απολαύσεις. Η βασικότερη ωστόσο συνεισφορά των κινηματογραφικών λεισχών έγκειται στον αγώνα τους να κρατηθεί η κοινωνική διάσταση της θέασης, η οποία ουσιαστικά απομακρύνει την κυρίαρχη τάση των τελευταίων δεκαετιών για ιδιώτευση και απομάκρυνση από διεργασίες που απαιτούν νοητική συμμετοχή και σύνθετες διαδικα-

Τιμητική εκδήλωση για τον Γιάννη Σολδάτο

σίες στην κατάκτηση του νοήματος. Η απόλαυση καλλιέργεται σταδιακά και προκύπτει από την εξοικείωση με τάσεις και αισθητικές που δεν είναι εύκολες αναγνώσιμες. Οι θεατές των κινηματογραφικών λεισχών είναι ανοιχτοί όχι μόνο στις κινηματογραφικές απολαύσεις αλλά και στις ιδεολογικές ενσωματώσεις τους, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι συμφωνούν απόλυτα με την προσέγγιση που η κάθε ταινία εμπεριέχει. Η σταθερή εμπλοκή τους με τις δραστηριότητες των λεισχών εμπλουτίζει όχι μόνο τους ίδιους ως προς την καλλιτεχνική τους διαπαιδαγώγηση, αλλά σφυρηλατεί παράλληλα όλη την υποκουλτούρα σχέση του κινηματογράφου με την κοινωνία...».

Ακόμα αναφερόμενη στο θέμα των νέων τεχνολογιών η ομιλήτρια επισήμανε ότι χάρη σε αυτές, η πνευματική κληρονομιά που ήταν αποσπασματικά συγκεντρωμένη και συντηρημένη σε υπόγεια ταινιοθηκών, αρχείων, καναλιών, εταιρειών παραγωγής, σκηνοθετών, συλλεκτών βρίσκει δρόμους επικοινωνίας με το παγκόσμιο κοινό. Έτσι το φράγμα των τοπικών αλλά και χρονικών αποστάσεων εκμηδενίζεται και οι κινηματογραφικές λέσχες αποκτούν εργαλεία πρωτοφανέρωτα, τα οποία όχι μόνο δημιουργούν νέες προοπτικές, αλλά γεννούν και κάποιους προβληματισμούς. Τέλος η κ. Σωτηροπούλου αναφέρθηκε σε μία μεγάλη πρόκληση για τις κινηματογραφικές λέσχες, που δεν είναι άλλη από την αχνά διαφανόμενη σχέση με την εκπαίδευση και κυρίως με τους ίδιους τους μαθητές. «Το παράδειγμα της Μ. Βρετανίας είναι ενδεικτικό» σχολίασε η ομιλήτρια «καθώς μόνο το 2011 λειτούργησαν μέσα στα σχολεία της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης της χώρας 7.568 λέσχες με 219.472 μαθητές, που συμμετείχαν σε εβδομαδιαίο πρόγραμμα, αξιοποιώντας 3.053 φιλμ τα οποία και κάλυπταν 46 γλώσσες και 130 χώρες).

Ο κ. Νίνος Φένεκ Μικελίδης, αναγνώρισε ότι οι λέσχες αποτελούν σημαντικό πολιτιστικό μέσο. Στην εισήγησή του με τίτλο «**Η προαγωγή της κινηματογραφικής παιδείας μέσα από τις Κινηματογραφικές Λέσχες**» τόνισε ότι βασικός στόχος των λεισχών είναι η προβολή ταινιών που δεν μπορεί κανείς να δει αλλού, δηλαδή στο

εμπορικό κύκλωμα για διάφορους λόγους (καθαρά καλλιτεχνικός ο χαρακτήρας τους, ανεξάρτητη η παραγωγή τους χωρίς πικρά ονόματα, πειραματική η φύση τους, προέλευση από χώρες χωρίς ιστορία στο χώρο του κινηματογράφου, «παλιές» ηλικιακά, μαυρόασπρες ή ακόμα και βωβές). Παράλληλα ο έμπειρος κριτικός αναφέρθηκε στον εκπαιδευτικό ρόλο των λεσχών όχι μόνο για το πλατύ κοινό αλλά και για σκηνοθέτες, κριτικούς καθώς και για σπουδαστές κινηματογραφικών σχολών. Στο σημείο μάλιστα αυτό ανέτρεξε στη δεκαετία του '60, στο Παρίσι, όπου όπως χαρακτηριστικά αφηγείται, πηγαινόντας στην Ταινιοθήκη, που είχε πρωτοξεκινήσει ως κινηματογραφική λέσχη, συναντούσε τακτικά σκηνοθέτες όπως ο Τρυφύ ή ο Γκοντάρ αλλά και κριτικούς όπως ο Σαντούλ, για τους οποίους τόσο η Λέσχη καταρχάς όσο και η Ταινιοθήκη αργότερα ήταν ένα είδος σχολής.

Σε ό,τι αφορά στη συμβολή των λεσχών στην καλλιέργεια κινηματογραφικής παιδείας ο κ. Μικελίδης υποστήριξε: «Με θεματικά αφιερώματα ή αφιερώματα σε δημιουργούς, σε κινηματογραφικές σχολές και ρεύματα, στις κινηματογραφίες άλλων χωρών, οι κινηματογραφικές λέσχες φέρνουν το κοινό τους σε επαφή με άλλες κοουλτούρες, άλλες απόψεις, προκαλούν τη συζήτηση και το διάλογο και διευρύνουν τις γνώσεις μας. Για να υπάρχει βέβαια ένα τέτοιο αποτέλεσμα χρειάζεται και η κατάλληλη προετοιμασία... Διάβασμα, σοβαρό γράψιμο με πληροφοριακού χαρακτήρα σημειώματα για την ταινία, το σκηνοθέτη της και άλλα αναγκαία στοιχεία. Και βέβαια παρουσίαση και συζήτηση με το κοινό από κατάλληλα πρόσωπα». Στο σημείο αυτό ο καταξιωμένος κριτικός παρατήρησε: «Θα ήθελα ωστόσο, μέσα από την προσωπική μου εμπειρία να αναφέρω ότι δυστυχώς κάποιες λέσχες είτε αδιαφορούν να προσφέρουν την αναγκαία πληροφόρηση σε έντυπο υλικό είτε με διάφορες κατά τη γνώμη μου δικαιολογίες (είναι αργά, ο κόσμος κουράστηκε...) αποφεύγουν την όποια συζήτηση... Κι όμως το κοινό υπάρχει, φτάνει να το ψάξουμε, να το βρούμε και να το κάνουμε να αγαπήσει τον κινηματογράφο... Αρκεί να αναφέρουμε τον κριτικό και θεωρητικό Αντρέ Μπαζέν, πατέρα της νουβέλ βαγκ, ο οποίος μέσω της κινηματογραφικής λέσχης που ίδρυσε, πρόβαλε ταινίες σε χώρους όπως μοναστήρια αλλά και εργοστάσια χαλυβουργίας, συνεισφέροντας εξίσου το κοινό με τις συζητήσεις που ακολουθούσαν τις προβολές των ταινιών...».

ΣΥΖΗΤΩΝΤΑΣ ΜΕ ΤΟ ΚΟΙΝΟ

Στο εξαιρετικά, όμως, ευαίσθητο θέμα του τρόπου και γενικότερα της διαδικασίας προβολής των ταινιών από πλευράς των κινηματογραφικών λεσχών αναφέρθηκε διεξοδικά και ο κ. Γιάννης Μπακογιαννόπουλος, στην πολύ εμπειρισταμένη εισήγησή του με τίτλο «**Πρώτη εισήγηση-συζήτηση σε προβολή Κινηματογραφική**

κός λέσχης», υπογραμμίζοντας αφενός τον παιδευτικό χαρακτήρα που έχει μια εισήγηση-συζήτηση πάνω σε μία ταινία και αφετέρου την αναγκαιότητα για ενεργοποίηση του θεατή και εμπλοκή του στη συζήτηση. Για το θέμα ακριβώς αυτό υποστήριξε την άποψη ότι η θέση του «εμψυχωτή» μιας συζήτησης είναι ιδιαίτερα λεπτή, αφού δεν πρέπει μεν να προσφέρει μια τελειωμένη κριτική που θα «κλείσει τον ορίζοντα» μιας συζήτησης, χρειάζεται ωστόσο να πραγματοποιήσει μια πρώτη προσέγγιση θεμελιώνοντας τη βάση πάνω στην οποία θα στηρίξει, θα πλαισιώσει και θα οριοθετήσει τη συζήτηση. Στη «σιωπή του δισταγμού» που συχνά παρατηρείται στους θεατές, ο αγαπητός κριτικός επισήμανε την ανάγκη «να σπάσει ο πάγος» με πρωτοβουλίες του «εμψυχωτή», ο οποίος οφείλει παράλληλα να κρατάει έναν άξονα, προκειμένου να προοδεύει η ωρίμανση της σκέψης πάνω στο φιλμ και να μη χάνεται σε παράπλευρες λεπτομέρειες. «As μην ξεχνάμε» τόνισε ο κ. Μπακογιαννόπουλος ότι «το φιλμ είναι ένας μικρόκοσμος, σαν το σπόρο του φυτού που εμπεριέχει όλα τα νοήματα, την ιδεολογία του, αλλά και τη δυναμική εκείνη, που θα βλαστήσει στο μυαλό του θεατή. Μόνο του θα μας δώσει τις απαντήσεις ενώ το αναλύουμε, αρκεί να μην το «βιάσουμε», αλλά ούτε και να υποταχθούμε τυφλά και αδιερεύνητα στη γοητεία του...».

Τέλος, χρειάζεται να προσπαθήσουμε να διακρίνουμε και την ιδεολογία που χαρακτηρίζει το φιλικό λόγο της ταινίας, διερευνώντας και τις ενδεχόμενες παραβάσεις, τις ανατροπές, τις εκούσιες ή ακούσιες υπερβάσεις του δημιουργού απέναντι στην κυρίαρχη ιδεολογία, καθώς το φιλμ γεννιέται μέσα σε μία συγκεκριμένη κοινωνία, οπότε απηχεί την ιδεολογία της. Κατά συνέπεια ορίζοντας την μελέτη και τη σχέση μας μαζί της, το βαθμό επηρεασμού μας και τέλος τη συνειδητότητά μας...».

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΛΕΣΧΕΣ ΚΑΙ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ

Με τίτλο εισήγησης «**Ετοιμάζοντας τους απαιτητικούς θεατές του αύριο**» ο Καλλιτεχνικός Διευθυντής του Διεθνούς Φεστιβάλ Ολυμπίας για Παιδιά και Νέους κ. Δημήτρης Σπύρου ανέφερε ότι ο κινηματογράφος έχει μπει στα σχολεία από τη δεκαετία του '20 χάρη στον εμπνευσμένο Γάλλο παιδαγωγό Φρενέ, ενώ σήμερα έμμεσα ή άμεσα διδάσκεται σε όλα σχεδόν τα σχολεία των αναπτυγμένων χωρών του κόσμου. Στο σημείο αυτό ο ομιλητής τόνισε το σημαντικό ρόλο που διαδραματίζουν σε κάποιες χώρες οι κινηματογραφικές λέσχες στον ευαίσθητο χώρο της κινηματογραφικής παιδείας, όπως για παράδειγμα στη Γερμανία, όπου η Ομοσπονδία των Κινηματογραφικών Λεσχών σε άμεση συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας, έχει αναλάβει την επεξεργασία των φακέλων οι οποίοι συνοδεύουν συνήθως τις ταινίες που προβάλλονται στα σχολεία, στο πλαίσιο εκπαιδευτικών προγραμ-

μάτων. Ένα τέτοιο πρόγραμμα είναι και «Τα μαθήματα στο σκοτάδι» του Φεστιβάλ Ολυμπίας, στο πλαίσιο του οποίου αναπτύσσεται ένα πλέγμα δραστηριοτήτων για την εξοικείωση των παιδιών με την κινηματογραφική γλώσσα, το οποίο και περιλαμβάνει αφενός την προβολή ταινιών μικρού ή και μεγάλου μήκους με επίκεντρο την παιδική ηλικία και ανάλησή τους και αφετέρου την εκπαίδευση όχι μόνο των εκπαιδευτικών, έτσι ώστε να λειτουργήσουν στη συνέχεια σαν πολυπληθισιαστές της οπτικοακουστικής παιδείας μέσα στο σχολικό περιβάλλον, αλλά και των ίδιων των παιδιών σε θέματα συγγραφής σεναρίου, αφήγησης ιστοριών με εικόνες αλλά και γυρίσματος ταινιών. «Το άνοιγμα του σχολείου στην κοινωνία μέσα και από τη δημιουργία ταινιών αποτελεί μια πρόκληση για την Ομοσπονδία Κινηματογραφικών Λεσχών της χώρας μας» επισήμανε ο κ. Σπύρου τονίζοντας την ανάγκη για μια στροφή των λεσχών προς τα παιδιά, με έμφαση στην εξοικείωσή τους με τις βασικές αρχές της κινηματογραφικής γλώσσας.

Τέλος ο εισηγητής αναφέρθηκε στην Ευρωπαϊκή Συνάντηση Νεανικής Οπτικοακουστικής Δημιουργίας - Camera Zizanio, που διοργανώνεται στο πλαίσιο του Διεθνούς Φεστιβάλ Κινηματογράφου Ολυμπίας για Παιδιά και Νέους με πρωτοβουλία του Νεανικού Πλάνου και στην οποία συμμετέχουν εκατοντάδες παιδιά και εκπαιδευτές από την Ελλάδα, την Ευρώπη αλλά και τον υπόλοιπο κόσμο προκειμένου να ανταλλάξουν ιδέες, να συνεργαστούν και να αναπτύξουν κοινή δράση και βέβαια να παρουσιάσουν ταινίες τους που δημιουργήθηκαν είτε σε κινηματογραφικά εργαστήρια είτε σε ατομικό επίπεδο. «Παράλληλα με τις προβολές» πρόσθεσε ο Διευθυντής του φεστιβάλ «διοργανώνονται και κινηματογραφικά εργαστήρια με τη συμβολή καλλιτεχνών - εκπαιδευτών από την Ελλάδα αλλά και το εξωτερικό, τα οποία και μυσούν τα παιδιά και τους εφήβους στα μυστικά του κινηματογράφου, αλλά και στα διαφορετικά είδη του (μυθοπλασία, ντοκιμαντέρ, κινούμενο σχέδιο) καθώς και στη δημιουργία ταινιών μικρού μήκους».

ΒΙΩΜΑΤΙΚΗ ΣΧΕΣΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΤΟΝ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΛΕΣΧΕΣ

«Το παιχνίδι της κινηματογραφικής παιδείας παίζεται στα μικρά παιδιά, κυρίως του Δημοτικού και του Γυμνασίου και λιγότερο σε εκείνα του Λυκείου που "βομβαρδίζονται" με τις εξετάσεις...» τόνισε ο κ. Γιάννης Χατζηγάγας, καθηγητής Αρχιτεκτονικής και Κινηματογράφου του ΑΠΘ, στην πολύ ενδιαφέρουσα εισήγησή του με τίτλο «**Εμπειρίες από τη διδασκαλία και τις πρακτικές του σινεμά σε Κινηματογραφικές Λέσχες στην Ελλάδα**».

Αναφερόμενος, μεταξύ άλλων στην προσωπική του εμπειρία από τα βιωματικά εργαστήρια για παιδιά, δι-ετούς διάρκειας, που οργάνωσε σε συνεργασία με την

Γιάννης Μπακογιαννόπουλος

Κινηματογραφική Λέσχη Αλεξανδρούπολης, με καρπό 20 διαφορετικά φιλμ πάνω στο ίδιο θέμα και συγκεκριμένα σε μία σελίδα του συγγραφέα Δημήτρη Χατζή, ο κ. Χατζηγάγας υποστήριξε ένθερμα την άποψη ότι οι κινηματογραφικές λέσχες ως πυρήνες πολιτισμού είναι σε θέση να μυήσουν τα παιδιά στη γλώσσα του σινεμά, να τους δώσουν τη δυνατότητα να δουν μεγάλες ταινίες, να τα εμπνεύσουν ώστε να μιλήσουν για το σινεμά, αλλά και να μάθουν να κάνουν ταινίες. «Δεν αρκεί να μιλάμε απλώς στα παιδιά για το τι είναι σινεμά, χωρίς να τους δώσουμε τη δυνατότητα να πιάσουν στα χέρια τους μια κάμερα... Ακόμα και με το κινητό του μπορεί ένα παιδί να μάθει να βλέπει τον κόσμο και να τον καταγράψει δημιουργώντας τα δικά του κάδρα...». Στο σημείο αυτό ο ιδιαίτερα εκφραστικός ομιλητής έκανε μια ενδιαφέρουσα προσέγγιση στη σχέση μεταξύ αρχιτεκτονικής και κινηματογράφου, υποστηρίζοντας την άποψη ότι και τα δύο είναι κατασκευές-συνθέσεις (ένα κτίριο - μία ταινία) απλώς διαφέρουν ως προς τα υλικά: από τη μία έχουμε πέτρες τούβλα, ξύλα, ήχο, σχέδιο, όνειρα και από την άλλη λόγια, εικόνες, ήχους, χαρακτήρες, τρόπους απεικόνισης...

Το εξαιρετικά ενδιαφέρον κεφάλαιο του ρόλου που καλούνται να διαδραματίσουν οι κινηματογραφικές λέσχες στην εξοικείωση των παιδιών με την κινηματογραφική γλώσσα απασχόλησε και τον εκπαιδευτικό και πρόεδρο της Κινηματογραφικής Λέσχης Κω, κ. Αθανάσιο Τσάπελη, στην εισήγησή του με τίτλο «**Γνωριμία των μαθητών με τον κινηματογράφο μέσα από τις κινηματογραφικές λέσχες**». Ο πολύ συμπαθής ομιλητής με έκδηλο το «μεράκι» του για την εκπαίδευση και τον κινηματογράφο, ανέφερε ότι τα παιδιά στο νησί της Κω έχουν τη δυνατότητα να δουν ποιοτικές ταινίες και να συζητήσουν γι αυτές στην κινηματογραφική λέσχη του νησιού, είναι όμως ιδιαίτερα ενθαρρυντικό το γεγονός ότι κινηματογραφικές λέσχες έχουν δημιουργηθεί παράλληλα με λέσχες ανάγνωσης και σε δύο γυμνάσια του νησιού. Ο κ. Τσάπελης θέλησε ακόμα να μοιραστεί με το ακροατήριο την εξαιρετικά καλή εμπειρία που έχει αξιοποιώντας τις ταινίες μικρού μήκους για εξοικείωση των παιδιών με τον κινηματογράφο, τις οποίες και χαρακτήρισε ως ένα άρι-

στο εκπαιδευτικό «εργαλείο» καθώς όχι μόνο αποτελούν ένα πολύ καλό ερέθισμα για συζήτηση, αλλά και η μικρή τους διάρκεια προσφέρεται στο πλαίσιο της διδακτικής ώρας, δίνοντας τη δυνατότητα ακόμα και για επαναπροβολή, αν η συζήτηση που ακολουθεί το απαιτήσει.

ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ANIMATION ΓΙΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ ΑΠΟ ΠΑΙΔΙΑ

Ξεχωριστό ήταν το ενδιαφέρον της εισήγησης με τίτλο «Αξιοποίηση καινοτόμων δραστηριοτήτων στη δημιουργία ντοκιμαντέρ με την τεχνική της κινούμενης εικόνας (animation)» του κ. Σπύρου Σιάκα, Υπεύθυνου Πολιτιστικών Θεμάτων Α΄ Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Αθηνών και Εργαστηριακού Συνεργάτη του Τμήματος Γραφιστικής, ΤΕΙ Αθήνας. «Η δημιουργία μιας κινηματογραφικής ταινίας μέσα στην τάξη αποτελεί μια καινοτομία που υποστηρίζει την εκπαιδευτική διαδικασία, καθώς αποτελεί ένα εξαιρετικό “εργαλείο” για την καλύτερη επεξεργασία γνωστικών πληροφοριών και όχι μόνο» τόνισε ο κ. Σιάκας, αναφέροντας ότι στο πλαίσιο μιας τέτοιας δραστηριότητας εντάσσεται και η δημιουργία μιας ταινίας animation.

«Γιατί ωστόσο να χρησιμοποιήσουμε κατά τη δημιουργία ενός ντοκιμαντέρ από παιδιά την τεχνική της κινούμενης εικόνας και να μη χρησιμοποιηθεί μια κάμερα;» διερωτήθηκε ο ιδιαίτερα καταρτισμένος στο θέμα της οπτικοακουστικής παιδείας ομιλητής. Η απάντηση που έδωσε ο ίδιος αφορούσε στην ουσία τρεις άξονες παιδαγωγικού χαρακτήρα: αυτόν της προστασίας της εικόνας του παιδιού από τους προφανείς κινδύνους που καιροφυλακτούν στο διαδίκτυο («το animation μας λύνει τα χέρια καθώς το παιδί αφηγείται όχι μέσα από την δική του εικόνα αλλά μέσα από την εμπύχωση αντικειμένων όπως μια πέτρα, ένα βιβλίο...»), εκείνον της αντιμετώπισης της αναστολής που έχουν πολλοί άνθρωποι να μιλήσουν μπροστά σε μια κάμερα («η εμπειρία έχει δείξει ότι τα παιδιά διατυπώνουν πολύ καλύτερα ερωτήματα ή απαντήσεις μέσα - για παράδειγμα - από μια κούκλα...») και έναν τρίτο εκείνον της δυνατότητας για μια πιο πολύπλευρη ανάπτυξη σε ένα θέμα μέσω του animation. Ακριβώς τη δυνατότητα αυτή τεκμηρίωσε ο κ. Σιάκας με την προβολή ενός ντοκιμαντέρ μικρού μήκους, στην ουσία ένα «σποτάκι», σχετικά με τα καμένα δάση, που δημιουργήθηκε στο πλαίσιο των βιωματικού χαρακτήρα εργαστηρίων του Φεστιβάλ Ολυμπίας και στο οποίο αυτοί που μιλούν και δίνουν τις πληροφορίες φωτίζοντας πολύπλευρα το θέμα των πυρκαγιών, δεν είναι τα παιδιά ή οι κάτοικοι της περιοχής αλλά «οι άηθοι κάτοικοι» όπως τα κουκουάρια του δάσους, τα φίδια κ.λπ. Η εισήγηση διανθίστηκε ακόμα με την προβολή της ταινίας animation *Γνωριμία με τις εποχές* (δημιουργία παιδιών Α΄ και Γ΄ Δημοτικού μέσα στην ίδια την τάξη, στο πλαίσιο

του μαθήματος) καθώς και δύο ταινίες πολύ μικρού μήκους, «σποτάκια» στην ουσία για την αιολική ενέργεια, δημιουργήματα κινηματογραφικών εργαστηρίων που έγιναν στην Ιθάκη, ακολουθώντας μία πολύ συγκεκριμένη μεθοδολογία.

ΔΕΣΜΟΙ ΤΩΝ ΛΕΣΧΩΝ ΜΕ ΦΟΡΕΙΣ ΤΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ

«Όπου οι Κινηματογραφικές Λέσχες και οι Δημοτικοί Κινηματογράφοι αποτέλεσαν Ομάδα για το καλό του σινεμά, ζήσαμε στιγμές μυσταγωγίας και συγκίνησης» υποστήριξε η Προϊσταμένη του Τμήματος Προβολής Κινηματογραφικών Ταινιών, Εποπτείας και Ενίσχυσης Κινηματογραφικών Αιθουσών κ. Τίνα Πισιτζή, στην πολύ διαφωτιστική της εισήγηση με τίτλο «**Δίκτυο Δημοτικών Κινηματογράφων και Κινηματογραφικές Λέσχες**». Στο πλαίσιο της παραπάνω ομιλίας έγινε αναφορά στην ταυτότητα του δικτύου, στην αναγκαιότητα που το δημιούργησε, στη σχέση του με τις κινηματογραφικές λέσχες, στα αποτελέσματα που παράχθηκαν κατά την περίοδο των 9 χρόνων λειτουργίας του (1995-2004), στις προοπτικές που υπήρχαν και υπάρχουν ακόμα.

Η κ. Πισιτζή αφού υπενθύμισε τη δραματική μείωση του αριθμού των κινηματογράφων, από 1045 το 1974 σε 190 το 1997, λόγω της έκρηξης των οπτικοακουστικών μέσων αλλά και της «εισβολής» της τηλεόρασης, επισήμανε στη συνέχεια αφενός τον πολύ σημαντικό ρόλο των κινηματογραφικών λέσχων που αγωνίστηκαν ώστε να κρατήσουν ζωντανό τον κινηματογράφο, ειδικά στην περιφέρεια και αφετέρου την πολύτιμη συνεισφορά του Δικτύου Δημοτικών Κινηματογράφων που δημιουργήθηκε το 1995 με πρωτοβουλία του Σταύρου Μπένου. Εστιάζοντας στο έργο του δικτύου σε σχέση με τις κινηματογραφικές λέσχες, η εισηγήτρια, αφού επισήμανε το γεγονός ότι χάρη στην ύπαρξη του δικτύου οι κινηματογραφικές λέσχες απέκτησαν στέγη, ανέφερε ακόμα ότι στο κείμενο της προγραμματικής σύμβασης του δικτύου είχε προβλεφθεί όρος με τον οποίο η δημοτική αρχή δεσμευόταν να ορίσει καθημερινό υπεύθυνο για τον κινηματογράφο εκπρόσωπο της κινηματογραφικής λέσχης εφόσον βέβαια υπήρχε, ενώ αν δεν υπήρχε το δίκτυο ενθάρρυνε προς την κατεύθυνση της δημιουργίας νέων λέσχων... Ολοκληρώνοντας η κ. Πισιτζή παρατήρησε ότι, αν και ο απολογισμός του εγχειρήματος του δικτύου ήταν εξαιρετικά εντυπωσιακός και θετικός, το 2004 η Πολιτεία αποφάσισε την παύση της χρηματοδότησής του, απαξιώνοντας έτσι ένα θεσμό που στήθηκε με πολύ κόπο και που κόστισε λίγο συγκριτικά με το πολιτιστικό πλεόνασμα που προκαλούσε...

Ο ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΩΣ ΕΝΑ ΑΞΙΑΚΟ ΑΝΤΙΒΑΡΟ ΣΤΗΝ ΚΡΙΣΗ
«Η Κινηματογραφική Λέσχη ως συλλογική οντότητα κό-

ντρα στην κυριαρχία της τηλεόρασης κρατά ζωντανή τη σχέση της κινηματογραφικής τέχνης με τον άνθρωπο». Με τη φράση αυτή ξεκίνησε την ομιλία του ο Γενικός Διευθυντής του Ελληνικού Κέντρου Κινηματογράφου κ. Γρηγόρης Καραντινάκης επισημαίνοντας ότι ο θεσμός των κινηματογραφικών λέσχων με τις προβολές εναλλακτικού προγράμματος κόντρα στο κινηματογραφικό εμπορικό ρεύμα της εποχής, με τις συζητήσεις γύρω από τη θεματολογία του κινηματογράφου, με αναφορές και εκδηλώσεις για την κινηματογραφική παιδεία, αμφισβητεί τον παθητικό ρόλο του θεατή απέναντι στην τέχνη του κινηματογράφου και τον ωθεί σε ενεργή συμμετοχή καθιστώντας τον συνδημιουργό του προγράμματος. Παράλληλα δημιουργεί αφενός προϋποθέσεις διαλόγου με δημιουργούς, κριτικούς και θεατές και αφετέρου πυρήνες πολιτιστικής αποκέντρωσης.

Αναφερόμενος στην κρίση ο Διευθυντής του Ε.Κ.Κ. τόνισε ότι η κρίση δεν είναι οικονομική, αλλά ολική κρίση της κουλτούρας που περιλαμβάνει τη μόρφωση, την αισθητική, το δίκαιο, την επιστήμη, τη φιλοσοφία, την τέχνη. Αυτή ακριβώς η κρίση επιδρά στην πολιτική και φυσικά στην οικονομία. Ο πολιτισμός είναι το αξιόλογο αντίβαρο στις παντός είδους αγορές, ο πολιτισμός οδηγεί στην ηθική στάση μέσα στην καθημερινότητα, ο πολιτισμός καλλιεργεί την κριτική ματιά και οδηγεί στην αυτογνωσία. «Η αποτελεσματικότητα της δράσης της Πολιτείας και των φορέων της στο πεδίο ανάπτυξης και προστασίας του πολιτισμού θα εξαρτηθεί από το κατά πόσο θα μπορέσουμε να προσφέρουμε κίνητρα και να βρούμε νέες διαδρομές για να πολλαπλασιαστεί η επαφή του ατόμου με τα οφέλη που μπορεί να προσφέρει ο πολιτισμός» τόνισε ο ομιλητής επισημαίνοντας επίσης: «Μεταξύ των οπτικοακουστικών έργων τα κινηματογραφικά κατέχουν ακόμα εξέχουσα θέση λόγω του κόστους παραγωγής και της πολιτισμικής τους σημασίας. Αποτελεί κοινό τόπο ότι οι ενισχύσεις είναι σημαντικές για τη διατήρηση της ευρωπαϊκής οπτικοακουστικής παραγωγής. Αν το θέμα είχε αφηθεί αποκλειστικά στην αγορά, πολλοί από τις ταινίες που προβάλλονται στις κινηματογραφικές λέσχες δεν θα είχαν καν παραχθεί...».

Ολοκληρώνοντας την πολύ μεστή του παρέμβαση ο κ. Καραντινάκης ανέφερε ότι το Ε.Κ.Κ σε συνεργασία με την ΟΚΛΕ έχει ενταχθεί στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του ΕΣΠΑ 2007-2013 για την τεκμηρίωση, ψηφιοποίηση και διάδοση του υλικού της ΟΚΛΕ, ενός από τα πιο πλούσια κινηματογραφικά αρχεία που διαθέτει ο τόπος. Ακόμα υπογράμμισε ότι «με “εργαλείο” τον πολιτισμό μπορούμε και οφείλουμε να οικοδομήσουμε μία νέα αξιακή σχέση επικοινωνίας» υπενθυμίζοντας ότι ο σημαντικός πλούτος ταινιών που έχει το ΕΚΚ (753 ταινίες μεγάλου μήκους και 450 μικρού) είναι στη διάθεση των κινηματογραφικών λέσχων, προκειμένου αυτές να εμπλουτίσουν το πρόγραμμά τους.

Nίκος Κυπουργός

VIVA ΛΕΣΧΕΣ!

«Ο Χίτσκοκ λέει ότι σινεμά είναι μια σκοτεινή αίθουσα όπου μία ομάδα ανθρώπων παρακολουθεί μία ταινία, οπότε μοιράζεται τη συλλογική αυτή εμπειρία» μας υπενθύμισε ο Πρόεδρος της Πανελληνίας Ένωσης Κριτικών Κινηματογράφου (Π.Ε.Κ.Κ.) κ. Ανδρέας Τύρος, επισημαίνοντας ότι το σινεμά και οι συναυλίες αποτελούν τη μοναδική περίπτωση συλλογικής ονειροπόλησης. «Οι κινηματογραφικές λέσχες αλλά και τα φεστιβάλ αντιστέκονται μπροστά στο ενδεχόμενο, στην πρόκληση, στον πειρασμό ή και στην απειλή του μοναχικού θεατή» σχολίασε ο ομιλητής προσθέτοντας ότι «οι λέσχες έχουν το πλεονέκτημα να μπορούν να κάνουν συνεχή επανεκτίμηση, συνεχή αναστοχασμό πάνω σε ποιότητες, σε είδη, σε δημιουργίες και να τα προβάλουν όποτε αυτό πιστεύουν ότι είναι χρήσιμο, σκόπιμο και κυρίως κρίσιμο για την εποχή στην οποία ανταποκρίνονται αυτές οι αξίες». Ακόμα, ο έμπειρος κριτικός ανέφερε ότι περισσότερο από κάθε άλλη φορά είναι αναγκαία και επιθυμητή η ύπαρξη δεσμών μεταξύ όλων των φορέων του κινηματογραφικού χώρου και όχι μόνο μεταξύ ΟΚΛΕ και ΠΕΚΚ, οι οποίες άλλωστε ξεκινούν από την ίδια αφετηρία, εκείνη της διάσωσης μιας πολύ συγκεκριμένης ασπίδας για αυτούς που αγαπούν ανιδιοτελώς τον κινηματογράφο. Παράλληλα τόνισε την αδήριτη ανάγκη για διαμόρφωση ενός κοινού και συγκροτημένου λόγου για την υπέρσπιση κοινών αξιών, έτσι ώστε να αποκατασταθούν τα τραύματα του πρόσφατου αλλά και απώτερου παρελθόντος. Ως μια απλή καινοτομία σύσφιξης των δεσμών πρότεινε να συμπεριληφθεί στον ετήσιο οδηγό της ΠΕΚΚ μία εκτενής παρουσίαση του συνεδρίου της ΟΚΛΕ, ενώ η ζωηρή και εποικοδομητική ομιλία του κ. Τύρου έκλεισε με τον εγκάρδιο χαιρετισμό VIVA ΛΕΣΧΕΣ!

ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΛΕΣΧΩΝ
«Δύο είναι τα στοιχεία που “δένουν” Λέσχες και Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης» τόνισε στην παρέμβασή του ο κ. Νότης Φόρος, ο Υπεύθυνος Γραφείου Θεσσαλονίκης του φεστιβάλ, αφού μετέφερε τους χαιρετισμούς του Διευ-

θυντή του Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης κ. Δημήτρη Εϊνίδη. Αναφερόμενος στα στοιχεία αυτά, ο ομιλητής εξήγησε ότι «στο φεστιβάλ οι κινηματογραφικές λέσχες έχουν τη δυνατότητα να παρακολουθούν τις νέες τάσεις και τα ενδιαφέροντα στον παγκόσμιο χώρο του κινηματογράφου, αλλά και την κατάσταση του ελληνικού κινηματογράφου, σε ό,τι αφορά κυρίως ταινίες που δε βγαίνουν στις αίθουσες...». Ωστόσο πιο σημαντικό στοιχείο ο κ. Φόρσος θεώρησε τη δυνατότητα που έχουν οι λέσχες να προβάλλουν στους χώρους τους ταινίες που παίζονται στο φεστιβάλ, αν και σχετικά με το θέμα αυτό αναγνώρισε την αδυναμία του φεστιβάλ να προσφέρει πληθώρα και ποικιλία ταινιών λόγω του περιορισμού των δικαιωμάτων... Τέλος, ο ομιλητής ανέφερε ότι το τέλος του φιλμ 35mm, ενώ αρχικά φαντάζει ήπιον ως γεγονός, έχει βοηθήσει πάρα πολύ στη βελτίωση της επικοινωνίας του φεστιβάλ με τις λέσχες, καθώς η ψηφιακή μορφή αφενός επιτρέπει τον υποτιτλισμό των ταινιών γλιτώνοντας έτσι τις λέσχες από ένα πρόσθετο οικονομικό βάρος και αφετέρου διευκολύνει τη διανομή των ταινιών που παίζονται στο Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης σε μεγάλο αριθμό λέσχών, από την Κρήτη μέχρι τη Θράκη.

ΠΟΛΥΤΙΜΟ ΓΙΑ ΤΙΣ ΛΕΣΧΕΣ ΤΟ ΔΙΑΔΡΑΣΤΙΚΟ ΟΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ

«Στην αρχή δεν είχαμε κάποια άμεση επαφή ή σχέση με τις κινηματογραφικές λέσχες», ανέφερε ο Διευθυντής Μουσείου-Αρχείου της ΕΡΤ* κ. Βασίλης Αλεξόπουλος, σχολιάζοντας ότι το «πάντρεμα» έγινε μέσω του Εθνικού Οπτικοακουστικού Αρχείου, το οποίο είχε δώσει στέγη στις λέσχες. Δυστυχώς όμως η Πολιτεία αποφάσισε να το κλείσει το 2011, μετά τη δεκάχρονη λειτουργία του.

Μπροστά στο αδιέξοδο που δημιουργήθηκε, η ΕΡΤ παραχώρησε στην ΟΚΛΕ στέγη, στο κτίριο της Κατεχάκη, έναν πολύ ωραίο χώρο μέσα σε ένα από τα ωραιότερα πάρκα της Αθήνας. Από πλευράς ΕΡΤ, το όραμα και το όνειρό της είναι να δημιουργηθεί στον πρώτο όροφο του κτιρίου, ένα διαδραστικό οπτικοακουστικό Μουσείο. Παράλληλα στον όροφο αυτό δημιουργείται μια πλούσια βιβλιοθήκη, μετά και την παραχώρηση των 12 χιλιάδων βιβλίων του Ινστιτούτου Οπτικοακουστικών Μέσων (Ι.Ο.Μ.).**

ΑΝΑΓΚΗ ΔΙΕΥΡΥΝΣΗΣ ΤΗΣ ΣΧΕΣΗΣ ΜΕΤΑΞΥ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ ΧΑΛΚΙΔΑΣ ΚΑΙ ΟΚΛΕ
«Στα έξι χρόνια λειτουργίας του, το Φεστιβάλ Χαλκίδας προβάλλει με ιδιαίτερη επιτυχία όλα τα ελληνικά ντοκι-

μαντέρ του τελευταίου έτους παραγωγής, ενώ παράλληλα διοργανώνει αφιερώματα αθλή και εκδηλώσεις κινηματογραφικού χαρακτήρα» ανέφερε ο καλλιτεχνικός Διευθυντής του Φεστιβάλ Χαλκίδας κ. Σταύρος Ιωάννου, επιστημαίνοντας τη συμπάρασταση και συνεργασία από πλευράς ΟΚΛΕ, αλλά και πιστεύοντας ακράδαντα στη δυνατότητα για μία παραπέρα διεύρυνση της εποικοδομητικής αυτής σχέσης.

Στο κλείσιμο της τρίτης ενότητας του Συνεδρίου με θέμα τους δεσμούς μεταξύ κινηματογραφικών λέσχών και φορέων του κινηματογραφικού χώρου, ο Πρόεδρος της ΟΚΛΕ κ. Δημήτρης Καλαντίδης επισήμανε τα ακόλουθα: «Όπως φάνηκε από τις παρεμβάσεις που έγιναν από πλευράς σωματείων, φεστιβάλ και κινηματογραφικών φορέων γενικότερα, η Ομοσπονδία διατηρεί με όλους αυτούς τους φορείς αλληλ και όσους λείπουν - καθώς δεν ήταν δυνατή η εκπροσώπηση όλων στα περιορισμένα χρονικά όρια αυτής της ενότητας - πολύ στενούς και εποικοδομητικούς δεσμούς. Συνοψίζοντας νιώθω την ανάγκη να τονίσω την πολύ σημαντική συνεργασία μας με το Ελληνικό Κέντρο Κινηματογράφου σε ό,τι αφορά την ψηφιοποίηση και τεκμηρίωση του κινηματογραφικού περιεχομένου της ΟΚΛΕ, ενός πράγματι πολυπληθούς και μοναδικού αρχείου, αλλά και να ευχαριστήσω, από το βήμα αυτό το ΕΚΚ, γιατί από μόνοι μας ως Ομοσπονδία δεν είχαμε την απαιτούμενη διαχειριστική επάρκεια να προχωρήσουμε σε αυτήν τη δραστηριότητα. Ακόμα, η συνεργασία μας με το Μουσείο-Αρχείο της ΕΡΤ ως συνέχεια του Εθνικού Οπτικοακουστικού Αρχείου είναι πραγματικά πολύτιμη για μας, καθώς δίνει τη δυνατότητα ώστε αυτά τα αρχεία να είναι ανοικτά και προσβάσιμα στο κοινό, στους ερευνητές, σε οποιονδήποτε ενδιαφέρεται... Πρόκειται για αρχεία που καταγράφουν ένα μεγάλο τμήμα της κινηματογραφικής μας ιστορίας, της κινηματογραφικής κριτικής...»

Να αναφέρω εδώ ότι, όπως πολύ καλά τα είπε άλλωστε και ο αγαπητός Ανδρέας Τύρος, οι κριτικοί κινηματογράφου και οι κινηματογραφικές λέσχες είναι ένα ενιαίο σώμα, αξίζει μάλιστα να αναφέρουμε ότι πολλά μέλη των κινηματογραφικών λέσχών συμμετέχουν και στην Ένωση Κριτικών Κινηματογράφου. Τέλος σε ό,τι αφορά τη σχέση μας με το Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης είναι πολύ σημαντικό να τονίσουμε, όπως ήδη αναφέρθηκε από το Νότη Φόρσο, ότι ήταν πραγματικά πολύτιμη για τις λέσχες η διεύρυνση των περιφερειακών του εκδηλώσεων σε όλη σχεδόν τη χώρα».

ΑΝΑΖΗΤΩΝΤΑΣ ΕΠΙΛΟΓΟ

Αφιερωμένη στους αείμνηστους Βασίλη Ραφανίδη και Θόδωρο Αγγελόπουλο, «τα δύο καλά πνεύματα των κινηματογραφικών λέσχών», ήταν η ιδιαίτερα εμπνευσμένη παρέμβαση του Προέδρου της Εταιρείας Ελλήνων

Το Κουαρτέτο Εγχόρδων Αθηνών

Σκηνοθετών κ. Χάρη Παπαδόπουλου, που μετουσίωσε τις σκέψεις μας σε λόγο, γι' αυτό και υιοθετούμε στη συνέχεια κάποια της αποσπάσματα, θεωρώντας ότι αποτελούν τον καλύτερο επίλογο για το αφιέρωμα αυτό στο επετειακό συνέδριο της ΟΚΛΕ...

«Οι κινηματογραφικές λέσχες αποτελούσαν το δεύτερο σπίτι μας, που συχνά ήταν πιο ενδιαφέρον και πιο στοργικό από τις οικογενειακές εστίες... Ήταν οι ναοί που υποδέχονταν με κατανόηση την εφηβική μας αδεξιότητα και την ανάγκη μας για μια θέση στον κόσμο. Όταν έσβηναν τα φώτα, ταξιδεύαμε σε πολιτείες και κόσμους άλλους κυριεύοντας έρωτες και μυστικά. Όταν τα φώτα άναβαν, το όνειρο προεκτεινόταν με πρωταγωνιστές εμάς, καθώς ήταν η ώρα της ανάλυσης του έργου που είχαμε δει, η ώρα που μας κυριεύε η γλυκύτητα της αλληλεγγύης και της επικοινωνίας. Μοναδική μας χαρά ήταν να βρισκόμαστε, να συζητάμε και να πλάθουμε τα όραματά της συλλογικότητας και της δράσης. Στις «κονταρομαχίες» αυτές η ταινία ξαναγυριζόταν και ξαναμονταριζόταν... Σε καιρούς δύσκολους οι λέσχες ήταν το φανερό σχολείο που καλλιεργούσε την περιέργεια και τις ανησυχίες μας. Ήταν το παράθυρο σε έναν πιο ωραίο κόσμο. Μετά από μια ολονύχτια κατάνυξη από το όραμα μιας ταινίας και τη μέθεξη μέσα από μία ατελείωτη συζήτηση, την αυγή νιώθαμε να μη μας χωρά ο κόσμος. Πόσα κινήματα άραγε δε γαλλοκήθηκαν και πόσα συλλληθητήρια δεν ξεκίνησαν από τις κινηματογραφικές λέσχες; Ήταν οι εποχές που, τότε οι λέσχες ξεχύνονταν στο δρόμο και τότε οι δρόμοι δικαιώνονταν στις κινούμενες σκιές που φιλοξενούσαν οι λέσχες. Αλλά και ποιος από εμάς δεν έχει αναμνήσεις από την ερωτική αύρα των λέσχών ή δεν έχει ακόμα πολύτιμους φίλους που κατέκτησε σε αυτούς τους τόπους και χρόνους της τρυφερής προσμονής της αλληλεγγύης του κόσμου.

Ποιο ρόλο όμως μπορούν να έχουν οι λέσχες τις μίζερες μέρες που ζούμε; Νομίζω ότι αν ξαναβρούν την ιστορική τους μοίρα και αποστολή, τότε θα μας προσφέρουν αυτό που μόνο αυτές μπορούν... Να μας αποδώσουν το καλύτερο αγαθό της επικοινωνίας, να μας βγάλουν από τα σπίτια μας και να μας μυσήσουν στην αγαλλίαση της συλλογικότητας και της δημιουργίας... Είναι κάτι που οι

Ο Γιώργος Βαρσαμάκης, το Κουαρτέτο Εγχόρδων Crescendo και ο Κώστας Ιωαννίδης

λέσχες χρωστούν στη νέα γενιά...

Στις μέρες μας ο κινηματογράφος, ιδίως ο ελληνικός, υψώνει το μπόι του και ξαναγίνεται ο καθρέφτης και ο εξομολογητής της εποχής μας, γι' αυτό και οι κινηματογραφικές λέσχες επιβάλλεται να επιδείξουν τη δύναμή τους... Μακριά από εμπορικές σειρήνες και πολιτικές αγκυλώσεις, να αναζητήσουν με πάθος τα αλληλ βλέμμα, να δώσουν βήμα στους δημιουργούς και να επικοινωνήσουν χωρίς μεσάζοντες με τις αγωνίες των θεατών... Να ανοίξουν το παιχνίδι, να βάλουν στους κόλπους τους και άλλες μορφές τέχνης, να διευρύνουν τον ορίζοντα του διαλόγου, να καθιερώσουν εργαστήρια σεναρίου, να προχωρήσουν ακόμα και σε γύρισμα ταινιών. Το παιχνίδι και η φαντασία ήταν ανέκαθεν το χαρμάνι των λέσχών. Να αγκαλιάσουν τους νέους, να απελευθερώσουν τα φυλακισμένα βλέμματα, να δίνουν βήμα και οθόνη σε ταινίες που στενόμυαλες αντιλήψεις και πρακτικές τις καταδικάζουν να μένουν στα κουτιά. Εύχομαι οι κινηματογραφικές λέσχες να αυξάνονται, να πηγαίνουν με τις δυσκολίες μας, να μας παρενοχλούν, υπενθυμίζοντας ότι ο κόσμος προχωρά κυνηγώντας μικρές ή μεγάλες ουτοπίες. Δημιουργοί και κοινό έχουμε απέραντη αγάπη και εμπιστοσύνη στις λέσχες γιατί ξέρουμε ότι ο κινηματογράφος δεν είναι το μέσον αλλά ο σκοπός...».

*Το «μυάρο» στην οθόνη της ΕΡΤ δεν είχε πέσει ακόμα...

**Σήμερα το Ινστιτούτο Οπτικοακουστικών Μέσων δεν υφίσταται, αφού με κυβερνητική απόφαση έχει καταργηθεί. Αντικείμενό του ήταν η συστηματική έρευνα για το ραδιόφωνο, την τηλεόραση, τον κινηματογράφο, τα πολυμέσα και τις νέες τεχνολογίες σε ελληνικό και διεθνές επίπεδο. Στόχος του ήταν η υποστήριξη των δημόσιων φορέων και των ιδιωτικών δομών του ελληνικού οπτικοακουστικού τομέα αλλά και ευρύτερα της Επικοινωνίας με την κυκλοφορία αξιόπιστων δεδομένων.

ΟΙ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΛΕΣΧΕΣ ΣΕ ΠΡΩΤΟ ΠΛΑΝΟ

Στο πλαίσιο του Συνεδρίου υπήρξε μια ξεχωριστή ενότητα με τίτλο «Οι Κινηματογραφικές Λέσχες σε πρώτο πλάνο», κατά την οποία δόθηκε βήμα, κατά αλφαβητική σειρά, στις ίδιες τις Λέσχες να παρέμβουν είτε με κείμενο είτε με video ή και με τις δύο μορφές. Στη συνέχεια παρατίθενται αποσπάσματα από τις πολύχρωμες και ελπιδοφόρες αυτές παρεμβάσεις, μέσα από τις οποίες, μεταξύ άλλων, αναδείχθηκε ως πολύ σημαντική η επιτακτική ανάγκη για στροφή των λεισχών στο νεανικό κοινό, προτάθηκε μάλιστα το θέμα αυτό να απασχολήσει το επόμενο συνέδριο της ΟΚΛΕ.

40 χρόνια η Κινηματογραφική Λέσχη Αλεξανδρούπολης υπηρετεί τον πολιτισμό με συνέπεια και καθημερινή δουλειά... Ρεξ, Αστρον, Τιτάνια, Εγνατία, Πτι Παλαί, Έβρος, Αλέξανδρος, Ελληνίς, Ορφείας, κινηματογράφοι που χάθηκαν από την πόλη της Αλεξανδρούπολης... Πριν από τη Χούντα υπήρχαν 5 χειμερινοί και 7 θερινοί στην πόλη μας, ενώ σήμερα έχουμε μόνο ένα χειμερινό στα πρόθυρα λουκέτου και έναν πανέμορφο θερινό το Φλοίσβο (που δημιουργήθηκε το '95 χάρη στο Δίκτυο Δημοτικών Κινηματογράφων) του οποίου έχουμε την καλλιτεχνική διεύθυνση, ενώ η λέσχη προβάλλει αυτόνομα Δευτέρα και Τρίτη... Εκτός από τις προβολές, χειμώνα και καλοκαίρι, έχουμε με επιτυχία διοργανώσει θεατρικές παραστάσεις, θεατρικούς μονόλογους, θέατρο δρόμου, comedia del'arte, μουσικές εκδηλώσεις, σεμινάρια σινεμά, τιμπτικά αφιερώματα, δύο συνέδρια, προβολές ταινιών από το Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης, ενώ θεσμός για την πόλη έχει γίνει το αποκριτικό πάρτυ της λέσχης... Έχουμε site που προσπαθούμε να κρατάμε ζωντανό, ενώ έχει ήδη ξεκινήσει η ψηφιοποίηση του 40χρονου αρχείου μας, το οποίο και ελπίζουμε να σας παρουσιάσουμε του χρόνου σε βιβλίο... Θέλουμε να μοιραστούμε μαζί σας τον προβληματισμό μας γύρω από τον τρόπο στόχευσης στη νέα γενιά, το πώς δηλαδή οι λέσχες θα δώσουμε βήμα στους νέους ανθρώπους.

Κινηματογραφική Λέσχη Αλεξανδρούπολης

Αυτό που μας έχει κρατήσει ενωμένους τόσα χρόνια είναι το μοντέλο που ακολουθήσαμε ως ομάδα. Λειτουργούσαμε πάντα ως ανοικτή συνέλευση, ο καθένας έκανε αυτό που μπορούσε, το λίγο ή το πολύ, αυτό δε μας κούρασε, δε μας έφθειρε μέσα στο χρόνο, αντίθετα μας «έδεσε», μας έφερε πιο κοντά, μας έκανε μια παρέα... Για μένα η λέσχη είναι οι άνθρωποι της, η λέσχη μένει ζωντανή τόσα χρόνια

26^ο Συνέδριο της Ομοσπονδίας Κινηματογραφικών Λεισχών Ελλάδας (30 χρόνια ΟΚΛΕ)

γιατί φροντίζει να έχει πάντα μία φρεσκάδα και να ανανεώνεται... Έχουμε περάσει πολλές συγκινητικές στιγμές τα κυριακάτικα βράδια στις προβολές της λέσχης, χάρη στην παρουσία κάποιων δημιουργών. Στην αθησόννητη για τα χρονικά της λέσχης συζήτηση με τον Αλέξη Δαμιανό υπήρχαν άνθρωποι από το κοινό που έκλαιγαν... Η 25χρονη δημιουργική παρουσία της λέσχης πιστεύω ότι οφείλεται κατά κύριο λόγο στην ανοικτή, συλλογική και αυτόνομη λειτουργία της... Από το '90 μέχρι σήμερα το περιοδικό «Προσεχώς» καταγράφει την ιστορία της λέσχης, είναι δηλαδή ένα ντοκουμέντο, κάτι που θα μείνει και μετά τη λέσχη.

Κινηματογραφική Λέσχη Ηλιούπολης

(Αποσπάσματα από μαρτυρίες των μελών της ΚΛΗ στην ταινία που δημιουργήθηκε στο πλαίσιο Εργαστηρίου για το Ντοκιμαντέρ με τον τίτλο Προσεχώς, το οποίο διοργανώθηκε με πρωτοβουλία της Λέσχης κατά τη χρονική περίοδο 11/2011-06/2012, με συντονιστή το σκηνοθέτη Άγγελο Κοβότσο και το οποίο προβλήθηκε κατά την εναρκτήρια τελετή του Συνεδρίου)

Είμαστε μία σχετικά καινούργια Λέσχη, μόλις 5 ετών, μια παρέα φανατικών και επίμονων σινεφιλά, σε μία πόλη όπου ο Παύλος Ζάννας ίδρυσε την ιστορική κινηματογραφική λέσχη τέχνης, η λειτουργία της οποίας σταμάτησε ωστόσο το 1967. Δεν ξέρουμε κατά πόσο θα καταφέρουμε να γίνουμε άξιοι συνεχιστές της, ο χρόνος θα δείξει... Το μεγάλο πρόβλημα της έλλειψης στέγης λύθηκε κατά κάποιο τρόπο κατόπιν ειδικής συνεννόησης που κάναμε με ιδιώτη αιθουσάρχη, έτσι η κινηματογραφική λέσχη Θεσσαλονίκης προβάλλει κάθε δεύτερη ή τρίτη Δευτέρα στον κινηματογράφο Φαργκάνη στην Καμάρα. Προβάλλουμε 11 ταινίες το χρόνο, ενώ προγραμματίζουμε και κάποιες extra προβολές με ταινίες που προμηθευόμαστε από την ΟΚΛΕ, η οποία και μας συμπαροστέκεται πολύ, αλλά και από το φεστιβάλ Θεσσαλονίκης, ενώ συνεργαζόμαστε ακόμα με το φεστιβάλ Δράμας και το φεστιβάλ Ψαροκόκαθο. Προσπαθούμε να προσελκύσουμε νεανικό κοινό μέσω του site μας και πρόσφατα μέσω και του facebook.

Κινηματογραφική Λέσχη Θεσσαλονίκης

Η Ιτέα, μια μικρή πόλη κάτω από τους Δελφούς, αποτελεί έναν τόπο με βαρύ πολιτιστικό φορτίο αλλά και ταυτόχρονα με ελάχιστα πολιτιστικά παρόν. Η λέσχη επαναλειτούργησε μόλις πέρυσι (είχε σταματήσει η λειτουργία της από το 1993)... Προβάλλουμε κάθε εβδομάδα εναλλάξ παιδικό και ταινία ενηλίκων, έχουμε καθιερώσει οι ελληνικές ταινίες να προβάλλονται πάντα με την παρουσία του σκηνοθέτη τους, έχουμε αξιοποιήσει συνεργασίες με τα φεστιβάλ Θε-

σαλονίκης και Δράμας. Στην πόλη μας δεν υπάρχει κινηματογράφος, άρα δεν υπάρχει κοινό... Ο κόσμος καλύπτεται από το dvd, την τηλεόραση, τον υπολογιστή, άρα πρέπει να καταφέρεις να τον σπκώσεις από τη βοήθη του για να έρθει να δει σινεμά... Κι αυτό είναι ένα μεγάλο βήμα... Η σκέψη και μόνο ότι τα παιδιά μέχρι την ηλικία των 20 μπορεί να μη δουν σινεμά μας κινητοποιεί να κάνουμε κάτι... Προσπαθούμε να μη λειτουργεί η λέσχη σαν ένα κλειστό club κουλτουριάρηδων, γι αυτό έχουμε δοκιμάσει πολλά... Για παράδειγμα, η προβολή παλιών ταινιών όπως η «Καζαμπλάνκα», όπου στην Αθήνα γίνεται το διαχωρητο, σε μας ήταν αποτυχία* πολύ καλά πήγαν προβολές σε χωριά όπως στο Χρυσό ή στη μαρίνα της Ιτέας, όπου όμως απαιτήθηκε μεγάλη προετοιμασία από εμάς... Δοκιμάσαμε με επιτυχία μαθήματα φωτογραφίας, διάλεξη με θέμα την κωμωδία, συναυλία με το Θάνο Μικρούτσικο... Ο κόσμος χρειάζεται νέες εμπειρίες αλλά το κοινό δημιουργείται σιγά-σιγά... Μπορούμε να πούμε ότι έχει ήδη δημιουργηθεί ένα κοινό ενηλίκων και ένα κοινό με παιδιά νηπιαγωγείου και Δημοτικού... Εκεί όμως που υπάρχει απίστευτη ανυδρία είναι στις ηλικίες γυμνασίου, λυκείου και γενικότερα στους νέους... Έχουμε κάνει αρκετά προς αυτήν την κατεύθυνση αλλά δεν έχουν αποδώσει... Θεωρούμε πολύ καλή την ιδέα να δοθεί στους νέους ανθρώπους η δυνατότητα για δημιουργία... Το πρόβλημα αυτό πρέπει να μας απασχολήσει σοβαρά και να αναζητήσουμε τρόπους προσέλευσης του νεανικού κοινού στις λέσχες... Προτείνουμε το θέμα αυτό να απασχολήσει το επόμενο συνέδριο της ΟΚΛΕ, αλλά πριν φθάσουμε εκεί χρειάζεται ένας πολύ προσεκτικός σχεδιασμός ενδιάμεσων δράσεων, έτσι ώστε στο συνέδριο να υπάρχουν παιδιά και νέοι... Ευχαριστούμε πολύ την ΟΚΛΕ για τη στήριξη της, αλλά πιστεύω ότι δεν έχουμε στηριχτεί όσο θα έπρεπε το φεστιβάλ Ολυμπίας, μία μοναδική στο είδος της δράση για παιδιά και νέους.

Κινηματογραφική Λέσχη Ιτέας

Η ζωή κυλάει καλύτερα όταν συμπορεύεται με την τέχνη του σινεμά... 51 χρόνια ζωής της λέσχης Λαμίας είναι πολλά... Αμέτρητες προβολές, αφιερώματα, συναυλίες, θεατρικές παραστάσεις, εκθέσεις, μαθήματα φωτογραφίας, λογοτεχνικές βραδιές... Η λέσχη δεν περιορίστηκε στη σειρά προβολή ταινιών, παρενέβη δυναμικά στην τοπική κοινωνία, καθόρισε σημαντικά το πολιτιστικό «γίγνεσθαι» της πόλης και αναδείχθηκε σε έναν πολυδύναμο πολιτιστικό φορέα, πρωτοπόρο και υποδειγματικό. Το ξεκίνημά της συνέπεσε με την άνθιση του ελληνικού σινεμά και με αρκετές αίθουσες στην πόλη της Λαμίας. Ο στόχος της όμως ήταν διαφορετικός. Ήθελε να μιήσει τον κόσμο και ιδιαίτερα τους νέους στο άλλο σινεμά, το λιγότερο εμπορικό και κυρίως ποιοτικό... Με το πέρασμα των χρόνων και το κλείσιμο των κινηματογράφων πλην ενός, η δράση της λέσχης επαναπροσδιορίστηκε. Έπρεπε να λειτουργήσει και ως αιθουσάρχης, πάντα όμως με γνώμονα την ποιότητα, τις υψηλές αισθητικές αλλά και τη παιδικότητα στην παρουσίασή τους. Στα πέτρινα αυτά χρόνια του σινεμά και της αδηφάγου τηλεόρασης, η λέσχη μπήκε στη μάχη και με στρατιώτες τα μέλη της που πολέμησαν ηρωικά, κέρδισε τον πόλεμο και κράτησε τα κεκτημένα, την προβολή, δηλαδή, της κινηματογραφικής τέχνης και την προαγωγή της

Γιώργος Παναζόπουλος (Κινηματογραφική Λέσχη Μεσολλογίου)

κινηματογραφικής παιδείας. Το τέλος του 20ού αιώνα και η αρχή της νέας χιλιετίας θέλει τον κόσμο να επιστρέψει στις αίθουσες, ο παγκόσμιος και ελληνικός κινηματογράφος να ανθίζει ξανά και ο θεσμός των κινηματογραφικών λεισχών καλά να κρατεί. Σε αυτήν την εποχή, όπου το κινηματογραφικό πεδίο αλλάζει δραματικά με την εισβολή στο χώρο της οπτικοακουστικής παραγωγής σύγχρονης τεχνολογίας, η λέσχη Λαμίας συνεχίζει τη δράση της και σε συνεργασία με το Δήμο Λαμιέων - μία συνεργασία που είχε εφαιτήριο το Δίκτυο των Δημοτικών Κινηματογράφων - λειτουργεί μέχρι σήμερα το θερινό Δημοτικό Κινηματογράφο Λαμίας και μάλιστα, σε αυτούς τους οικονομικά δύσκολους καιρούς, με ελεύθερη είσοδο για το κοινό της Λαμίας. Συνεπώς στα πιστεύω της και στον κινηματογράφο του δημιουργού, αγωνίζεται για την προστασία του ευρωπαϊκού και ιδίως του ελληνικού σινεμά... Πρωτοπόρα στην ιδέα του θεσμού των κινηματογραφικών λεισχών, ιδρυτικό μέλος της ΟΚΛΕ, δυναμικός πολιτιστικός φορέας στη Λαμία, με διαρκή δράση έχοντας εγγράψει πολύ επιτυχημένες συνεργασίες με την Εταιρεία Ελλήνων Σκηνοθετών, τα Ελληνικά Κέντρα Κινηματογράφου και με την Ταινιοθήκη της Ελλάδας, η κινηματογραφική λέσχη Λαμίας έχει αφήσει το δικό της αποτύπωμα στην ιστορική μνήμη της ελληνικής κινηματογραφίας. Κι επειδή η ιστορική μνήμη είναι το θεμέλιο ενός πολιτισμού, ευχόμαστε η ΟΚΛΕ να συνεχίζει να συντηρεί και να διαιωνίζει την ιστορική μνήμη του σινεμά με συνέπεια, μεθοδικότητα και αγάπη.

Κινηματογραφική Λέσχη Λαμίας

Στη Λευκάδα από τη δεκαετία του '50 δημιουργείται ένα φιλοθεάμον και κυρίως κινηματογραφόφιλο κοινό, κάτι στο οποίο φαίνεται να βοήθησε ο παραδοσιακός επανησιακός πολιτισμός. Άλλωστε, ο κινηματογράφος Απόλλων που λειτουργούσε από το 1928 ήταν μια κινηματογραφική λέσχη με όλες τις προδιαγραφές. Στην αρχή της λειτουργίας του πρόβαλλε βωδές ταινίες με τη συνοδεία ζωντανής μουσικής. Το κινηματογραφόφιλο λευκαδίτικο κοινό ήταν ένα κοινό πρόσφορο για τη δημιουργία κινηματογραφικής λέσχης. Το 1970 δημιουργήσαμε στον τόπο μας ένα παράρτημα της Ταινιοθήκης της Ελλάδας. Οι εβδομαδιαίες προβολές για πολλά χρόνια τα κυριακάτικα πρωινά ήταν μία όαση θέασης ενός άλλου κινηματογράφου... Αργότερα οι προβολές έγιναν βραδινές. Από το 1982 η λέσχη είναι τμήμα του μουσικοφιλόλογικού ομίλου Ορφείας... Παράλληλα με τις προβολές διανέμονται στους θεατές κατατοπιστικά προγράμματα και κριτικές από τον αθηναϊκό τύπο... Μια εκδήλωση που κάνει ακόμα η λέσχη είναι

«το τσάι και σινεμά» με προβολή πάντα μιας ταινίας μικρού μήκους. Οι ετήσιες προσκλήσεις σκηνοθετών και κριτικών κινηματογράφου καθώς και τα ειδικά αφιερώματα απομυθοποιούν την απόσταση από την Αθήνα. Οι παρουσίες των προσώπων αυτών στην αίθουσα και η επαφή και συζήτηση μαζί τους δημιουργούν μια οικειότητα στο κοινό, μία συνάντηση συνωμοτών συμβαίνει στην αίθουσα μετά τα σκοτάδια της προβολής... Όταν ιδρύθηκε το ΤΕΙ Λευκάδας, στις αρχές του 2000, προσδοκούσαμε στη λέσχη μία εντυπωσιακή αύξηση του κοινού μας. Κάτι τέτοιο δε συνέβη και το θέμα της αναζήτησης τρόπων για την προσέλευση στις κινηματογραφικές λέσχες νεανικού κοινού τίθεται κι από εμάς προς συζήτηση.

Κινηματογραφική Λέσχη Λευκάδας

Η πρώτη απόπειρα δημιουργίας κινηματογραφικής λέσχης έγινε με παρότρυνση του Παντελή Βούλγαρη το 1978, λειτούργησε για 2-3 χρόνια, ακολουθεί μία προσπάθεια το 1985 από μία ομάδα νέων ανθρώπων που κράτησε ελάχιστα και ουσιαστικά η λειτουργία της σημερινής λέσχης ξεκινά το 1994-95, στο σύλλογο «Διονύσιος Σολωμός», ενώ από το 1998 λειτουργεί πλέον ανελλιπώς ως Λέσχη Κινηματογράφου. Παρεμβαίνουμε δυναμικά στα πολιτιστικά δρώμενα του τόπου με πολλά αφιερώματα και πολλές ταινίες, αφού δεν υπάρχει χειμερινός κινηματογράφος παρά μόνο θερινός τον οποίο και λειτουργούμε, προσπαθούμε να προσελκύσουμε νεολαία, δυστυχώς όμως τα ΤΕΙ και οι φοιτητές απέχουν, υπάρχουν ωστόσο οι μαθητές... Φέτος είχαμε την τιμή να γίνουν στην πόλη μας προβολές για παιδιά και νέους από το Φεστιβάλ Ολυμπίας με μεγάλη συμμετοχή παιδιών. Συμμετέχουμε σε πολλούς φορείς και συλλόγους, στο φεστιβάλ φωτογραφίας που διοργανώνεται τον Ιούλιο, ενώ έχουμε ακόμα συνεργασία με την ΕΡΤ αλλά και ξένες πρεσβείες.

Κινηματογραφική Λέσχη Μεσολλογίου

(Η παρουσίαση εμπλουτίστηκε με σχετικό video του μέλους της λέσχης Κώστα Σοκόλα)

Τμήμα του μη κερδοσκοπικού συλλόγου «Πολιτιστικές απόπειρες» αποτελεί η κινηματογραφική λέσχη Ν. Μάρκρη που λειτουργεί εδώ και 10 χρόνια προβάλλοντας στον κινηματογράφο ΑΛΙΚΗ, κάθε Τετάρτη, από Νοέμβριο μέχρι Απρίλιο, 18-22 ταινίες. Με βασικό μας στόχο οι θεατές να έρθουν σε επαφή με την παγκόσμια κινηματογραφική γραφή, έχουμε προβάλλει ταινίες από 47 διαφορετικές χώρες. Εκδίδουμε ένα περιοδικό σε 3.000 αντίτυπα, με το πρόγραμμα των προβολών, το οποίο και διανέμεται όλο το χρόνο σε συγκεκριμένα σημεία της πόλης. Το ετήσιο κόστος λειτουργίας μας που ανέρχεται σε 7.000 περίπου ευρώ -ακριβό спор, όπου δε χωρούν προσωπικές επιλογές- προέρχεται από τα εισιτήρια και τις κάρτες (εισιτήριο 7 ευρώ και σινεκάρτα διαρκείας 50 ευρώ)... Τον πρώτο καιρό που ξεκινήσαμε είχαμε στο μυαλό μας το STUDIO και την ΑΛΚΥΟΝΙΔΑ των δεκαετιών '70 και '80. Έτσι λοιπόν διατηρώντας τη σινεπολιτισμική μας αυστηρότητα εμφανιστήκαμε στους 20.000 κατοίκους της μικρής μας πόλης με ταινίες όπως η *Καρκαλού*, *Άνθρωπος δαγκώνει σκύλο*, *Το φίδι του Ιουνίου* κ.λ.π... Το αποτέλεσμα ήταν οικτρό... Τότε

ήταν που καταλάβαμε ότι δεν παίζουμε κινηματογράφο για τον εαυτό μας. Αφού θέλαμε να μοιραστούμε την αγάπη μας για τον κινηματογράφο με τους ανθρώπους της πόλης μας, θα έπρεπε να τους προσφέρουμε αυτό που θα ήταν σε θέση να προσλάβουν... Άρα η επιλογή μας θα έπρεπε να είναι, να μην πάει αυστηρή (κόντρα στο Hollywood, τα VILLAGE CENTER και το Marketing), αλλά και πιο ανθρωποκεντρική. Είχαμε την πεποίθηση ότι τέτοιες ταινίες υπάρχουν και ψάξαμε και τις βρήκαμε... Αρχίσαμε λοιπόν να προβάλλουμε ταινίες όπως *Λεμονιά* (Ισραήλ), *Αποξένωση* (Ρωσία), *Σαράγιεβο σ'αγαπώ* (Βοσνία), *Πριν από τη βροχή* (Σκόπια), *Εξόριστοι* (Αλγερία), *Το χρώμα του Παραδείσου* (Ιράν), *Αμνηστία* (Αλβανία), *Bad Guy* (Κορέα), *Αναχωρήσεις* (Ιαπωνία), *Ταξίδι στη Μυτιλήνη*... Μέσα από αυτήν την ποικιλία και την κινηματογραφική πανσπερμία, διαπιστώσαμε ότι τελικά ο θεατής δέχεται θετικά και **Το άλογο του Τορίνο**. Ταινίες αριστουργήματα, χωρίς στέγη, με ελάχιστη ως καθόλου διαφήμιση, που προβάλλονται σε 3-4 αίθουσες στην Αθήνα (μόνο τόσες έχουν μείνει ανεξάρτητες πια) για μία το πολύ δύο εβδομάδες... Αυτόν τον κινηματογράφο αποφασίσαμε ότι πρέπει να προβάλλουμε, να τον ενισχύσουμε με όλες μας τις δυνάμεις, μήπως και συνεχίσει να υπάρχει. Γιατί, αν ο κινηματογράφος αυτός από κάθε γωνιά της γης (μαζί και ο ελληνικός) δεν τα καταφέρει να επιβιώσει, τότε ο ιμπεριαλισμός του Hollywood θα ισοπεδώσει όλες τις κουλτούρες της γης κι εμείς θα γίνουμε άβουλοι θεατές των 3D υπερπαραγωγών, διατηρώντας την επιλογή μας μόνο για το χρώμα των 3D γυαλιών που θα φοράμε.

Κινηματογραφική Λέσχη Ν. Μάρκρη

Είναι η δεύτερη φορά που συμμετέχουμε σε συνέδριο της ΟΚΛΕ, καθώς είμαστε μία πολύ καινούργια λέσχη, με μόλις δύο χρόνια ενεργής παρουσίας. Συνεργαστήκαμε με το Φεστιβάλ Ολυμπίας και σήμερα που μιλάμε στην περιοχή μας βρίσκεται ήδη σε εξέλιξη ένα τριήμερο φεστιβάλ για το Παιδί στο οποίο συμμετέχουν όλα τα σχολεία, στο πρόγραμμα μάλιστα του οποίου έχουμε συμπεριληφθεί ως Κινηματογραφική Λέσχη Πεύκης προκειμένου να προβάλλουμε τις ταινίες μαθητών στις οποίες δώσαμε πέρυσι τα τρία πρώτα βραβεία... Παράλληλα έχουμε παροτρύνει κι έχουμε υποσχεθεί στα παιδιά σε συνεργασία με τους εκπαιδευτικούς ότι οι ταινίες που θα υποβάλλουν για συμμετοχή στο Φεστιβάλ, ανεξάρτητα από το αν βραβευτούν ή όχι, θα προβληθούν όλες στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων της Λέσχης, στους γονείς και φίλους τους... Σαν μικροί που είμαστε χρειαζόμαστε προστασία, κι αυτήν την έχουμε βρει στην αγκαλιά της ΟΚΛΕ.

Κινηματογραφική Λέσχη Πεύκης

(Η παρουσίαση εμπλουτίστηκε με σχετικό video)

Νιώθω να βγήκαμε σοφότεροι από το φετινό συνέδριο της ΟΚΛΕ... Προσωπικά πιστεύω ότι η επιτυχία του συνεδρίου ξεπέρασε κάθε προσδοκία, καθώς αναδείχθηκε ο κινηματικός ρόλος των λέσχων, που τόσο εύστοχα αναφέρεται στον τίτλο του συνεδρίου μας... Πιστεύω ότι σε αυτήν την κατεύθυνση θα πρέπει να κινηθούμε και ό,τι κάνουμε θα το κάνουμε μόνοι μας, να είστε σίγουροι γι' αυτό... Πριν

Ξενάγηση των συνέδρων στην Ακρόπολη

από 36 χρόνια μια μικρή ομάδα έβαλε τα θεμέλια της κινηματογραφικής λέσχης Πρέβεζας, ξεκινώντας ως τμήμα της Δημοτικής Βιβλιοθήκης, ενώ από το '81 η λέσχη αποτελεί ιδρυτικό μέλος της ΟΚΛΕ. Η ιστορία της μπορεί να διακριθεί σε τέσσερις περιόδους. Κατά την αρχική περίοδο, μέχρι το '81 θεμελιώθηκαν οι βάσεις, από '81 έως '93 μπορεί να θεωρηθεί η «χρυσή εποχή» της λέσχης, αρκεί να αναφέρουμε ότι την περίοδο '83-84 το σύνολο των θεατών υπερέβη τις 10.000... Μετά το '93 ωστόσο, λιπύμαι που το λέω, «το μπαλόνι έσκασε» (τηλεόραση, νέα τεχνολογία, internet, επίπληστη ευμάρεια, δεν ξέρω, οι λόγοι μπορεί να είναι πολλοί...) η περίφημη κινηματογραφική λέσχη Πρέβεζας κατέληξε να γίνει σφραγίδα, στα θετικά της μόνο η διοργάνωση ενός συνεδρίου της Ομοσπονδίας... Μεσολλόβησαν 16 χρόνια αδράνειας, μέχρι το 2009, οπότε κάποια ομάδα ανθρώπων σινεφίλ αποφάσισε να ανασυστήσει και να αναγεννήσει τη λέσχη... Στα τέσσερα χρόνια από την επανασύσταση, κάτι νομίζω ότι έχουμε κάνει, χωρίς βέβαια να μπορούμε να πλησιάσουμε την αίγλη της πρώτης περιόδου... Για την ώρα τα ενεργά μας μέλη είναι λίγα, σχετικά λίγοι και οι θεατές, πολλά ωστόσο τα έξοδα, παρόλα αυτά δεν το βάζουμε κάτω... Γνώμη μας είναι ότι το βάρος πρέπει να πέσει στα νέα παιδιά, στους μαθητές, στην εκπαίδευση γενικότερα. Μία θετική δική μας εμπειρία ήταν η συμμετοχή μαθητών της περιοχής μας σε ένα πρόγραμμα όπου οι μαθητές παρακολουθούν ταινίες φτιαγμένες από παιδιά της ηλικίας τους και στη συνέχεια γράφουν κριτικές... Για το πρόγραμμα αυτό ενημερωθήκαμε ως λέσχη από τον Οργανισμό «Καρπό» που δραστηριοποιείται σε θέματα οπτικοακουστικής παιδείας. Από πλευράς μας απευθυνθήκαμε σε κάποιους καθηγητές με «μεράκι» για την εκπαίδευση και το πρόγραμμα έγινε τελικά με μεγάλη επιτυχία* βραβεύτηκαν μάλιστα παιδιά της Πρέβεζας.

Κινηματογραφική Λέσχη Πρέβεζας

Η κινηματογραφική λέσχη του Φιλοπρόδου Ομίλου Υμηττού είναι αρκετά χρόνια μέλος της ΟΚΛΕ. Όμως, τόσο η λειτουργία όσο και η συμμετοχή της δεν ήταν συνεχής, καθώς βασίζεται στην εθελοντική προσφορά των μελών του πολιτιστικού συλλόγου. Επαναδραστηριοποιήθηκε τα δύο τελευταία χρόνια, αρχής γενομένης το Σεπτέμβριο του 2011, ένα χρονικό διάστημα το οποίο δεν είναι και το πλέον ευτυχές για τη χώρα μας. Στην Ελλάδα των τριών μνημονίων, τις συνέπειες των οποίων δέχονται η υγεία, η παιδεία, ο κόσμος της εργασίας, ο πολιτισμός δεν μπορεί να μείνει αλώφητος... Κατά την επανεκκίνηση της κινηματογραφικής λέσχης όλο αυτό μας προβληματίσε. Συζητώντας, λοιπόν,

Ξενάγηση των συνέδρων στο Μουσείο της Ακρόπολης

τους άζονες πάνω στους οποίους θα έπρεπε να δομηθεί η λειτουργία της λέσχης μας, καταλήξαμε ότι η θεματική την οποία θα έπρεπε να προβάλλουμε για τις χρονικές περιόδους 2011-2012 και 2012-2013 θα ήταν βασισμένη στον ελληνικό κινηματογράφο και πιο συγκεκριμένα στις κοινωνικές αναφορές και τους αισθητικούς σταθμούς στην ιστορία του. Επιλέξαμε να στηρίξουμε, αλλά κυρίως να αναδείξουμε το δικό μας ελληνικό κινηματογράφο και τους δικούς του συντελεστές όσο και δημιουργούς, σε μία προσπάθεια να σκύψουμε ξανά πάνω σου, να αναμετρηθούμε με το μέγεθός του, να προσπαθήσουμε να ανακαλύψουμε μέσα από αυτόν ξανά στοιχεία της ταυτότητάς μας... Στη λογική αυτή παρουσιάσαμε ταινίες από το 1931 μέχρι και το 1978, σε μία προσπάθεια ανάδειξης του κοινωνικού «γίγνεσθαι» μέσα στο οποίο δημιουργήθηκαν, καθώς επίσης και της αισθητικής, ενίοτε πρωτοποριακής, την οποία πρότειναν αλλά και την καινοτόμα τεχνική την οποία εφάρμοζαν. Ο δεύτερος αλλά εξίσου σημαντικός άξονας πάνω στον οποίο βασίστηκε η λειτουργία μας δεν μπορούσε παρά να συνοπολογίσει τη δύσκολη οικονομική κατάσταση στην οποία βρίσκεται κοινωνία μας... Αποφασίσαμε λοιπόν, στο μέτρο πάντα του δυνατού, και με τη σύμφωνη γνώμη τόσο των παραγωγών όσο και των δημιουργών των ταινιών τις οποίες είχαμε επιλέξει για προβολή, να αξιοποιήσουμε το έργο τους χωρίς την καταβολή πνευματικών δικαιωμάτων που τους αναλογεί, σε μια προσπάθεια διοργάνωσης προβολών με δωρεάν είσοδο. Όλο αυτό εντάχθηκε στον προβληματισμό των μελών μας και αφορούσε στο τι μπορεί να κάνει η λέσχη μας σε μία εποχή όπου οι δράσεις και οι θεσμοί αλληλεγγύης συνεχώς διευρύνονται και το ζήτημα της, όσο το δυνατόν, ελεύθερης πρόσβασης σε υπηρεσίες και αγαθά είναι πλέον αίτημα ενός ολόεντα και περισσότερο διογκούμενου τμήματος της κοινωνίας, το οποίο αδυνατεί να βρει τα αναγκαία για την επιβίωσή του.

Κινηματογραφική Λέσχη Φιλοπρόδου Ομίλου Υμηττού

Οι Κινηματογραφικές Λέσχες ΚΑΡΥΣΤΟΥ, ΚΩ μέσω των εκπροσώπων τους αλλά και ΝΑΞΟΥ χωρίς εκπρόσωπο στο συνέδριο, επέλεξαν ώστε η παρέμβασή τους να γίνει βασικά μέσω της προβολής video, τα οποία ήταν εξαιρετικά. Ο δημιουργός, μάλιστα, της Καρύστου ήταν μόλις 15 χρονών! Ελπίζουμε στην ανάρτηση αυτών των ταινιών στις αντίστοιχες ιστοσελίδες των λέσχων, όπως και της ταινίας Προσεχώς της Κινηματογραφικής Λέσχης ΗΛΙΟΥΠΟΛΗΣ.

Φίλμς και φίλοι,

Στη σημερινή καλοκαιρινή σύναξη των λεισχών, που δεν είναι **Η Εαρινή σύναξη των αγροφυλάκων**, τα **Σφραγισμένα χείλη** θα ανοίξουν για **Ανταλλαγή** απόψεων για το **Καυτό απόρρητο** και όλα τα **Καλά κρυμμένα μυστικά χωρίς Αμφιβολία** θα φθάσουν **Στα όρια του ελέγχου**. **The Visitor** που φορούσε **Λευκή κορδέλα** μετά την **Τουρνέ στο Παρίσι**, όχι σαν **Τουρίστας** αλλά σαν **Καθοδηγητής**, με τους **Άνδρες με τα μαύρα** θα μας πει ότι είμαστε στο **Ακρωτήριο του φόβου**, στον **Τελευταίο σταθμό** και δε θα φθάσουμε στον **Παράδεισο στη Δύση**. Έτσι τέλειωσαν οι διακοπές. Τα παιδιά δεν παίζει, **Το χρήμα** για να βρεθεί χρειάζεται **Νομοταγή πολίτη**. Είναι **μπερδεμένο αν Ένας αξιότιμος άνθρωπος, Ένας σοβαρός άνθρωπος** που δεν είναι **Ανίκητος** και περπατά σε **Τεντωμένο σκοινί στην Άκρη του ουρανού** αν θα μπορέσει να ξεσκεπάσει τα **Παιχνίδια συνωμοσίας**, γιατί **Το μεγάλο Αφεντικό** κρύβει τον **Άσσο στο μανίκι**.

Αλλά μην αφήνουμε τη **Σκόνη του χρόνου** να μας σκεπάσει και **Το μικρόβιο του φόβου** να μας κατατρώει.

Βέβαια, οι Λέοντες αντί αμνών δεν είναι απλή αντικατάσταση, αλλά είναι **Ασύλληπτοι απατεώνες**. Ελπίζουμε η **Απόδειξη ενοχής** δε θα αργήσει, οι **Υποψίες** μας για το **Ημερολόγιο ενός σκανδάλου** θα δικαιωθούν.

Το κυνήγι του κλέφτη θα μας φέρει στο **Δρόμο του χρήματος**. **Η λεωφόρος της Δύσης** θα ανοιχθεί μπροστά μας και θα ατενίσουμε **Το δέντρο της ζωής**.

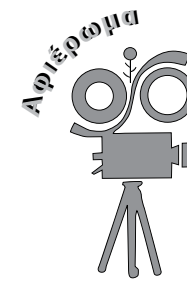
Όλοι γνωρίζουμε τον **Επίμονο κηπουρό**, που είναι **Μια καρδιά το χειμώνα** στην εποχή μας, που είμαστε **Χαμένοι στη μετάφραση**. Καλλιεργεί τη σπάνια **Μαύρη ντάλια** και στενοχωριέται για τα **Τσακισμένα ηουλούδια** που έχουν γύρει **Πηλαγίως**, αλλά και για **Τα παιδιά των ανθρώπων** που πολλὰ από αυτά γίνονται **Αόρατα παιδιά στις Μαύρες νύχτες**.

Αυτό που πρέπει πολύ να μας απασχολεί είναι **Η απειλή για τον Πλανήτη Γη**. Οι **αγγελιοφόροι των ερευνών** μας αναφέρουν ότι **Άνοιξη, καλοκαίρι, φθινόπωρο, χειμώνας** δε θα υπάρχει για πολλὰ μέρη σε όχι πολύ μακρινό μέλλον.

Για να μην υπάρξει **Ο τελευταίος επιζών**, την **Τελευταία νύχτα** πρέπει να βιαστούμε με την **Ψυχή στο στόμα** να δώσουμε **Το φιλί της ζωής** γιατί υπάρχουν οι **Νύχτες με πανσέληνο**. Τα **φτερά του έρωτα**, παρ' όλο που ζούμε **Το τέλος της αθωότητας**, με τα **Φτερουγίσματά τους** θα μας φέρουν εκεί που η γιορτή αρχίζει.

Και μην ξεχνάμε ότι το **Σινεμά είναι Ο ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΣ**.

ΤΟΥΛΑ ΣΚΛΗΡΟΥ

ΑΙΣΘΗΤΙΚΑ ΡΕΥΜΑΤΑ ΣΤΟΝ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟ

ΚΥΚΛΟΣ ΔΙΑΛΕΞΕΩΝ ΤΗΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΛΕΣΧΗΣ ΗΛΙΟΥΠΟΛΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΣΤΙΚΟΥ ΑΘΛΗΤΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΔΗΜΟΥ ΗΛΙΟΥΠΟΛΗΣ-ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ

«Εισαγωγή στα αισθητικά ρεύματα του κινηματογράφου» (11/02/2013)

Από τις πρωτοποριακές αναζητήσεις της δεκαετίας του '20, τον Ιταλικό Νεορεαλισμό της μεταπολεμικής περιόδου και το επαναστατικό πνεύμα της Nouvelle Vague και του Free Cinema, στον κινηματογράφο της παγκοσμιοποίησης. Ένα πανόραμα της κινηματογραφικής τέχνης. Προβολή αποσπασμάτων χαρακτηριστικών ταινιών.

Εισηγητής: **Δημήτρης Καλαντίδης** (ιστορικός και κριτικός κινηματογράφου)

«Από το βωβό στον ομιλούντα» (18/02/2013)

Οι σημαντικότερες υφολογικές και εθνικές κινηματογραφικές σχολές του βωβού (γαλλικός μπρεσιονισμός, γερμανικός εξπρεσιονισμός, ρωσικός επαναστατικός κινηματογράφος, γαλλική αβάν γκαρντ, αμερικανικές πρωτοπορίες).

Πρώτη δεκαετία του ομιλούντος (δεκαετία του 30), τόσο στις ΗΠΑ με τη δημιουργία των ειδών (γκανγκστερική ταινία, μιούζικαλ, γουέστερν, φανταστικό, κ.ά.) όσο και στον ευρωπαϊκό χώρο με τον σχηματισμό των πρώτων εθνικών σχολών (σταλινικός και ναζιστικός κινηματογράφος, «άσπρα τηλέφωνα», γαλλική νατουραλιστική σχολή κτλ.).

Οι υφολογικές και εκφραστικές ανακαλύψεις της λεγόμενης «σκηνοθεσίας σε βάθος πεδίου» (περιπτώσεις Ουίλιαμ Ουάιτλερ και Όρσον Ουέλς).

Προβολή σκηνών χαρακτηριστικών ταινιών.

Εισηγητής: **Στάθης Βαλούκος** (συγγραφέας και ιστορικός κινηματογράφου)

«Νεορεαλισμός: Η εκκίνηση αλλά και το παρόν του νεότερου κινηματογράφου» (25/02/2013)

Ο Ιταλικός Νεορεαλισμός γεννήθηκε μέσα στα ερείπια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Βγήκε στους δρόμους, υι-

οθέτησε το ντοκουμέντο, προσέγγισε τον άνθρωπο στην καθημερινότητα και στα προβλήματά του, εξέφρασε το αίτημα της κοινωνικής αλλαγής, σε μια ολιστική διαδικασία. Απλώθηκε σε ολόκληρη την υφήλιο, άλλαξε την προσέγγιση στον κινηματογράφο και τροφοδοτεί από τότε αδιάλειπτα τα νεότερα κινήματα.

Προβολή αποσπασμάτων χαρακτηριστικών ταινιών.

Εισηγητής: **Γιάννης Μπακογιαννόπουλος** (κριτικός κινηματογράφου)

«Free Cinema στη Μ. Βρετανία – Nouvelle Vague στη Γαλλία – “Ανεξάρτητοι” στην Αμερική» (04/03/2013)

Τι έφερε η Άνοιξη της δεκαετίας του '60 στον ευρωπαϊκό κινηματογράφο και πώς επηρέασε τον ανεξάρτητο αμερικάνικο κινηματογράφο. Από το επαναστατικό πνεύμα του Free Cinema που έδωσε φωνή στην εργατική τάξη της Μεγάλης Βρετανίας, μέχρι τους πρωτοποριακούς πειραματισμούς στη φόρμα και στη σημειολογία της εικόνας που έφερε η γαλλική Nouvelle Vague, οι συνδέσεις είναι πολλές και επιδραστικές στη γέννηση του Ανεξάρτητου Αμερικάνικου Κινηματογράφου.

Προβολή αποσπασμάτων από τις ταινίες **Σάββατο θράδυ, Κυριακή πρωί** του Κάρελ Ράις, **Ένα ή δύο πράγματα που ξέρω γι' αυτήν** του Ζαν-Λικ Γκοντάρ, **Σκιές** του Τζον Κασσαβέτη και **Πέρα από τον παράδεισο** του Τζιμ Τζάρμους.

Εισηγήτρια: **Βένια Βέργου** (κριτικός κινηματογράφου)

«Εικόνες χωρίς σύνορα» (11/03/2013)

Μια περιπλάνηση στο σινεμά της παγκοσμιοποίησης, παρέα με σχολές, τάσεις και φαντάσματα.

Προβολή αποσπασμάτων χαρακτηριστικών ταινιών.

Εισηγητής: **Ανδρέας Τύρος** (κριτικός κινηματογράφου)

Φεστιβάλ Φανταστικού Κινηματογράφου

ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΦΑΝΤΑΣΤΙΚΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ 2013

Εκδήλωση του Ιδρύματος «ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΚΟΤΡΩΝΗΣ», της Εταιρείας Ελλήνων Σκηνοθετών, της Κινηματογραφικής Λέσχης Ηλιούπολης και του ΙΕΚ ΑΚΜΗ στις 20, 21 και 22 Απριλίου 2013.

- Προβολή 19 Ελληνικών ταινιών μικρού μήκους Φανταστικού Κινηματογράφου παραγωγής 2012.
- Απονομή πέντε βραβείων και ένδεκα τιμητικών διακρίσεων.

Επιμέλεια: **Νώντας Σαρλής**
Φωτογραφίες: **Νίκος Αντωνάκης**

Όπως κάθε χρόνο, οργανώθηκε και φέτος, το Σάββατο 20 και την Κυριακή 21 Απριλίου του 2013, στην αίθουσα του Οργανισμού Προώθησης Εξαγωγών (Μαρίνου Αντύπα 86, Ηλιούπολη) το **28ο Φεστιβάλ Φανταστικού Κινηματογράφου**, από το Ίδρυμα «ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΚΟΤΡΩΝΗΣ», την Εταιρεία Ελλήνων Σκηνοθετών, την Κινηματογραφική Λέσχη Ηλιούπολης και το ΙΕΚ ΑΚΜΗ.

Η τελετή απονομής των βραβείων, έγινε τη Δευτέρα 22 Απριλίου, στην αίθουσα προβολών της ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΣΚΗΝΟΘΕΤΩΝ.

Όπως τόνισαν στις σύντομες ομιλίες τους κατά την τελετή λήξης, ο πρόεδρος του Ιδρύματος Νώντας Σαρλής, ο πρόεδρος της Κινηματογραφικής Λέσχης Ηλιούπολης Δημήτρης Καλαντίδης και ο σκηνοθέτης και εκδότης Γιάννης Σολδάτος, η σημασία του Φεστιβάλ για την ταινία μικρού μήκους φανταστικού κινηματογράφου στη χώρα μας είναι μεγάλη, καθώς αποτελεί το σημαντικότερο βήμα προβολής και επικοινωνίας των ταινιών με το κοινό.

Ιδιαίτερα ο πρόεδρος του Ιδρύματος, Νώντας Σαρλής, εξέφρασε για μία ακόμη φορά την πικρία του για τα οικονομικά βάρη που προστέθηκαν λόγω του Μνημονίου στο Ίδρυμα, σε βαθμό που, όπως είπε χαρακτηριστικά, «το Ίδρυμα να βρίσκεται σε αδυναμία εκπλήρωσης του σκοπού του που είναι καθαρά η στήριξη των σκηνοθετών ταινιών μικρού μήκους φανταστικού κινηματογράφου και να υποχρεούται να εξαντλεί τα πενιχρά οικονομικά αποθέματά του σε χαράτσια, φόρους και έκτακτες εισφορές».

ΟΙ ΤΑΙΝΙΕΣ

Προβλήθηκαν συνολικά και τις δύο μέρες 19 ταινίες παραγωγής 2012 με την εξής σειρά:

1. **THE FRAME - TO ΚΑΔΡΟ** του ΓΙΩΡΓΟΥ ΝΕΡΑΝΤΖΗ
2. **UNA LEYENDA URBANA** του ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ
3. **Ο ΘΑΛΑΜΟΣ ΤΟΥ ΠΟΝΟΥ** της ΝΑΝΤΙΑΣ ΣΠΡΟΥΤΣΚΙΔΟΥΟΥ
4. **REC** του ΔΗΜΗΤΡΗ ΑΡΓΥΡΙΟΥ
5. **ΝΥΧΤΕΣ ΔΙΠΛΕΣ** της ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ ΣΚΑΡΤΣΙΛΑ

6. **ΣΑΠΙΟ LSD** του ΠΕΤΡΟΥ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗ
7. **A SIMPLE STORY** του ΗΛΙΑ ΦΛΩΡΑΚΗ
8. **LADY AT THE EDGE OF FIRE** του ΝΙΚΟΥ ΘΕΟΧΑΡΙΔΗ
9. **ΤΑ ΑΝΑΛΩΣΙΜΑ (THE BACKUP PLAN)** του ΘΕΜΗ ΜΠΑΡΜΠΑ
10. **DAMAGED 14** του ΚΡΙΤΩΝΑ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
11. **Η ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ** της ΝΑΝΤΙΑΣ ΣΠΡΟΥΤΣΚΙΔΟΥ
12. **BENEZOYELA** των ΠΡΑΞΙΤΕΛΗ ΜΑΣΤΟΡΑ και ΠΕΤΡΟΥ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗ
13. **FUR... SOPHIE** του ΘΑΝΑΣΗ ΝΕΟΦΩΤΙΣΤΟΥ
14. **PRAY** της ΘΕΛΓΙΑΣ ΠΕΤΡΑΚΗ
15. **ΓΙΑ ΠΑΝΤΑ ΝΥΧΤΑ (FOREVER NIGHT)** του ΘΕΜΗ ΚΑΤΣΙΜΙΧΑ
16. **Ο ΚΑΛΥΤΕΡΟΣ ΜΟΥ ΦΙΛΟΣ** του ΓΙΩΡΓΟΥ ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗ

17. **BURIED PARODY** του ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ
18. **ΤΟ ΠΑΤΑΡΙ** του ΜΙΝΩΑ ΝΙΚΟΛΑΚΑΚΗ
19. **ΕΥΘΥΜΙΑ** του ΦΑΝΟΥΡΙΟΥ ΚΑΖΑΚΗ

Η ΚΡΙΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

1. **ΕΛΕΝΗ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ** (σκηνοθέτις, ως Πρόεδρος της Κριτικής Επιτροπής)
2. **ΕΙΡΗΝΗ ΔΡΑΓΑΣΑΚΗ** (σκηνοθέτις - περσινή βραβευμένη του Φεστιβάλ)
3. **ΓΙΩΡΓΟΣ ΑΛΑΧΟΥΖΟΣ** (σκηνοθέτης - τεχνικός ειδικών εφέ)
4. **ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ** (διευθυντής φωτογραφίας)
5. **ΜΠΑΜΠΗΣ ΠΑΠΑΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ** (σεναριογράφος)
6. **ΘΟΔΩΡΟΣ ΜΟΥΜΟΥΛΙΔΗΣ** (μέλος του Δ.Σ. της Κινηματογραφικής Λέσχης Ηλιούπολης)
7. **ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΤΣΑΒΟΣ** (μέλος της ΑΛΕΦ)

ΤΑ ΒΡΑΒΕΙΑ

Απονεμήθηκαν τα εξής βραβεία και τιμητικές διακρίσεις:

- **1^ο ΒΡΑΒΕΙΟ ΚΑΛΥΤΕΡΗΣ ΤΑΙΝΙΑΣ (Βραβείο «ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΚΟΤΡΩΝΗΣ»):** στην ταινία **ΤΟ ΠΑΤΑΡΙ** του ΜΙΝΩΑ ΝΙΚΟΛΑΚΑΚΗ.
- **2^ο ΒΡΑΒΕΙΟ ΚΑΛΥΤΕΡΗΣ ΤΑΙΝΙΑΣ (Βραβείο «ΝΙΝΑ ΚΟΤΡΩΝΗ»)** στην ταινία **ΓΙΑ ΠΑΝΤΑ ΝΥΧΤΑ** του ΘΕΜΗ ΚΑΤΣΙΜΙΧΑ
- **ΒΡΑΒΕΙΟ ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑΣ (Βραβείο Εταιρείας Ελλήνων Σκηνοθετών)** στην ΘΕΛΓΙΑ ΠΕΤΡΑΚΗ για την ταινία **PRAY**.
- **ΒΡΑΒΕΙΟ ΣΕΝΑΡΙΟΥ** στον ΘΕΜΗ ΜΠΑΡΜΠΑ για την ταινία **ΤΑ ΑΝΑΛΩΣΙΜΑ**.
- **ΒΡΑΒΕΙΟ ΚΑΛΥΤΕΡΗΣ ΤΑΙΝΙΑΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΦΑΝΤΑΣΙΑΣ** στον ΚΡΙΤΩΝΑ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ για την ταινία **DAMAGED 14**.
- **ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ** στον ΠΕΤΡΟ ΝΟΥΣΙΑ για την ταινία **ΓΙΑ ΠΑΝΤΑ ΝΥΧΤΑ**.
- **ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΜΟΝΤΑΖ** στον ΘΕΜΗ ΚΑΤΣΙΜΙΧΑ για την ταινία **ΓΙΑ ΠΑΝΤΑ ΝΥΧΤΑ**.
- **ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΗΧΟΛΗΨΙΑΣ** στον ΑΡΗ-ΓΙΩΡΓΟ ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟ για την ταινία **PRAY**.
- **ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΜΟΥΣΙΚΗΣ** στους ΑΛΕΧ ΛΕΟΝ και ΚΡΙΤΩΝΑ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ για την ταινία **DAMAGED 14**.
- **ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΣΚΗΝΟΓΡΑΦΙΑΣ** στον ΑΝΤΩΝΗ ΔΑΓΚΛΙΔΗ για την ταινία **ΤΟ ΠΑΤΑΡΙ**.
- **ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΕΝΔΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ** στην ΓΙΟΥΛΑ ΖΩΪΟΠΟΥΛΟΥ για την ταινία **ΓΙΑ ΠΑΝΤΑ ΝΥΧΤΑ**.

Ο Νώντας Σαρλής απονέμει το Βραβείο Καλύτερης Ταινίας (Βραβείο «Βαγγέλης Κοτρώνης») στο Μίνωα Νικολακάκη, σκηνοθέτη της ταινίας «Το πατάρι»

- **ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΜΑΚΙΓΙΑΣ** στην ΓΙΑΝΝΑ ΜΑΡΜΑΤΑΚΗ για την ταινία **ΓΙΑ ΠΑΝΤΑ ΝΥΧΤΑ**.
- **ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ Α΄ ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΥ ΡΟΛΟΥ** στην ΖΩΗ ΤΟΥΝΤΑ για την ταινία **ΓΙΑ ΠΑΝΤΑ ΝΥΧΤΑ**.
- **ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ Β΄ ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΥ ΡΟΛΟΥ** στην ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΠΑΥΛΙΔΑΚΗ για την ταινία **PRAY**.
- **ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ Α΄ ΑΝΔΡΙΚΟΥ ΡΟΛΟΥ** στον ΜΑΝΟ ΒΑΚΟΥΣΗ για την ταινία **ΤΟ ΠΑΤΑΡΙ**.
- **ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ Β΄ ΑΝΔΡΙΚΟΥ ΡΟΛΟΥ** στον ΑΝΔΡΕΑ ΜΑΡΙΑΝΟ για την ταινία **PRAY**.

Στο ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΦΑΝΤΑΣΤΙΚΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ 2013 απονεμήθηκε και το φετινό **ΒΡΑΒΕΙΟ ΚΟΙΝΟΥ**, με βάση τη σχετική ψηφοφορία του κοινού στις ταινίες **Ο ΚΑΛΥΤΕΡΟΣ ΜΟΥ ΦΙΛΟΣ** του ΓΙΩΡΓΟΥ ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗ και **ΤΑ ΑΝΑΛΩΣΙΜΑ** του ΘΕΜΗ ΜΠΑΡΜΠΑ.

Απονεμήθηκε, επίσης, το **ΒΡΑΒΕΙΟ ΚΟΙΝΟΥ ΦΕΣΤΙΒΑΛ 2012** στην ταινία **ΤΟ ΡΑΝΤΕΒΟΥ** της ΓΙΩΤΑΣ ΖΗΣΗ, με βάση την ψηφοφορία στο site www.bigbang.gr, όπου φιλοξενούνται όλες οι ταινίες του Φεστιβάλ για ένα χρόνο, δίνοντας τη δυνατότητα σε όποιον ενδιαφέρεται να τις δει, να τις σχολιάσει και να ψηφίσει για το σχετικό βραβείο.

Από την προβολή του Φεστιβάλ 2012 που διοργανώθηκε στο θέατρο «ΜΕΓΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ» του ΙΕΚ ΑΚΜΗ στη Θεσσαλονίκη απονεμήθηκε το **ΒΡΑΒΕΙΟ ΚΟΙΝΟΥ** στον ΑΝΔΡΕΑ ΣΟΥΣΟΥΡΗ για την ταινία **ΡΟΜΑΝΤΣΟ ΥΠΟ ΤΟ ΣΕΛΗΝΟΦΩΣ**.

Εκτός από το site www.bigbang.gr, στο οποίο θα βρίσκονται από τις 23 Απριλίου και για ένα χρόνο όλες οι ταινίες, το Φεστιβάλ Φανταστικού Κινηματογράφου 2013 θα συνεχίσει με επαναληπτικές προβολές όλου του προγράμματος των δύο ημερών σε διάφορες επαρχιακές πόλεις. Τα **ΒΡΑΒΕΙΑ ΚΟΙΝΟΥ** των προβολών αυτών θα απονεμηθούν στην επόμενη διοργάνωση, στο ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΦΑΝΤΑΣΤΙΚΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ 2014.

Οδυσσέας Παυλόπουλος, Μπάμης Παπαχαραλάμπος, Ελένη Βασιλείου, Ειρήνη Δραγασάκη, Γιώργος Κατσαβός και Θόδωρος Μουμουλίδης (Τα μέλη της Κριτικής Επιτροπής)

Ελληνικός κινηματογράφος 2012

«11 ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ΜΕ ΤΟΝ ΠΑΤΕΡΑ ΜΟΥ»

Εκδήλωση της Κινηματογραφικής Λέσχης Ηλιούπολης στις 20/01/2013

- Προβολή της ταινίας του **Νίκου Κορνήλιου** «11 ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ΜΕ ΤΟΝ ΠΑΤΕΡΑ ΜΟΥ» (ΕΛΛΑΔΑ, 2012)
- Συζήτηση με εισηγητές τους **Νίκο Κορνήλιο** (σκηνοθέτη της ταινίας) και **Ευγενία Παπαγεωργίου** (συν-σεναριογράφος της ταινίας).

Ο ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΣ ΘΕΑΤΗΣ

Του **Νίκου Κορνήλιου**

Οι κινηματογραφικές λέσχες είναι η καρδιά του κινηματογράφου γιατί δημιουργούν ένα κοινό που έχει απαιτήσεις από την τέχνη του κινηματογράφου. **Οι 11 συναντήσεις με τον πατέρα μου** παίχτηκαν σε 30 κινηματογραφικές λέσχες σε όλη την Ελλάδα. Αυτές οι προβολές, η ανταπόκριση και οι κρίσεις των θεατών ήταν μια εμπειρία μοναδική.

Η Κινηματογραφική Λέσχη Ηλιούπολης, μια από τις παλαιότερες και σημαντικότερες λέσχες, έχει δημιουργήσει στο πέρασμα του χρόνου ένα συμπαγές κινηματογραφόφιλο κοινό. Στην προβολή της ταινίας η αίθουσα ήταν γεμάτη και η συζήτηση που ακολούθησε εξαιρετικά ενδιαφέρουσα, με παρεμβάσεις ουσιαστικές. Κάνουμε ταινίες για ένα τέτοιο κοινό, για «δημιουργικούς θεατές». Κάθε ταινία ολοκληρώνεται στην ουσία μέσα από το βλέμμα αυτού του «δημιουργικού θεατή». Η ταινία - η κάθε ταινία - δεν είναι παρά κάποια πλάνα σε μια σειρά. Το «ανάμεσα» σ' αυτά τα πλάνα - κάτι που δε δείχνει η ταινία - είναι το πιο σημαντικό και αυτό το δημιουργεί ο θεατής, αν η ταινία του το επιτρέπει. Αυτό προϋποθέτει το σενάριο και η σκηνοθεσία να θέτουν ερωτήματα χωρίς να δίνουν απαντήσεις, η ταινία να είναι ανοικτή σε ερμηνείες, να δίνεται ο «χώρος» στο θεατή να «εγκατασταθεί» ενεργά μέσα στην ταινία, στη ζωή των ηρώων. Το κάθε πλάνο να έχει μια συναισθηματική και αισθητική αυτονομία, τη δική του ατμόσφαιρα, να αναπνέει σωστά, να αποτελεί μια ταινία μέσα στην ταινία - όσο σύντομο και να είναι. Είναι ένας κινηματογράφος που αρχίζει να υπάρχει μετά το τέλος της προβολής - σε αντίθεση με τον κινηματογράφο της διασκέδασης που συνήθως τελειώνει με τη λήξη της προβολής. Ένας κινηματογράφος που επιδιώκει οι σκηνές και τα πλάνα να προσφέρουν ερεθίσματα που ν' αντέχουν στο χρόνο και να μένουν στη μνήμη. Να συναντιούνται με τα περιστατικά της πραγματικής ζωής του θεατή συνεχίζοντας να θέτουν ερωτήματα.

Ευγενία Παπαγεωργίου και Νίκος Κορνήλιος (Από την εκδήλωση της ΚΛΗ)

Με την ταινία αυτή θέλησα να θέσω το ερώτημα πώς δυο ανθρώπινα όντα, εντελώς διαφορετικά μεταξύ τους, μπορούν να κτίσουν μια σχέση ισχυρή που να μην υπάγεται σε καμία από τις γνωστές κατηγορίες (γονεϊκή, φιλική, ερωτική, συνεργατική, κοινωνική) και ταυτόχρονα να κινηθώ κινηματογραφικά στα πλαίσια μιας εκφραστικής λιτότητας, ενός «αφαιρετικού ρεαλισμού». Κάθε ταινία είναι για μένα μια εκ του μηδενός ανακάλυψη του κινηματογράφου γιατί κάθε «θέμα» απαιτεί τη δική του «γραφή».

ΝΙΚΟΣ ΚΟΡΝΗΛΙΟΣ

Σκηνοθέτης κινηματογραφικών ταινιών και θεατρικών έργων. Συνθέτης της μουσικής των έργων του και δάσκαλος υποκριτικής για το θέατρο και τον κινηματογράφο.

ΕΠΙΛΕΚΤΙΚΗ ΦΙΛΜΟΓΡΑΦΙΑ:

1991	Ισημερία
1996	Το Αθώο Σώμα
2001	Ο Κόσμος Ξανά
2007	Η Μουσική των Προσώπων
2010	Τρίτη
2012	11 Συναντήσεις με τον Πατέρα μου

Ελληνικός κινηματογράφος 2012

«FISH N' CHIPS»

Εκδήλωση της Κινηματογραφικής Λέσχης Ηλιούπολης στις 27/01/2013

- Προβολή των ταινιών του **Ηλία Δημητρίου** «FISH N' CHIPS» (ΚΥΠΡΟΣ/ΕΛΛΑΔΑ/ΒΡΕΤΑΝΙΑ, 2012)
- Συζήτηση με εισηγητή τον **Ηλία Δημητρίου** (σκηνοθέτη της ταινίας).

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΜΕ ΤΟΝ ΗΛΙΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, ΣΚΗΝΟΘΕΤΗ ΤΗΣ ΤΑΙΝΙΑΣ «FISH N' CHIPS»

Πώς προέκυψε η ιδέα της ταινίας;

ΗΛΙΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Η ιδέα προέκυψε από ένα ντοκιμαντέρ που γύρισα το 2003 για το μοναδικό μικτό χωριό στην Κύπρο που κατοικείται από Ελληνοκύπριους και Τουρκοκύπριους ή μήπως καλύτερα να πω από Έλληνες και Τούρκους; Όχι, καλύτερα ίσως να έλεγα από ένα χωριό που κατοικείται από Κύπριους, Χριστιανούς και Μουσουλμάνους στη Νεκρή Ζώνη η οποία ανήκει στις Βρετανικές βάσεις και τον έλεγχο έχουν τα Ηνωμένα Έθνη!!! Ο απόλυτος παραλογισμός δηλαδή. Ένα σουρεαλιστικό σκηνικό σε ένα χωριό 2.000-3.000 κατοίκων. Εκεί προβληματίστηκα αρκετά, γέλασα κι έκλαψα μαζί για την ταμπέλα της ρημάδας της ταυτότητάς μας. Τότε είπα «θέλω να γράψω κάτι γι αυτό» κι έτσι προέκυψε το *Fish n' chips*...

Για σένα και για τον Άντυ, τι είναι πατρίδα;

Η.Δ.: Εγώ δεν είμαι ο Άντυ. Έτσι δεν μπορώ να απαντήσω για τον Άντυ. Καλύτερα να ρωτήσετε τον ίδιο...

Για μένα, πατρίδα είναι πολλά πράγματα. Αν πατρίδα είναι ο τόπος που γεννήθηκες, ο τόπος που μεγάλωσες, ο τόπος που ερωτεύτηκες, τότε δεν έχω μια πατρίδα αλλά τρεις. Τώρα μένω στην Αθήνα και την αγαπώ πολύ. Οι Εγγλέζοι λένε πως «home is where the heart is». Αν αυτό ισχύει, τότε πατρίδα μου είναι η Αθήνα. Αυτό όμως δεν μου είναι αρκετό. Τα παιδικά μου χρόνια πώς θα τα αφήσω έτσι;

Ο Άντυ είναι Κύπριος μετανάστης στην Αγγλία και στην πορεία μοιάζει εξόριστος και στις δυο πατρίδες του (Κύπρος-Αγγλία).

Η.Δ.: Ε, ναι. Αυτό δεν είναι κάτι καινούριο που το ανακαλύπτω εγώ. Ακόμα και στη δημοτική μας ποίηση υπάρχει ένας στίχος που λέει: «Ξένος εκεί, ξένος εδώ όπου κι αν πάω ξένος, ακόμα και στον τόπο μου κι εκεί ξενιτεμένος». Ο κάθε μετανάστης από τη στιγμή που αφήνει την πατρίδα του μένει μετέωρος μέσα στο χρόνο. Η πατρίδα του αλλιάζει κι αυτός παραμένει ίδιος στα ξένα. Κι όταν κάποια στιγμή γυρίσει δεν αναγνωρίζει τίποτα. Αυτό παθαίνει κι ο Άντυ...

Τι συμβολίζει για σένα η μητέρα του Άντυ με την άνοια;

Η.Δ.: Η ιδέα της μητέρας είναι η από μόνη της μια πατρίδα. Μια πατρίδα με άνοια. Όπως η δική μου πατρίδα...

Ηλίας Δημητρίου (Από την εκδήλωση της ΚΛΗ)

Η οικογένεια του Άντυ στο Λονδίνο είναι πλουραλιστική (γερμανίδα σύντροφος, αγγλίδα κόρη), ανήκει στην εργατική τάξη. Αντίθετα η οικογένεια του αδερφού του, είναι νεόπλουτοι. Πώς βιώνεται αυτή η αντίθεση από τους πρωταγωνιστές;

Η.Δ.: Νομίζω πως αυτό φαίνεται στην ταινία. Κάθε χαρακτήρας στην ταινία είναι ένας «misplaced character». Είναι όλοι χαρακτήρες που έχουν χάσει την πατρίδα τους ή την ταυτότητά τους με κάποιο τρόπο.

Ο Άντυ τι ψάχνει να βρει στην Κύπρο;

Η.Δ.: Αυτό που ψάχνει ο κάθε μετανάστης όταν γυρνάει. Ένα καθωσόρισμα.

Συνέντευξη του Ηλία Δημητρίου (εφημερίδα «Επενδυτής» 06/05/2012).

ΗΛΙΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Γεννήθηκε στην Αμμόχωστο το 1965. Αφού αποφοίτησε από το Τμήμα Θεολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, σπούδασε σκηνοθεσία. Έχει σκηνοθετήσει πολυάριθμα ντοκιμαντέρ και ταινίες μικρού μήκους. Ασχολείται και με το σενάριο, το μοντάζ και την παραγωγή.

Ώψεις του ελληνικού ντοκιμαντέρ

Ο ΛΑΪΚΟΣ ΞΕΣΗΚΩΜΟΣ ΣΤΑ ΜΕΓΑΡΑ ΤΟ 1973 ΑΠΟ ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ ΜΕ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ

Εκδήλωση της Κινηματογραφικής Λέσχης Ηλιούπολης στις 10/02/2013

- Προβολή της ταινίας των Σάκη Μανιάτη και Γιώργου Τσεμπερόπουλου «ΜΕΓΑΡΑ» (ΕΛΛΑΔΑ, 1974)
- Συζήτηση με εισηγητές τους Σάκη Μανιάτη και Γιώργο Τσεμπερόπουλο (σκηνοθέτες της ταινίας).
- Έκθεση γιγαντοαφίσας της ταινίας (έργο του ζωγράφου Γιώργου Βακιρτζή).

«ΤΟ ΘΕΑΜΑ ΤΩΝ ΞΕΡΙΖΩΜΕΝΩΝ, ΥΠΕΡΑΙΩΝΟΒΙΩΝ ΕΛΙΩΝ, ΠΑΓΩΣΕ ΤΟ ΑΙΜΑ ΜΑΣ»

Του Σάκη Μανιάτη

Τον Απρίλιο του 1973 - λίγες μέρες μετά την καταστροφή του μεγαρίτικου λιόκαμπου από τον εφοπλιστή Ανδρέα-δη - περάσαμε τυχαία με το φίλο Γιώργο από κεί, σε μια κάθοδό μας προς Πελοπόννησο. Το θέαμα των ξεριζωμένων, υπεραιώνόβιων ελιών, πάγωσε το αίμα μας. Μεσούσης της δικτατορίας, η πληροφόρηση ήταν μηδενική. Δε θυμάμαι νά χαμε κάτι ακούσει για τη βιβλική καταστροφή.

- Να τραβήξω δυό πλάνα τα δέντρα... μονολόγησα.
- Αγοράζω εγώ το φιλμ, πετάχτηκε ο Γιώργος.

Και το πρώτο πράγμα που έκανε επιστρέφοντας στην Αθήνα, ήταν ν αγοράσει ένα κουτί έγχρωμο φιλμ 35 mm KODAK. 35 mm κι όχι 16 mm γιατί το 16 βρισκόταν ακόμα σε στάδιο ερασιτεχνικό. Πήραμε την ARRI (camera) και κατεβήκαμε στα Μέγαρα. Ολόγυρα στρατός, αστυνομία, περιπολικά, αναβρασμός. Καταφέραμε (σκεπάζοντας την camera με το μπουφάν μου) να «κλέψουμε» δέκα πλάνα. Και νιώσαμε ότι τα 3' 30" που διαρκεί ένα κουτί φιλμ, δε σημαίνουν τίποτα. Κι ο Γιώργος έτρεξε κι αγόρασε άλλα 3 κουτιά έγχρωμο φιλμ.

Αυτή τη δεύτερη φορά, ήρθαμε σε επαφή και με κανά-δυό Μεγαρίτες. Οπότε - ερήμην μας - γεννήθηκε η ανάγκη και κάποιων συνεντεύξεων. Όμως το έγχρωμο φιλμ ήταν πανάκριβο. Τότε. Γιατί τώρα είναι 10 φορές φτηνότερο από το μαυρόασπρο. Είπαμε, λοιπόν, να

Σάκης Μανιάτης και Γιώργος Τσεμπερόπουλος (Από την εκδήλωση της ΚΛΗ)

τραβήξουμε τις συνεντεύξεις με μαυρόασπρο. Έτσι - και πάλι ερήμην μας - γεννήθηκε η αισθητική της ταινίας. Για λόγους οικονομικούς.

Η φύση έγχρωμη, οι άνθρωποι μαυρόασπροι. Όσον αφορά το θέμα αλλά και τη θέση μας, δεν είχαμε τίποτα κατά νου. Ακολουθούσαμε βήμα-βήμα τα συμβαίνοντα. Παρότρυνση, μόνο το ένστικτο. Ό,τι μας ερέθιζε. Δεν είμαστε ούτε από 'δώ ούτε από 'κεί. Χωρίς να είναι (ακριβώς) συνειδητό, αποφύγαμε συναισθηματισμούς, ωραιοποιήσεις, ηρωοποιήσεις, αγιοποιήσεις. Η μία κατάσταση γεννούσε την άλλη. Η μία εικόνα, την άλλη. Δε σκεφτήκαμε εμείς να τραβήξουμε το ιντερμέτζο με

τα καζάνια, τους γεραμούς, τη μόλυνση από τη μία και την ειρηνική, πανέμορφη φύση από την άλλη. Το ζήτησε το ίδιο το υλικό που τραβούσαμε. Έτσι, χωρίς να το πολυκαταλάβουμε, φτιάξαμε (ανάμεσα στ άλλα) την πρώτη, βαθιά οικολογική ταινία στην Ελλάδα.

Οι εξελίξεις «έδεσαν» τους Μεγαρείς (άρα και την ταινία) με την τραγική νύχτα του Πολυτεχνείου. Κι όταν, στο τέλος της δικτατορίας, ο λιόκαμπος επεστράφη στους

Μεγαρίτες, η καταστροφή είχε συντελεστεί. **Ανεπιστρεπτή.**

Αυτό που μας ικανοποιεί περισσότερο κι απ τα βραβεία, τα αφιερώματα και τις διακρίσεις, είναι - σαράντα χρόνια μετά - η συγκίνηση που προκαλεί στον κόσμο. Στον απλό πολίτη. Κι ας είναι ο ίδιος πολίτης στον οποίο (υπόγεια) απευθύνεται το (ανατριχιαστικό) ερώτημα με το οποίο κλείνει η ταινία:

Η απόφαση της εξουσίας είναι δύναμη του κόσμου;;;

«ΘΑ ΦΑΤΕ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ! ΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΣΑΣ ΘΑ ΦΑΤΕ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ!»

Του Γιώργου Τσεμπερόπουλου

Εκείνη την εποχή δούλευα για πρώτη φορά βοηθός σκηνοθέτη σε μια μεγάλου μήκους ταινία που ο Μανιάτης ήταν διευθυντής φωτογραφίας. Ταιριάζαμε πολύ με το Σάκη, είμασταν ακαταπόνητοι δουλευταράδες, πρακτικοί άνθρωποι και σιχαινόμασταν το δήθεν. Ξεκινάμε λοιπόν χαράματα για να πάμε στους Δελφούς που ήταν το γύρισμα, με το αυτοκίνητό του, ένα πράσινο στέισιον που ήταν ήδη εποχής, φορτωμένο με όλα τα μηχανήματα και την τριανταπεντάρα κάμερα. Όταν περνούσαμε από τα Μέγαρα στην εθνική οδό, αγουροξυνημένοι ακόμα έβληπα τις πρώτες ακτίνες του ήλιου μέσα απ τα φυλλώματα του ελαιώνα, και θαύμαζα. Πήγαμε, το γύρισμα δεν έγινε και επιστρέφοντας είχαμε τραβήξει ένα κουτί φιλμ αντί για τρία. Περνώντας πάλι απ 'τον ελαιώνα βλέπουμε τα δέντρα ξεριζωμένα και πεσμένα, χιλιάδες τεράστιοι κορμοί με τις τεράστιες ρίζες τους έξω από τη Γη. Σταματάμε συγκλονισμένοι από το Βατερλώ αυτό και λέμε να τραβήξουμε ένα κουτί σαν αρχείο και να το στείλουμε έξω σαν τα «atrocities of the junta» αφού τότε γίνονταν πολλές αναγκαστικές απαλλοτριώσεις αγροτικών περιοχών. Γέμισα εγώ το σασί κι όταν άρχισε ο Σάκης να τραβάει βλέπω στο βάθος ένα βοσκό με τα κατσίκια του να τρώνε τα φύλλα, και τον ρωτάω «τι έγινε εδώ με μπάμπα;» κι εκείνος μου βγάζει ένα λόγο που με τρέλανε, έπαθα κεραυνοβόλο έρωτα όταν άκουσα αυτόν τον άνθρωπο να μιλάει. Ήταν βοσκός ακτήμονας και να δεις πώς μιλούσε σ' έναν άγνωστο για τους ισχυρούς και για το χρήμα... Μέσα στη Χούντα κανένας δε μιλούσε έτσι για τους άρχοντες της πόλης, για την κυβέρνηση, για τους πλούσιους. Και δε μίλαγε σαν αριστερός, μίλαγε σαν άνθρωπος της Γης.

Μαγνητίστηκα λοιπόν κι άρχισα να πηγαίνω στα Μέγαρα συχνά, βρήκα κι ένα Nagra και ηχογραφήσα, ενημερώθηκα, δικτυώθηκα, και όταν γνώρισα τους ανθρώπους που μιλούσαν στην ταινία πούλησα το αυτοκίνητό μου και αγόρασα φιλμ, ο Μανιάτης έβαλε την κάμερα,

Γιγαντοαφίσσα της ταινίας «Μέγαρα» του ζωγράφου Γιώργου Βακιρτζή (αρχείο Γιώργου Τσεμπερόπουλου)

και μια φίλη υποσχέθηκε ότι θα δανείζεται το αυτοκίνητο του άντρα της. Πηγαίναμε και ξαναπηγαίναμε επί μήνες, η υπόθεση συνεχώς εξελισσόταν και η ταινία δεν τέλειωνε. Μέχρι που μετά το Πολυτεχνείο ήρθε η δεύτερη χούντα και θέλησε να κάνει κάτι να πάρει τους αγρότες με το μέρος της και τους επέστρεψε τη Γη τους, κατεστραμμένη. Αυτό ήταν ένα τέλος. Κι εγώ βέβαια αναρωτιέμαι σήμερα, έχει τελειώσει η υπόθεση;

Η ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΤΑΙΝΙΑΣ

Η λέξη οικολογία δεν υπήρχε στην Ελλάδα τότε, καλά-καλά δεν υπήρχε ούτε στο εξωτερικό. Όταν πρωτοπήγα στον μπάμπα -Παναγή και μου φώναζε «Θα φάτε πετρέλαιο! Εσείς και τα παιδιά σας θα φάτε πετρέλαιο!», είχε μπει ο τόνος -λίγο ερήμην μου στην αρχή, αλλά είχε μπει. Χόρτα, λάδι και ζυμωτό ψωμί, αυγά και ελιές, όλα δικά τους, πολύ απλόχερα κερασμένα. Κι εγώ ήμουν μεγαλωμένος σ'ένα διαμέρισμα, που η γη όλης μας της οικογένειας ήταν μέσα σε γλάστρες στο μπαλκόνι.

Ώψεις του ελληνικού ντοκιμαντέρ

ΤΟ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ ΑΠΟ ΤΟ ΣΤΑΔΙΟ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΕΩΣ ΤΗΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΟΥ ΜΕ ΤΟ ΚΟΙΝΟ

Εκδήλωση της Κινηματογραφικής Λέσχης Ηλιούπολης στις 24/02/2013

- Προβολή της ταινίας του Χρήστου Καρακέπελη «ΠΡΩΤΗ ΥΛΗ» (ΕΛΛΑΔΑ, 2011)
- Συζήτηση με εισηγητές τους Χρήστο Καρακέπελη (σκηνοθέτη της ταινίας) και Νατάσα Σέγκου (σεναριογράφου της ταινίας).

«ΠΡΩΤΗ ΥΛΗ»: ΟΙ ΑΘΛΙΟΙ ΤΗΣ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ

Του Χρήστου Καρακέπελη

Το 2004 ήταν μια χρονιά κατά τη διάρκεια της οποίας η πολιτική προπαγάνδα, εσωτερική και εξωτερική, εργάστηκε εντατικά και τελικά με επιτυχία, για να πείσει την πλειοψηφία των Ελλήνων πως αυτή η χώρα έχει μια ανθηρή οικονομία, ένα εκσυγχρονισμένο προφίλ και ένα νεωτερικό κύρος ισάξιο των άλλων αναπτυγμένων ευρωπαϊκών κρατών.

Έτσι, το 2004, μαγικά, οι Έλληνες δεν έβλεπαν τα φακελάκια, δε βίωναν και δε συμμετείχαν στη μικρή ή μεγάλη διαπλοκή και διαφθορά της δημόσιας διοίκησης, είχαν ξεχάσει τα χρέη τους στις τράπεζες, δεν ανησυχούσαν με την παραπαιδεία, δε δυσφορούσαν με την ηγεμονία των σκυλαδικών, δεν παρατηρούσαν την απουσία μεταναστευτικής πολιτικής. Ήταν υπερήφανοι. Δεν ανήκα τότε σε εκείνη την κατηγορία ανθρώπων. Ήμουν άνεργος και η οικογένειά μου τα έβγαζε πέρα με δυσκολία. Χρωστούσα σε τράπεζες, ήξερα στον κύκλο μου για κομματικούς διορισμούς, πλήρωνα τα φροντιστήρια των παιδιών μου και όταν είχα ένα σοβαρό πρόβλημα υγείας που έπρεπε να αντιμετωπιστεί άμεσα, τα δημόσια νοσοκομεία με έβαζαν σε λίστα αναμονής κάποιων μηνών. Η χώρα και η σύγχρονη μυθολογία της ήταν μια κοροϊδία. Γυρνώντας μέσα σε αυτή την πόλη που άλλαζε την πρόσοψή της, αφήνοντας την ανεπάρκειά της κρυμμένη χάρη στην ομερτά πολιτικών και πολιτών, ένιωθα πιο συγγενής με τους παρίες των δρόμων, παρά με την τάξη όλων εκείνων που συντεταγμένα και με «τσαμπουκά» όδευαν προς το μέλλον. Έτσι πλησίασα τους ήρωες της *Πρώτης Υλης*. Από μια αίσθηση αλληλεγγύης και συγγένειας. Αναγνωρίζοντας σε αυτούς τον εαυτό μου, τότε, αλλά και πιο πριν, τη ζωή μου πολύ πίσω, ως τα χρόνια του

Χρήστος Καρακέπελης και Νατάσα Σέγκου (Από την εκδήλωση της ΚΛΗ)

αγρότη πατέρα μου που δούλευε σαν σκλάβος για να πλουτίσουν οι έμποροι του καπνού.

Φυσικά, η δική μου βεβαιότητα εγγύτητας προς αυτούς τους ανθρώπους, δεν ήταν αντίστοιχα ορατή και αισθητή από εκείνους. Η όψη μου, το επάγγελμά μου, το διαμέρισμά μου, τα ρούχα μου, ακόμα και η ταυτότητα του αυτόχθονα, με κατέτασσαν αυτόματα στη συνείδησή τους σε μια τάξη προνομιούχων ανθρώπων. Αν αυτό το στερεότυπο δεν έσπαγε, η ταινία δε θα μπορούσε να υπάρξει. Και στην πρώτη μου δουλειά *Το Σπίτι του Κάιν*, η μάχη ανάμεσα στην ουσία και τα στερεότυπα ήταν το πρωταρχικό στάδιο. Με δεδομένη την επιλογή μου να ενδιαφερόμαι για τους εξόριστους του κοινωνικού κορμού (οι δολοφόνοι στον *Κάιν*, οι μετανάστες-ρακοσυλλέκτες στην *Πρώτη Υλη*), θα έλεγα εντέλει ότι η δουλειά μου ξεκινάει πάντα με αυτή την τιτάνια προσπάθεια ανατροπής των στερεοτύπων. Στο *Σπίτι του Κάιν* οι κρατούμενοι κατάδικοι έβλεπαν σε μένα «έναν ελεύθερο άνθρωπο», στην *Πρώτη Υλη*, οι άθλιοι της ανακύκλωσης, έβλεπαν σε μένα την προσωποποίηση της ευμάρειας. Η κατάρρευση αυτών των κλισιέ ήταν ο μόνος δρόμος για

να αναπτυχθεί μια ουσιαστική σχέση αποδοχής και από τις δύο πλευρές. Οι ταινίες μου στηρίζονται στη γενναϊοδωρία των ηρώων μου, στη συμμετοχή τους σε αυτές και όχι στην παρουσία τους. Δεν είναι στόχος μου να τους ερμηνεύσω μέσα από μια καταγραφή, αλλά να λειτουργήσω ως χώρος έκφρασής τους, να δημιουργήσω το πλαίσιο μέσα στο οποίο θα μπορέσουν να τοποθετηθούν απέναντι στον κόσμο και να εκτεθούν. Ευθύνη μου είναι να σχεδιάσω αυτό το πλαίσιο με συγκεκριμένους όρους, που διασφαλίζουν στο μέγιστο βαθμό την αξιοπρέπεία τους και υποκαθιστούν τις προϋποθέσεις ισότητας που η πραγματική ζωή στερεί από τέτοιους ανθρώπους. Θα έλεγα λοιπόν πως η βάση της δουλειάς είναι μια ηθική προϋπόθεση την οποία καλούμαι στη συνέχεια (επειδή είμαι σκηνοθέτης και αυτό οφείλω να κάνω) να μορφοποιήσω σε αισθητική γλώσσα.

Αυτά όλα φυσικά προϋποθέτουν δημιουργία προσωπικής, κανονικής σχέσης με τους ήρωες, σχέσης που δοκιμάζεται, ώστε κάποια στιγμή να κλειδώσει σε αμοιβαία εμπιστοσύνη και έναν κοινό κώδικα. Με άλλα λόγια, προϋποθέτουν χρόνο και μία απαγκίστρωση από την «επαγγελματική» εμμονή να «πάρεις» το υλικό, όπως συνηθίζουμε να λέμε στο χώρο μας. Η κάμερα έτσι κι αλλιώς είναι το τελευταίο στοιχείο που εμφανίζεται μέσα στο πλαίσιο της εργασίας μου. Το γύρισμα στην *Πρώτη Υλη* ήρθε 5 χρόνια μετά την έναρξη της έρευνας, ως το στάδιο που αποσπάει μια μακρόχρονη εμπειρία και σχέση και «αφηγείται» το παρόν, μέσα όμως από το φίλτρο μιας βιωμένης σχέσης. Κάτω από αυτό το πρίσμα, θα έλεγα πως ο χρόνος των δύο ταινιών μου δεν είναι ένα καθαρό παρόν, ο κινηματογραφικός τους χρόνος δε συγχρονίζεται δηλαδή με το χρόνο της πραγματικότητας που κοιτάει τη στιγμή της καταγραφής. Εμπειρείει μια προϊστορία (το βίωμά μου) και την αίσθηση μιας ακολουθίας, καθώς η αγωνία για το μέλλον είναι μέρος του ενδιαφέροντός μου για την ανθρώπινη κατάσταση που προσεγγίζω και είναι ανάλογο του βάθους που έχει ο δεσμός μου με αυτήν την κατάσταση.

Προπομπός της κάμερας και ταυτόχρονα σιωπηρή υπενθύμιση «μιας δουλειάς» που είμαστε εκεί για να κάνουμε, αποτελεί για μένα η ηχητική καταγραφή. Διακριτικό τόσο ώστε να ξεχνιέται, αλλά ταυτόχρονα και παρόν - στο βαθμό που χρειάζεται να υπενθυμίζει στους συμμετέχοντες το σοβαρό εγχείρημα μιας εργασίας - το ηχητικό σκετς λειτουργεί σαν ένας πυρήνας γύρω από τον οποίο τόσο εμείς (η ομάδα) όσο και οι χαρακτήρες μας εμβαθύνουμε στο ζήτημα που μας απασχολεί. Για χρόνια ηχογραφούμε συζητήσεις που προοδευτικά ειςχωρούν στο ζητούμενο, οδηγούν την έρευνα σε νέες κατευθύνσεις, αλλά και συνιστούν αυτές καθαυτές κινηματογραφικό υλικό. Στην *Πρώτη Υλη* οι ηχοηχησίες ήταν μια ιδιαίτερα απαιτητική υπόθεση καθώς, από τεχνικής

άποψης, ήταν απαγορευτικές στον ηχητικό ανεξέλεγκτο χώρο του τσιγγάνικου καταυλισμού, και από ουσιαστικής άποψης δύσκολες, εξαιτίας της πολυγλωσσίας των ηρώων της ταινίας. Οι άνθρωποι αυτοί γνώριζαν ελάχιστα ελληνικά, τόσα που εμείς κρίναμε πως ήταν αδύνατο να εκφράσουν μέσα από αυτά τις βαθύτερες σκέψεις και αγωνίες τους. Έτσι, ενώ άκουγαν τις ερωτήσεις μας στα ελληνικά, απαντούσαν στη γλώσσα τους, χωρίς εμείς να έχουμε πραγματική εικόνα των λεγόμενων τους. Ανακαλύψαμε τις λέξεις τους στο στάδιο του μοντάζ πια, όταν με συνεργάτες-μεταφραστές μεταφέραμε το λόγο στα ελληνικά. Για μένα, η συμμετοχή των πολλών διαφορετικών γλωσσών στο ηχητικό φάσμα της ταινίας είναι και πάλι μια ηθική επιλογή που γίνεται αισθητική γλώσσα. Οι μητρικές γλώσσες είναι κι αυτές *Πρώτη Υλη*, κάτι παραπάνω από ακατανόητες λέξεις. Είναι πολιτισμοί, ρίζες ανθρώπων, παράδοση και τελευταίο καταφύγιο. Αυτές οι ξένες γλώσσες είναι οι μόνες που ακούγονται μέσα σε μια αχανή πόλη που σωπαίνει. Η Αθήνα δεν αρθρώνει κανένα λόγο πάνω στο θέμα. Υπάρχει θλιβερή και μουγγή, αμέτοχη, όπως δυστυχώς παραμένει ακόμα και σήμερα, προτάσσοντας την εικόνα ενός Παρθενώνα που νομίζει πως μπορεί εις τους αιώνες των αιώνων να μιλά «αντ' αυτών.»

Αν και η *Πρώτη Υλη* τελείωσε πριν την αρχή της κρίσης, είναι μια ματιά πάνω στην κρίση πέρα από τις απλοϊκές χρονικές αφετηρίες της, που ανταποκρίνονται στην Ιστορία την κατασκευασμένη, τις τράπεζες και τους χρηματοπιστωτικούς οίκους. Είναι μια ματιά πάνω στην εγγενή κρίση ενός αδιάφορου, αδηφάγου κόσμου, προορισμένου να καταναλώνει πηλυντήρια και ανθρώπους με την ίδια μηχανική απάθεια.

Μέσα από την αφοσίωσή της ταινίας στο τοπίο ενός περιθωριακού μοντέλου οικονομίας και ζωής, μέσα από τη μεγέθυνση του μικρού, η ταινία μιλά τελικά για το μεγάλο που παράγει τα αμέτρητα τέτοια μικρά εκτρώματα. Νομίζω ότι η κλίμακα μέσα στην οποία κινείται η πολιτική συζήτηση είναι καθοριστική για την ειλικρίνεια και την αποτελεσματικότητα αυτής της συζήτησης σήμερα και από αυτή την άποψη, η *Πρώτη Υλη*, μεγεθύνοντας το αθέατο, δουλεύοντας με συνέπεια σε αυτό και μόνο σε αυτό, είναι μια πολιτική ταινία συγχρονισμένη με τις απαιτήσεις των καιρών. Η αναζήτηση των αξιών μας μέσα σε έναν ταπεινό και στενό χώρο είναι για εμένα η αρχή του ενδιαφέροντός μας. Αν και από τους χαρακτήρες της ταινίας απουσιάζει η συλλογική, ταξική συνείδηση, επιδίωξα μια αφηγηματική δομή που να δίνει την ελπίδα μιας τέτοιας αλληλεγγύης συνείδησης. Όλοι οι χαρακτήρες λειτουργούν και αναπτύσσονται ώστε να συνθέτουν από κοινού, ένα συλλογικό χαρακτήρα. Για την ώρα δεν υπάρχει. Αλλά, ένα έργο που ενσπείρει αυτή τη δυνατότητα και αυτή την προοπτική είναι μια κάποια αρχή.

Όψεις του ελληνικού ντοκιμαντέρ

ΚΑΡΚΙΝΟΣ: ΔΑΣΚΑΛΟΣ ΖΩΗΣ

Εκδήλωση της Κινηματογραφικής Λέσχης Ηλιούπολης στις 03/03/2013

- Προβολή της ταινίας του Σταύρου Ψυλλάκη «ΜΕΤΑΞΑ ακούγοντας το χρόνο» (ΕΛΛΑΔΑ, 2012)
- Συζήτηση με εισηγητές τους Σταύρο Ψυλλάκη (σκηνοθέτη της ταινίας), Νίκο Καρβούνη (ογκολόγο-παθολόγο, Διευθυντή Ε.Σ.Υ., Α΄ Παθολογική Κλινική Ειδικού Αντικαρκινικού Νοσοκομείου Πειραιά «Μεταξά»), Αλέξανδρο Αρδαβάνη (ειδικό παθολόγο-ογκολόγο, Διευθυντή Α΄ Παθολογικής-Ογκολογικής Κλινικής Αντικαρκινικού-Ογκολογικού Νοσοκομείου Αθηνών «Άγιος Σάββας») και Δημήτρη Χαρίτο (κριτικό κινηματογράφου).

«ΜΕΤΑΞΑ ακούγοντας το χρόνο» ΜΙΑ ΤΑΙΝΙΑ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ ΨΥΛΛΑΚΗ

Του Αλέξανδρου Αρδαβάνη

Όταν μια νόσος με θανάσιμο σήμα χτυπά την πόρτα, ο χρόνος μοιάζει να παγώνει. Στο συλλογικό Συνειδητό η λέξη καρκίνος παραμένει κάτι άλλο· μια βαριά ετυμολογία, η είσοδος στην Επικράτεια του Φόβου. Το ντοκουμέντο που έχετε στα χέρια σας αποτελεί ένα συγκλονιστικό οδοιπορικό στον αόριστο χωροχρόνο του ασθενούς με καρκίνο.

Ο Σταύρος Ψυλλάκης, γνωστός για την οξυδερκή ματιά του σε μια σειρά αθέατων ή αποσιωπούμενων πτυχών της ζωής, τεντώνει επιδέξια την κάμερα βαθιά μέσα στην ψυχή ανθρώπων από τον χώρο της Υγείας και αφουγκράζεται τις κραυγές και τους ψιθύρους της. Ακούει τον αιφνίδια ακινητοποιημένο χρόνο τους να επιστρέφει μουνδιασμένα αλλιά αποφασιστικά στους προηγούμενους ρυθμούς του· επειδή η ζωή είναι πιο δυνατή και πάντα θα διεκδικεί το βηματισμό

της. Η καταγραφή της εμπειρίας των προσώπων που συνομιλούν με το σκηνοθέτη, που παραμένει αθέατος πίσω από την κάμερα ως εάν «σιωπηλός εξομολόγος», συναρθρώνεται σε μια ουσιωδώς ενιαία αφήγηση-ποταμό με το απορρέον Νόημα να οδηγεί τελικά στην *απελευθέρωση από τις τανάλλες του Φόβου*.

Είναι μεγάλη τιμή για την Εταιρεία Παθολόγων Ογκολόγων Ελλάδας, το ότι συνέβαλε με τις μικρές δυνάμεις της στην ανάδειξη αυτού του μοναδικού εγχειρήματος πρόκλησης ρήγματος στον Μύθο του Καρκίνου.

Ευχαριστούμε το δημιουργό του αλλιά και όσους παραμέρισαν κάθε δισταγμό και *μίλησαν*· ιδιαίτερα ευχαριστούμε το εκλεκτό μέλος της Εταιρείας Νίκο Καρβούνη για την καίρια συμβολή του στη σύλληψη και εκτέλεση αυτής της μνημειώδους προσπάθειας.

«ΜΕΤΑΞΑ ακούγοντας το χρόνο» του Σταύρου Ψυλλάκη (ΕΛΛΑΔΑ, 2012)

«ΜΕΤΑΞΑ ακούγοντας το χρόνο» του Σταύρου Ψυλλάκη (ΕΛΛΑΔΑ, 2012)

Νίκος Καρβούνης, Σταύρος Ψυλλάκης, Δημήτρης Χαρίτος και Αλέξανδρος Αρδαβάνης (Από την εκδήλωση της ΚΛΗ)

«ΟΦΕΙΛΟΥΜΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΣΤΗΝ ΠΟΙΗΣΗ ΠΑΡΑ ΣΤΗΝ ΕΦΟΡΙΑ»

Του Δημήτρη Χρήστου

Λένε ότι το μεγαλείο του ανθρώπου έγκειται στο ότι ενώ είναι θνητός, φέρεται σαν να ήταν αθάνατος. Τι συμβαίνει όμως όταν αυτή η υποκειμενική τάξη ανατρέπεται, όταν ο θάνατος σε κοιτάζει κατάματα, όταν ο δάσκαλος γίνεται μαθητής και ο γιατρός γίνεται ασθενής; Τότε «ο χρόνος σωματοποιείται», η ψευδαίσθηση της αθανασίας χάνεται, τα μέτρα και τα σταθμά μεταβάλλονται. Και ίσως τότε κάποιοι ανακαλύπτουμε ότι «οφείλουμε περισσότερα στην ποίηση παρά στην εφορία».

Η ταινία *ΜΕΤΑΞΑ ακούγοντας το χρόνο* δεν επιχειρεί να μας συμφιλιώσει με το θάνατο, με τη φθορά. «Δεν υπάρχει αξιοπρέπεια στο θάνατο», ξεκαθαρίζεται. Υπάρχει όμως αξιοπρέπεια, πείσμα και ελπίδα στα μαρμαρένια αλλώνια. Αρκετοί καρκινοπαθείς, ανάμεσά τους και γιατροί του νοσοκομείου Μεταξά, μιλούν σε πρώτο πρόσωπο για ό,τι έμαθαν. Για μια γνώση ακριβοπληρωμένη και μοναδική. Για τον «εμφύλιο πόλεμο» που είναι ο καρκίνος, αφού αυτός που σε πολεμά είναι «ο ίδιος ο εαυτός σου», το σώμα σου, ένας αδυσώπητος αλλιά όχι αήττητος εσωτερικός εχθρός.

Μια ταινία αισιόδοξη; Όχι ακριβώς. Οι αφηγήσεις, τα βλέμματα, οι κινήσεις των ανθρώπων συνθέτουν μια αισιόδοξη διαφορετική από αυτή των ταινιών με χάλι εντ. «Η διάγνωση δε σημαίνει και το τέλος», τονίζεται. Ακολουθεί ένας δρόμος που αρκετοί καταφέρνουν να τον διαβούν με το κεφάλι ψηλά και τα μάτια ανοιχτά. Σήμερα χρησιμοποιούνται φάρμακα που πριν από δέκα χρόνια ήταν άγνωστα, μαθαίνουμε. Ο χρόνος κερδίζεται, έστω και στάλα στάλα. Και ο κερδισμένος - όχι ο χαρισμένος - χρόνος είναι πολύτιμος, μοναδικός, ακόμα και αν πρόκειται μόνο για ένα (1) καλοκαίρι, για το τελευταίο (!) πάρτι γενεθλίων.

Η ταινία αυτή δεν είναι ένας οδηγός αυτοβοήθειας για

τους καρκινοπαθείς και τους οικείους τους, π.χ. δεν αναφέρεται στην πρόληψη, δεν προπαγανδίζει το κόψιμο του τσιγάρου και των βλαβερών συνηθειών. Η ταινία μιλά για την ελπίδα, όπως δεν μπορεί να μιλήσει η στατιστική. Μιλά για τη δύναμη του ανθρώπινου μυαλού, για τη συλλογικότητα, για το κοινωνικό χρώμα της ατομικής περιπέτειας.

Λένε ότι ο αισιόδοξος βλέπει το ποτήρι μισογεμάτο, ενώ ο απαισιόδοξος το βλέπει μισοάδειο. Ας φανταστούμε μια κλεψύδρα στη θέση του ποτηριού. Η ταινία αυτή μοιάζει με μια κλεψύδρα όπου η άμμος κινείται αλλιά ο όγκος της παραμένει σταθερός. Κάτι αδειάζει και, ταυτόχρονα, κάτι γεμίζει. Ποιος ξέρει, κάποια μέρα ίσως η επιστήμη μάς επιτρέψει να αναποδογυρίσουμε την κλεψύδρα και όλα ν' αρχίσουν ξανά από την αρχή.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΨΥΛΛΑΚΗΣ

Γεννήθηκε στα Χανιά το 1954. Σπούδασε Ηλεκτρολόγος Μηχανολόγος Μηχανικός στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο και Σκηνοθεσία στη Σχολή Κινηματογράφου Ευγενίας Χατζίκου. Συνέχισε τις σπουδές του, ως υπότροφος του Γαλλικού κράτους στο Παρίσι, στη Σκηνοθεσία ανθρωπολογικού ντοκιμαντέρ στα Ateliers Varan. Ζει στην Αθήνα και ασχολείται με τη σκηνοθεσία και την παραγωγή ταινιών ντοκιμαντέρ.

ΕΠΙΛΕΚΤΙΚΗ ΦΙΛΜΟΓΡΑΦΙΑ:

- 1988 *Carcasse/Σκελετός* (μικρού μήκους)
- 1994 *Τ' αδέρφια*
- 1995 *Σφακιά-Η χώρα των φαραγγιών*
- 2000 *Ο άνθρωπος που ενόχλησε το σύμπαν*
- 2005 *Πολλά μπορούμε να κάνουμε*
- 2009 *Άλλος δρόμος δεν υπήρχε*
- 2012 *ΜΕΤΑΞΑ ακούγοντας το χρόνο*

Όψεις του ελληνικού ντοκιμαντέρ

«ENCARDIA, Η ΠΕΤΡΑ ΠΟΥ ΧΟΡΕΥΕΙ» 'Η ΠΩΣ Η ΤΕΧΝΗ ΔΙΑΣΩΖΕΙ ΜΙΑ ΓΛΩΣΣΑ

Εκδήλωση της Κινηματογραφικής Λέσχης Ηλιούπολης στις 14/04/2013

- Προβολή της ταινίας του Άγγελου Κοβότσου «ENCARDIA, Η ΠΕΤΡΑ ΠΟΥ ΧΟΡΕΥΕΙ» (ΕΛΛΑΔΑ, 2012)
- Συζήτηση με εισηγητές τους Άγγελο Κοβότσο (σκηνοθέτη της ταινίας), Γιώργο Πουλίδη (παραγωγό της ταινίας), Κώστα Κωνσταντάτο (μουσικό του συγκροτήματος Encardia -κρουστά, μαντολίνο, βιολί, τραγούδι) και Μιχάλη Κονταξάκη (μουσικό του συγκροτήματος Encardia -κιθάρα).
- Ερμηνεία τραγουδιών από τους Κώστα Κωνσταντάτο, Μιχάλη Κονταξάκη και Ναταλία Κοτσάνη, μέλη του συγκροτήματος Encardia.

«ENCARDIA, Η ΠΕΤΡΑ ΠΟΥ ΧΟΡΕΥΕΙ»... ΣΕ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΚΡΙΣΗΣ

‘Η ΠΩΣ ΜΙΑ ΟΜΑΔΑ ΜΟΥΖΙΚΑΝΤΗΔΩΝ ΚΑΙ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΣΤΩΝ
ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΚΑΝΕΙ ΕΝΑ ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ ΜΕΓΑΛΟΥ ΜΗΚΟΥΣ, ΣΕ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΚΡΙΣΗΣ

Του Άγγελου Κοβότσου

Δε σκεφτόμαστε την αφραγία μας, είπαμε. Πάμε κι ό,τι γίνει. Γιατί; Γιατί χωρίς σινεμά και μουσική δεν μπορούμε να ζήσουμε. Χωρίς πολιτισμό δεν μπορούμε να ζήσουμε.

Το 2004 γνώρισα τους Encardia. Σε μια παράσταση στο κολλέγιο. Από τότε τους άκουγα πολύ συχνά και τα συναισθήματα ήταν διττά: νοσταλγία και μέθη. Νοσταλγία για μια πατρίδα που χάθηκε και μέθη από το ταμπορέλο της ταραντέλας που μου γαργαλάει τα πόδια. Την άνοιξη του 2010 ήρθε το πλήρωμα του χρόνου. Ο Γιώργος Πουλίδης, ο παραγωγός της ταινίας και ο Κώστας Κωνσταντάτος, στέλεχος του συγκροτήματος, με καλούν να κάνουμε την ταινία.

Αύγουστος του 2010. Την Grecia Salentina, το τακού-νι της ιταλικής μπότας, την επισκεπτόμαστε πρώτη φορά, αλλά νιώθουμε σαν να επιστρέφουμε. Όπως όταν συναντούμε, ύστερα από πολλά χρόνια ένα χαμένο συγγενή ή φίλο που αγαπήσαμε. Είναι το τοπίο; ελιές, πέτρα, ήλιος αμείλικτος το μεσημέρι. Είναι οι άνθρωποι; Τα χαρακτηριστικά των προσώπων, οι οικείες εκφράσεις; Είναι τα τοπωνύμια; Kalimera, Sternatia... Είναι η γλώσσα; τα griko;

Προσπαθούμε να αποτυπώσουμε στην κάμερα την πρώτη αίσθηση έχοντας κατά νου τους προηγούμενους. Το Δημήτρη Μαυρίκιο με το μνημειακό *Πολεμόντα* και

Γιώργος Πουλίδης, Άγγελος Κοβότσος, Κώστας Κωνσταντάτος και Μιχάλης Κονταξάκης (Από την εκδήλωση της ΚΛΗ)

τα *Γεφύρια του Ιονίου*. Το δίσκο του Πελοποννησιακού Λαογραφικού Ιδρύματος. Τότε η που γλώσσα ακόμη μιλιόταν. Ήταν ζωντανή. Έχουμε ένα σχέδιο σεναρίου, αλλά η πραγματικότητα μας παρουσιάζεται τόσο πολύ-χρωμη! Μας σαστίζει. Θεσ αυτή η διονυσιακή μέθεξη, η χωρίς διακοπή επί 15 μέρες, στο ρυθμό του ταμπορέλου; Θεσ το αναπάντεχο της ανθρώπινης ψυχής που ξεδιπλώνει τα μυστικά της; Το σχέδιο μήκε στην άκρη. Αυτό συμβαίνει συχνά στο ντοκιμαντέρ. Οι δυο κάμερες και τα 6 μικρόφωνα καταγράφουν ό, τι συμβαίνει. Αφήνουμε τις εικόνες, τις λέξεις, τις μυρωδιές, να μας οδηγήσουν.

Ωστόσο οι μέρες περνούν. Είναι η ώρα να αποφασίσουμε κι ο χρόνος τελειώνει. Και τότε είναι οι λέξεις που

Γιώργος Πουλίδης, Ροβήρος Μανθούλης, Άγγελος Κοβότσος και Κώστας Κωνσταντάτος (Από την εκδήλωση της ΚΛΗ)

ξεχωρίζουν. Μια γλώσσα κυρίαρχη από την εποχή του πρώτου ελληνικού αποικισμού που εξελίχθηκε αδιάλειπτα κατά τη διάρκεια της βυζαντινής περιόδου έως το Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, για να ακολουθήσει τη μοίρα της εξάλειψης στη συνέχεια. Σήμερα τα griko δε μιλιούνται πια παρά μόνο από κάποιους «παλιούς». Όμως τραγουδιούνται κι απαγγέλλονται. Οι λέξεις συνοδεύουν τις νότες, συνθέτουν τους στίχους σαγηνεύουν τις κάμερες, αποτυπώνονται. Η επιστροφή μάς βρίσκει να αναμετριάμαστε με τον αδυσώπητο κινηματογραφικό χρόνο (110 ώρες υλικού).

Ο χειμώνας του 2011 μας βρίσκει στη Μήλο. Το τοπίο έχει αρχίσει να ξεκαθαρίζει. Η γλώσσα επιστρέφει στο γενέθλιο τόπο. Ο Βαγγέλης Παπαγεωργίου (μουσικός εγκέφαλος των Encardia), πρωτοδιοριζόμενος καθηγητής στο τοπικό γυμνάσιο σε μάθημα μουσικής και γλώσσας.

Ιανουάριος 2012. Πίσω στην Απουλία, για την κινηματογράφηση του μαθήματος της Σάντρας στους μικρούς μαθητές. Ολοκληρώνουμε τα γυρίσματα και το μοντάζ. Θέλουμε να αφηγηθούμε πώς Η ΛΕΞΗ είναι ένα όχημα που φέρει ιστορικό βάρος αιώνων και μεταφέρει το χτες στο σήμερα. Πώς ντόπιοι μουσικοί και ποιητές πασχίζουν να διασώσουν τη γλώσσα μέσα από την τέχνη τους. Και πώς οι Encardia θα συναντηθούν μαζί τους, θα ανταλλάξουν ιδέες, νότες και στίχους για να συμβάλλουν στη διάσωση και στην εξέλιξη της griko: μιας πανάρχαιας γλώσσας που ξεκίνησε από δω για να ταξιδέψει και να φτάσει εκεί. Και τώρα χάνεται. Κι όταν χάνεται μια γλώσσα χάνεται η λέξη, ο λόγος σβήνει. Κι εκεί έρχονται οι νότες, κι οι λέξεις ζωντανεύουν. Γίνονται στιχάκια και τα στιχάκια γίνονται τραγούδια. Είναι η τελευταία τους ευκαιρία. Οι μουζικάντηδες τη φέρνουν πίσω στον τόπο προέλευσης. Στη Μήλο, στην Αθήνα... Εκεί όπου η κρίση μαίνεται, όπου η δημόσια τηλεόραση, μοναδικός υποστηρικτής του ελληνικού

Κώστας Κωνσταντάτος, Ναταλία Κοτσάνη και Μιχάλης Κονταξάκης (Από την εκδήλωση της ΚΛΗ)

ντοκιμαντέρ, βουβαίνεται.

Αλλά η ταινία έγινε και ταξιδεύει: Θεσσαλονίκη, Σπέκια, Αθήνα, Ροβερέτο, Βουδαπέστη, Κωνσταντινούπολη, Ρόδος, Χανιά, Ερμούπολη, Σπάρτη και βέβαια στη φιλόξενη Κινηματογραφική Λέσχη Ηλιούπολης. Κι αυτό το καλοκαίρι στην Αθήνα κι έπειτα συνέχεια.

Γιατί όταν η γλώσσα σβήνει, σβήνει η φλόγα.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΚΟΒΟΤΣΟΣ

Πτυχιούχος του Οικονομικού Τμήματος της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών και της Σχολής Κινηματογράφου και Τηλεόρασης Χατζίκου. Ξεκίνησε ως βοηθός σκηνοθέτη στο τηλεοπτικό πολιτιστικό μαγκαζίνο της ΕΡΤ «Περσικόπιο» (1982) και βοηθός σκηνοθέτη και διευθυντής παραγωγής στη σειρά της ΕΡΤ *Το χρονικό της Εθνικής Αντίστασης* (1984).

Το 1989 σκηνοθέτησε την πρώτη του ταινία μικρού μήκους με τίτλο *Baby Sitter*. Ακολούθησαν η τηλεοπτική σειρά *Σπίτι για πέντε* (1991), η τηλεταινία *Η φόνισσα* (1992), η ενημερωτική εκπομπή με το Θανάση Λάλα *Στη φάρμα των ανθρώπων* (1993), η σειρά ντοκιμαντέρ *Τι είν' η πατρίδα μας;* (1994) το έργο πολυμέσων (CD-I) *Περίπατος στην αρχαία Μακεδονία* (1996) κτλ. Μέχρι σήμερα εργάζεται αδιάλειπτα στον χώρο του «δημιουργικού ντοκιμαντέρ».

Παράλληλα με τη σκηνοθεσία, από το 1996 διδάσκει σε κινηματογραφικές σχολές και εργαστήρια, ενώ έχει συνεργαστεί με πανεπιστημιακά ιδρύματα και εκπαιδευτήρια της χώρας. Ταινίες των κινηματογραφικών εργαστηρίων των Δήμων Αθηναίων και Βριλησσιών, που επιμελήθηκε ως υπεύθυνος καθηγητής, έχουν αποσπάσει βραβεία σε διάφορα φεστιβάλ. Επιπλέον, από το 1998 συμμετέχει σε επιτροπές ειδικών επιστημόνων υποστήριξης του ΟΕΕΚ στις εξετάσεις πιστοποίησης, καθώς και σε επιτροπές σύνταξης προγραμμάτων σπουδών.

ΕΠΙΛΕΚΤΙΚΗ ΦΙΛΜΟΓΡΑΦΙΑ:

- 2004 *Έβγα ήλιο, κάτσε ήλιο*
- 2012 *Encardia, η πέτρα που χορεύει*

Πρόσωπα της λογοτεχνίας, της μουσικής και των εικαστικών τεχνών

Η ΟΔΥΣΣΕΙΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΤΗΣ ΜΙΚΡΗΣ ΑΝΙΨΙΑΣ ΤΟΥ Κ.Π. ΚΑΒΑΦΗ

Εκδήλωση της Κινηματογραφικής Λέσχης Ηλιούπολης στις 17/02/2013

- Προβολή της ταινίας του Σίμου Κορεξενίδη «ΜΑΡΙΝΑ ΒΑΛΙΕΡΙ, Η ΜΙΚΡΗ ΑΝΙΨΙΑ ΤΟΥ ΚΑΒΑΦΗ» (ΕΛΛΑΔΑ, 2011)
- Συζήτηση με εισηγητές τους Σίμο Κορεξενίδη (σκηνοθέτη της ταινίας) και Πέρσα Κουμούτση (συγγραφέα, μεταφράστρια λογοτεχνίας).

Η ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ ΤΟΥ Κ.Π. ΚΑΒΑΦΗ

Της Πέρσας Κουμούτση

Η πολύ πετυχημένη ταινία του Σίμου Κορεξενίδη *Μαρίνα Βαλιέρι, η μικρή ανιψιά του Καβάφη* είναι ένα πορτρέτο μιας πολύ ενδιαφέρουσας γυναίκας, μιας μαχήτριας της ζωής, αλλά και μια γλαφυρή αναπαράσταση μιας ολόκληρης εποχής, αφού η ηρωίδα του οδοιπορικού μάς αφηγείται τη ζωή της από τη γέννησή της στο Παρίσι, το 1932, έως σήμερα και παράλληλα τη μεγαλοαστική ζωή του μεσοπολέμου και τα ταξίδια στην ξέγνοιαστη Ευρώπη, παρέα με πρίγκιπες και αριστοκράτες.

Στη συνέχεια, βίωσε την πείνα και τις κακουχίες του Β' Παγκοσμίου Πολέμου στη Γαλλία, την επιστροφή στην Αίγυπτο, όπου ήταν και η περιουσία της, την απόφαση να μετοικήσουν στην Κύπρο, το θάνατο του πατέρα, την απόγνωση της απώλειας, τη γνωριμία με το Νάσερ, τη δήμευση της περιουσίας, τον εξοστρακισμό της, όπως και πολλών Ελλήνων από την Αίγυπτο στην Αθήνα και την κατάληξή της στον κόλπο της Γέρα, στα τέλη της δεκαετίας του '50. Θα έλεγα μάλιστα ότι στη διάρκεια της θέασης της ταινίας, αλλά ιδίως προς το τέλος της, ένιωσα πως αυτό το ταξίδι ζωής που έβλεπα, το οδοιπορικό της μικρής ανιψιάς του Καβάφη, ήταν μια οπτική αναπαράσταση, μια οπτική μεταφορά του ποιήματος «Ιθάκη» του μεγάλου Αλεξανδρινού ποιητή Καβάφη. Ένα ταξίδι μακρύ και ταραχώδες, γεμάτο περιπέτειες και εμπειρίες ζωής, που ο προορισμός του δεν ήταν ο βασικός σκοπός.

Πάντα στον νου σου νάχεις την Ιθάκη.

Το φθάσιμον εκεί είν' ο προορισμός σου.

Αλλά μη θιάζεις το ταξίδι διόλου.

Καλλίτερα χρόνια πολλά να διαρκέσει-

και γέρος πια ν' αράξεις στο νησί,

πλούσιος με όσα κέρδιες στον δρόμο,

μη προσδοκώντας πλούτη να σε δώσει η Ιθάκη.

Η Ιθάκη σ' έδωσε τ' ωραίο ταξίδι.

Χωρίς αυτήν δεν θάβγαίνεις στον δρόμο.

Αλλά δεν έχει να σε δώσει πια.

Πέρσα Κουμούτση και Σίμος Κορεξενίδης (Από την εκδήλωση της ΚΛΗ)

Κι αν πτωχική την βρεις, η Ιθάκη δεν σε γέλασε.

Έτσι σοφός που έγινες, με τόση πείρα,

ήδη θα το κατάλαβες η Ιθάκη τι σημαίνουν.

Η προτροπή αυτή του ποιητή προς τον αναγνώστη μοιάζει με την αφήγηση της ανιψιάς του, αν και η παραίνεση της δεν είναι άμεση, όπως στο ποίημα του Καβάφη. Αλλά ακριβώς, λόγω της έμμεψης αυτής παρότρυνσης και μέσα από τα γεγονότα και την έκφρασή της, ενώ τα εξιστορεί, ο θεατής αισθάνεται, όπως ακριβώς και στο ποίημα, ότι το μήνυμα που δίνει η αφηγήτρια είναι αισιόδοξο: ότι παρά της αντιξοότητας, η ζωή διαθέτει ακαταμάχητη γοητεία και ο άνθρωπος καταξιώνεται, όταν πετύχει τους στόχους του που συνοψίζονται στο να αποκτήσει συναρπαστικές εμπειρίες και πλούσιες γνώσεις. Έτσι και η κυρία Βαλιέρι πέτυχε αυτόν τον σκοπό. Κι όπως ο ταξιδιώτης του ποιήματος του Καβάφη ξεκινά προς την Ιθάκη, έτσι και η δική μας ταξιδιώτισσα ξεκινά από μια αφετηρία στην οποία δεν καταλήγει τελικά, για να φτάσει, όμως, σε μια άλλη Ιθάκη, με μια άλλη ενδιαφέρουσα συνέχεια.

Στο ταξίδι της προς την Ιθάκη της η κυρία Βαλιέρι δε συναντά μυθικά τέρατα και Κύκλωπες όπως ο ταξιδιώτης της Οδύσσειας του μεγάλου ποιητή, συναντά όμως πολλά εμπόδια, κυρίως το φάσμα του πολέμου, τη συνεχή μετοίκηση σε διαφορετικά μέρη της γης, την ακατάπαυστη αναζήτηση μιας πατρίδας, τη φτώχεια, την ανέχεια, την πείνα που υπήρξαν το ίδιο ανυπερβλήτα. Κι όμως η κυρία

Βαλιέρι με την οικογένειά της κατάφερε να τα ξεπεράσει και να προχωρήσει, να προσαρμοστεί στις νέες συνθήκες και να τις υπερβεί. Κι αν ο ταξιδιώτης του ποιήματος προσφέρει στο πνεύμα, όπως και στο σώμα του, συγκινήσεις το ίδιο και η κυρία Βαλιέρι στο προσωπικό της ταξίδι. Φρόντισε, παρά τις δυσκολίες, να καλύψει τις πνευματικές της ανάγκες και να κατορθώσει να κρατήσει τη σκέψη και την κρίση της καθαρή και ανεπηρέαστη από τις συνθήκες.

Κατά την αφήγηση της Μαρίνας Βαλιέρι στο ντοκιμαντέρ γίνεται αναφορά στην προσωπική ζωή του Κ.Π. Καβάφη και την περίεργη σχέση που διατηρούσε με τον Αλέκο Σεγκόπουλο, για τον οποίο πολλοί υποστηρίζουν ότι υπήρξε εραστής του ποιητή. Παραπέμποντας στα ημερολόγια της μητέρας της, η Μαρίνα Βαλιέρι δίνει μία άλλη εκδοχή: υποστηρίζει βάσει μίας σειράς στοιχείων ότι ο Σεγκόπουλος ήταν γιος του Καβάφη. Ποια ήταν τελικά η αλήθεια; «Το μυστικό τους θα μείνει στον τάφο τους», καταλήγει η ίδια. «Οι Καβάφηδες ήταν άνθρωποι σοβαροί και μελαγχολικοί. Ο Τζον Καβάφης και ο αδερφός του Κωστής ήταν ποιητές», αφηγείται η μικροκαμωμένη κυρία στο φακό. Εδώ επιτρέψτε μου να κάνω μια πιο εκτεταμένη αναφορά στον Αλεξανδρινό ποιητή και στη μελαγχολική του διάθεση, γιατί είναι φανερό πως η ζωή και το έργο του δεν ψηλαφίζεται σε αυτή τη δραματοποιημένη αφήγηση.

Ο Καβάφης εκπροσωπεί τη μεγάλη ελληνικότητα των Ελλήνων της διασποράς, ο ίδιος έλεγε δεν είμαι Έλληνας είμαι Ελληνικός. Ο Καβάφης της Αλεξανδρείας έζησε την ακμή του ελληνισμού της ελληνικής παροικίας, λάτρευε την Αλεξανδρεία και την εξύμνησε, καθώς εκτός από γενέτειρά του, ήταν μια πόλη που τα ηλεγόμενα ελληνιστικά χρόνια μεταλαμβάνεσε επάξια τη δάδα του πολιτισμού της πόλης των Αθηνών και κατάφερε να γίνει παγκόσμιο κέντρο ελληνικότητας κατακτώντας τα γράμματα και τις τέχνες. Το πνεύμα αυτό το Αλεξανδρινό αναπαρέστησε ο Καβάφης στα ποιήματα του καθώς και εκείνο το πιο σύγχρονο των αρχών του αιώνα που σηματοδεύτηκε από τις έντονες κοινωνικοπολιτικές αλλαγές στην Αίγυπτο. Αυτό ήταν και το μεγάλο πάθος του ποιητή κατά τη γνώμη μου, η πόλη του, η ιστορικότητα και η ελληνικότητά της, οι αντιθέσεις της.

Πρέπει να σημειώσω εδώ, ότι την εποχή του Καβάφη ο πάροικος της Αλεξανδρείας ζούσαν μια ανέμελη αστική ζωή απολαμβάνοντας τα πνευματικά και άλλα αγαθά που τους πρόσφερε η φιλόξενη γη της Αιγύπτου. Κανένας όμως Αιγυπτιώτης Έλληνας δεν έμεινε ανεπηρέαστος από αυτή την προσφορά και σας το πλέω με πλήρη συνείδηση γιατί και εγώ ανήκω σε αυτή την κάστα ανθρώπων, παρότι έζησα την παρακμή της παροικίας και όχι την ακμή της. Το γεγονός ότι ο ποιητής ζούσε στην καρδιά της πόλης ανάμεσα σε καπηλεία και φτωχογειτονίες είναι ενδεικτικό της αγάπης του προς το λαό της Αιγύπτου

«Μαρίνα Βαλιέρι, η μικρή ανιψιά του Καβάφη» του Σίμου Κορεξενίδη (ΕΛΛΑΔΑ, 2011)

και μη νομίζετε ότι αυτό ήταν κάτι το σύνηθες ή το εύκολο εκείνη τη εποχή. Οι Έλληνες της Αιγύπτου, παρά την αγάπη που έτρεφαν προς το λαό αυτής της χώρας, δεν ενσωματώθηκαν ποτέ, τουλάχιστον όχι ολοκληρωτικά, όπως συμβαίνει για παράδειγμα με τους Έλληνες της Αμερικής ή της Γερμανίας.

Διατήρησαν την ελληνικότητα τους, τη νοστορπία που τους επέβαλλε να διαφυλάξουν τη διαφορετικότητα τους χωρίς κανένα συμβιβασμό, και είναι αλήθεια ότι οι συμπατριώτες του Καβάφη, απέφευγαν εντέχνως να συναναστρέφονται μαζί του γι αυτή ακριβώς την τάση του να ζει και να συγχρωτίζεται με τους ντόπιους. Όπως απέφυγαν την ενσωμάτωσή τους στην τοπική κοινωνία, δημιουργώντας ένα χάσμα ανάμεσα σε εκείνους και στους γηγενείς συντοπίτες τους, και ίσως η ειρωνική διάθεση του Καβάφη να μη προέκυψε τυχαία, αλλά ως αντίδραση στη ναρκισσιστική τάση των συμπατριωτών του -πλην ολίγων φωτισμένων, όπως ο Τσίρκας, και ανθρώπων της διανοήσεως κυρίως της Αριστεράς. Και ίσως αυτό που αποκαλούμε «καβαφική ειρωνεία», η οποία εντέχνως συνδυάζεται με την τραγικότητα της πραγματικότητας και αποτέλεσε σημείο αναφοράς για πολλούς μεταγενέστερους ποιητές αλλά και πεζογράφους, να ανέκυψε από αυτό ακριβώς το γεγονός. Γι αυτό και το έργο του δεν έγινε εύκολα αποδεκτό από τους συμπατριώτες του παρά πολύ αργότερα, ίσως το 1960 όταν μεταφράστηκαν τα έργα του. Και ίσως αυτό ακριβώς εννοεί και η κυρία Βαλιέρι όταν αναφέρει στην αφήγηση της ότι οι Καβάφηδες ήταν άνθρωποι μελαγχολικοί.

Ο εξοστρακισμός τους, κυρίως του Κ.Π. Καβάφη ήταν σκληρός και άδικος, παρότι για την εποχή ήταν δικαιολογημένος. Άλλωστε, ενώ η ανατροπή του ήταν ανάλογη με εκείνη της κοινωνικής του τάξης, ο βίος του ερχόταν σε σύγκρουση με το απροσπέλαστο τείχος των προκαταλήψεων της εποχής. Η ζωή της κυρίας Βαλιέρι κατά ένα περίεργο τρόπο και παρότι ελάχιστα αναφέρθηκε σε αυτόν, ρίχνει περισσότερο φως στη ζωή του μεγάλου παγκόσμιου ποιητή.

Του Σίμου Κορεξενίδη

Επ' ευκαιρία της εξαιρετικά πετυχημένης, κατ' εμέ, προβολής του ντοκιμαντέρ από την υπέροχη δραστήρια Κινηματογραφική Λέσχη Ηλιούπολης στις 17/2/2013, μια μικρή καταγραφή του οδοιπορικού συνοδευόμενη από ένα μεγάλο «Ευχαριστώ».

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Πρωτάκουσα για τη Μαρίνα Βαλιέρι από τη φίλη δημοσιογράφο Βαρβάρα Γκιγκιλίνη κι ένα άρθρο που είχε γράψει στα Πολιτικά, μια τοπική εφημερίδα της Λέσβου πριν 5-6 χρόνια. Πρότεινε να την πλησιάσουμε και να της πάρουμε μια συνέντευξη γνωστοποιώντας έτσι την ύπαρξή της αλλά και βοηθώντας την εμμέσως, μια και οι συνθήκες διαβίωσής της ήταν ιδιαίτερα δύσκολες. Δεδομένου όμως του μεγάλου σχετικά κόστους πραγμάτωσης ενός τέτοιου εγχειρήματος το αφήσαμε στην άκρη. Η ιδέα της συνέντευξης, ίσως και μεγάλης, επερχόταν προς συζήτηση πολύ συχνά, αλλά το κόστος ήταν πάντα ένας απροσπέραστος τοίχος. Κάποια στιγμή, μετά από μια δουλειά που απέφερε κέρδος είπαμε να το τολμήσουμε. Όπερ κι εγένετο.

Ξεκινήσαμε την προετοιμασία, κάναμε τα πρώτα τηλεφωνήματα, κλείσαμε ραντεβού και πήγαμε στον Παπάδο να τη γνωρίσουμε. Ήταν σε ανάρρωση από ένα κάταγμα στο πόδι και μόλις είχε αρχίσει να συνέρχεται από μια ίωση. Μας υποδέχτηκε στο μικρό σαλόνι μαζί με την κόρη της, όπου της εξηγήσαμε ότι θέλουμε να κάνουμε ένα ντοκιμαντέρ για την ίδια και τη ζωή της, αλλά να μας μιλήσει και για το θείο της τον ποιητή Κωνσταντίνο Καβάφη. Μας κοίταζε διστακτικά. Καταλάβαινες ότι ήταν ένας ευφυής άνθρωπος και παρά τα χρόνια της η σκέψη της ήταν εντυπωσιακά ακμαία. Αφού ήλυσσε και τις τεχνικές λεπτομέρειες («πότε θα 'ρθείτε;» «Πόσες μέρες;» «Τι ώρες;») φύγαμε. Είχαμε την αίσθηση ότι την κερδίσαμε κι ο δισταγμός θα εξαλειφούνταν σταδιακά, όπως κι έγινε.

Όταν πήγα με το συνεργείο μάς περίμενε. Ντυμένη κομψότατα. Είχε δακτυλογραφήσει χρονολογικά όλα τα γεγονότα της ζωής της στα οποία ήθελε ν' αναφερθεί. Είχε σκεφτεί και τον πρόλογο! Έτσι προχωρήσαμε. Δεν ήθελα να επέμβω καθόλου. Ήθελα να μου τα αφηγηθεί όπως αυτή ήθελε. Κάποιες φορές αναγκαστικά επενέβην ώστε να μας επαναλάβει προτάσεις γιατί στο χωριό έχει μηχανάκια, πλανόδιους πωλητές και πολλή σκυλιά που μας τάραζαν τον ήχο!

Θέλω να εξάρω τη συνεργασία μου μαζί της. Ήταν ένας ακούραστος στρατιώτης που όταν άρχιζε την αφήγηση συνέχιζε μέχρι να πω στοπ. Ήταν συγκεντρωμένη και δοσμένη στο σκοπό που ορίσαμε αποδεικνύοντας ένα θαυμαστό επαγγελματισμό που σπάνια συναντάς πια.

«Σκεφτόμουν ότι έπρεπε να κάτσω να γράψω την αυτοβιογραφία μου, αλλά το αμελούσα, τώρα με σας είναι μια καλή ευκαιρία να συγκεντρωθώ και να βάλω μια σειρά. Θα μου δώσετε αυτά που γυρίσαμε να τα έχω για την αυτοβιογραφία μου;»

ΤΟ ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ

Είναι ένα πορτρέτο ζωής της κυρίας Βαλιέρι που αφηγείται τη γέννησή της στο Παρίσι το 1932, τη μεγαλοαστική ζωή του μεσοπολέμου και τα άπειρα ταξίδια στην ξέγνοιαστη Ευρώπη παρέα με πρίγκιπες και αριστοκράτες, την πείνα και τις κακουχίες του Β' Παγκοσμίου Πολέμου στη Γαλλία, την επιστροφή στην Αίγυπτο όπου ήταν και η περιουσία, την απόφαση να μετοικήσουν στην Κύπρο, το θάνατο του πατέρα, την απόγνωση της απώλειας (δική της αλλά και της μητέρας της), τη γνωριμία με το Νάσερ, τη δέσμευση της περιουσίας, τον εξοστρακισμό από την Αίγυπτο στην Αθήνα χωρίς χρήματα και την κατάληξή τους στον κόλπο της Γέρας, όπου υπήρχε μια μικρή ακίνητη περιουσία και λίγα ελαιόδεντρα.

Τέλος δεκαετίας '50 στην αγροτική Λέσβο ξεκινάει ένα μεγάλο κεφάλαιο πάλης επιβίωσης με αγροτικές δουλειές και μαθήματα αγγλικών στην ευρύτερη περιοχή του Παπάδος Γέρας, όπου τελικά εγκαθίστανται. Ένας μεγάλος έρωτας με ένα χωρικό το '60, κατακρητιέος λόγω κοινωνικής διαφοράς από την «κόμπσσα» μαμά Χαρίκλεια Καβάφη, πολλές λογομαχίες, βεβιασμένες αποφάσεις, φυγή στην Αθήνα του '70, μια συνεύρεση με το χωρικό που την ακολούθησε, ακόμη μια φυγή στο Λονδίνο, ένα μωρό και η τελική επιστροφή στο χωριό, επιδείνωσαν την επιβίωση αλλά ατσάλωσαν ταυτόχρονα και το πείσμα της να τα καταφέρει και να μεγαλώσει μόνη την κόρη της.

Ζούνε στον Παπάδο Γέρας.

ΣΙΜΟΣ ΚΟΡΕΞΕΝΙΔΗΣ

Γεννήθηκε στη Δράμα. Είναι απόφοιτος της Σχολής Κινηματογράφου και Τηλεόρασης Λυκούργου Σταυράκου. Εργάστηκε ως βοηθός σκηνοθέτη σε ελληνικές και ξένες παραγωγές. Σκηνοθέτησε ταινίες μικρού μήκους, βιντεοκλίπ, διαφημιστικά σποτ, ντοκιμαντέρ και σειρά για την τηλεόραση. Γράφει σενάρια.

ΕΠΙΛΕΚΤΙΚΗ ΦΙΛΜΟΓΡΑΦΙΑ:

1990 *Αυτή είναι η θάλασσα* (μικρού μήκους)
2011 *Μαρίνα Βαλιέρι, η μικρή ανιψιά του Καβάφη*
2012 *Ένας χορός ακόμη* (μικρού μήκους)

Πρόσωπα της λογοτεχνίας, της μουσικής και των εικαστικών τεχνών

ΓΙΑΝΝΗΣ ΧΡΗΣΤΟΥ (1926-1970): ΜΙΑ ΜΕΓΑΛΗ ΜΟΡΦΗ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΑΣ ΤΟΥ 20ού ΑΙΩΝΑ

Εκδήλωση της Κινηματογραφικής Λέσχης Ηλιούπολης στις 07/04/2013

- Προβολή της ταινίας του Κωστή Ζουλιάνη «ANAPARASTASIS: Η ΖΩΗ ΚΑΙ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ ΧΡΗΣΤΟΥ (1926-1970)» (ΕΛΛΑΔΑ, 2012)
- Συζήτηση με εισηγητές τους Κωστή Ζουλιάνη (σκηνοθέτη της ταινίας, πιανίστα, συνθέτη, μουσικολόγο, υποψήφιο διδάκτορα με θέμα τη φιλοσοφική σκέψη του Γιάννη Χρήστου), Θόδωρο Αντωνίου (συνθέτη, μαέστρο, καθηγητή Πανεπιστημίου Βοστώνης, Πρόεδρο της Ένωσης Ελλήνων Μουσουργών) και Μιχάλη Τρανουδάκη (συνθέτη, καθηγητή μουσικής).

«ANAPARASTASIS: Η ΖΩΗ ΚΑΙ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ ΧΡΗΣΤΟΥ (1926-1970)»

Του Κωστή Ζουλιάνη

Ο Γιάννης Χρήστου (1926-1970) συγκαταλέγεται στις μεγάλες μορφές της μουσικής πρωτοπορίας του 20ου αιώνα, αν και ουσιαστικά αποτελεί σήμερα έναν μεγάλο άγνωστο. Το έργο του χαρακτηρίζεται από σπάνια ενότητα και συνέπεια, τόσο ως προς τις πρωτοποριακές τομές που εισήγαγε στον κόσμο των ήχων και στα καινοτόμα μουσικά συστήματα, όσο και ως προς το φιλοσοφικό του σύμπαν το οποίο εμπνέει και διαπνέει τις συνθέσεις του: ο μύθος, το υπερβατικό, ο μυστικισμός, το αρχέγονο, η τελετουργία, το απρόσιτο, ο πανικός, η υστερία... Ακόμα περισσότερο, κάθε ξεχωριστό έργο του Χρήστου, αναπαριστά ένα αγωνιώδες κάλεσμα αρχέγονων ενστικτων του Ανθρώπου και απελευθερώνει ένα πλατύ εύρος συναισθημάτων, εξαναγκάζοντας όλους τους κοινωνούς της τέχνης του σε σχεδόν ακραίες αντιδράσεις, αναφορικά με τον ενεργειακό αντίκτυπο που οι εκτελέσεις των έργων του έχουν ανά τον κόσμο. Με τον πρόωρο θάνατό του σε τραγικό δυστύχημα την 8η Ιανουαρίου του 1970, ανήμερα των γενεθλίων του, ο κόσμος της σύγχρονης μουσικής στερείται ένα από τα πλέον συναρπαστικά και προκλητικά ταλέντα του.

Το ντοκιμαντέρ αποπειράται να σκιαγραφήσει την προσωπικότητα και το ιδιαίτερο πνεύμα αυτού του μεγάλου στοχαστή της τέχνης και να ακολουθήσει τη διαδρομή της σύντομης ζωής του, η οποία ήταν πάντοτε συνυφασμένη με την τέχνη του και την προσφορά του στην ανθρωπότητα και τον πολιτισμό. Μέσα από την παρουσίαση της εργογραφίας του συνθέτη, με σπάνια οπτικοακουστικά ντοκουμέντα, αλλά και συνεντεύξεις με σχεδόν όλο το δημιουργικό και φιλικό κύκλο με τον οποίο

Κωστής Ζουλιάνης (Από την εκδήλωση της ΚΛΗ)

συνδέθηκε, το φιλμ αγωνιά να μας φέρει πιο κοντά στο μυστήριο που άφησε πίσω του ο σπουδαίος δημιουργός και να μας κάνει να αναρωτηθούμε για όλες τις μεγάλες στιγμές της τέχνης που συνήθως οι εποχικές συγκυρίες κρύβουν στη σκιά τους.

Η περίπτωση του Γιάννη Χρήστου ανήκει σε εκείνη την κατηγορία των εκπροσώπων της σύγχρονης δημιουργίας, των οποίων η προσφορά και η σημασία δεν έχουν μέχρι σήμερα συγχρονιστεί αξιολογητικά με την προβολή και την παρουσία που τους αναλογεί στο σύνολο του ανθρώπινου πολιτισμού. Ελάχιστοι ή ελλειπτικά γνωστές στο μουσικό σύμπαν, ο Χρήστου έχει άτακτα καταχωρηθεί στη γενιά των πρωτοποριακών συνθετών του δεύτερου μισού του 20ού αιώνα, χωρίς να τυγχάνει της αίγλης και του κύρους ονομάτων όπως ο Ιάννης Ξενάκης. Στις περισσότερες περιπτώσεις, η αναφορά στη ζωή και το έργο του γίνεται μέσα σε ένα φιλολογικό πλαίσιο μυθολογίας,

«Anaparastasis: H ζωή και το έργο του Γιάννη Χρήστου (1926-1970)» του Κωστή Ζουλιάνη (ΕΛΛΑΔΑ, 2012)

που κυρίως ενισχύει τα ανεκδοτικά στοιχεία του βίου του -και ακόμα περισσότερο τις μυστηριακές τους πτυχές, ως μουσικιστικό φοιτητή- παρά προσθέτει πληροφορίες ή ξεκαθαρίζει την εικόνα που μπορούμε να έχουμε για αυτόν τον τόσο ιδιαίτερο συνθέτη και στοχαστή της τέχνης.

Από τον ξαφνικό και απρόσμενο θάνατό του σε αυτοκινητιστικό δυστύχημα το Γενάρη του 1970, το μοναδικό σχεδιάσμα βιογραφίας για τον Χρήστου υπήρξε η μουσικολογική προσέγγιση μελέτη της **Ανν-Μαρτίν Λουτσιανό** -έκδοση του 1987, σήμερα εξαντλημένη. Η δική μου έρευνα για το συνθέτη ξεκίνησε πριν από 9 χρόνια, στο **Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Ιονίου Πανεπιστημίου** και αποτέλεσε το αντικείμενο της πτυχιακής εργασίας μου (Σεπτέμβριος 2004), υπό τη μορφή οπτικοακουστικού ντοκιμαντέρ, ενώ συνεχίζεται ακόμα ως διδακτορική διατριβή πάνω στη φιλοσοφική σκέψη του όπως αυτή προκύπτει από τα χειρόγραφα του. Μέχρι τώρα, έχουν πραγματοποιηθεί αρκετές διαλέξεις και παρουσιάσεις της έρευνάς μου πάνω στο έργο του Χρήστου, με προβολές ντοκιμαντέρων και ολοκληρωμένων οπτικοακουστικών ενοτήτων, ως μια πρώτη ιδέα για τη δημιουργία ενός συνολικού ντοκιμαντέρ για τον συνθέτη.

Ενδεικτικά, αναφέρεται η ειδική προβολή ενός αποσπάσματος (50') στα πλαίσια του 8ου Φεστιβάλ Μεσογειακού Ντοκιμαντέρ (Σεπτέμβριος 2005, Σάμος), η συμμετοχή στο 1ο Φεστιβάλ Οπτικοακουστικών Τεχνών (Μάιος 2006, Κέρκυρα), διοργάνωση του Τμήματος Τεχνών Ήχου και Εικόνας του Ιονίου Πανεπιστημίου, και μια διάλεξη στο 1ο Διεθνές Φεστιβάλ Performance Art (Μάρτιος 2007, Βίος, Αθήνα), η οποία συνοδευόταν από προβολές αποσπασμάτων και ντοκιμαντέρων.

Συγκεκριμένα στην ταινία, παρουσιάζονται:

- **ολόκληρο το ιστορικό μικρό φιλμ του Μίμη Κουγιουμτζή** από τις πρόβες του Θεάτρου Τέχνης (1965-1968) -προηγούμενος διαθέσιμο μόνο ένα μικρό μέρος του
- **το μοναδικό έγχρωμο φιλμικό ντοκιμαντέρ -ένα 10λεπτο φιλμάκι σε μορφή super 8 mm**, με οικογε-

«Anaparastasis: H ζωή και το έργο του Γιάννη Χρήστου (1926-1970)» του Κωστή Ζουλιάνη (ΕΛΛΑΔΑ, 2012)

- νειακές στιγμές του Χρήστου στην Αλεξάνδρεια -το οποίο δεν έχει προβληθεί ποτέ πριν
- αποσπάσματα από συναυλίες και μικρά τηλεοπτικά αφιερώματα στην Ελλάδα και το εξωτερικό, σπάνια ηχητικά ντοκουμέντα από ιστορικές συναυλίες και συνεντεύξεις, κυρίως στον ξένο Τύπο
- μια ευρεία ποικιλία **φωτογραφιών του Γιάννη Χρήστου** από το προσωπικό αρχείο του (οι περισσότερες αδημοσίετες προηγουμένως)
- συνεντεύξεις προσωπικοτήτων που συνδέθηκαν είτε φιλικά είτε μουσικά με τον Χρήστο και το έργο του, όπως οι γενναιόδωρες καταθέσεις των **Στέφανου Βασιλειάδη** (που έφυγε από τη ζωή, λίγους μήνες μετά τις συναντήσεις μας) -συνθέτη και παιδαγωγού, **Θόδωρου Αντωνίου** -συνθέτη και διευθυντή ορχήστρας, **Νέλλη Σμιτέκοιλο** -πιανίστας, **Γρηγόρη Σμιτέκοιλο** -εικαστικού καλλιτέχνη και performer, **Φίλιππου Τσαλακούρη** -συνθέτη και παιδαγωγού, **Χάρη Ξανθουδάκη** -συνθέτη και μουσικολόγου, **Μίλητου Λογιάδη** -διευθυντή ορχήστρας
- αρχειακό υλικό συνεντεύξεων από εκπομπές της ΕΡΤ, των **Καρόλου Κουν** -σκηνοθέτη και ψυχή του Θεάτρου Τέχνης **Ντόρας Τσάτσου-Συμεωνίδου** -χορογράφου
- καταγραφές μαρτυριών που θα προκύψουν από νέο κύκλο συνεντεύξεων με προσωπικότητες του μουσικού κόσμου στο εξωτερικό, που συνδέονται προσωπικά ή μουσικά με τον Χρήστο και το έργο του, όπως επίσης και σημαντικούς συνθέτες του ελληνικού μουσικού στερεώματος, οι οποίοι σχετίζονται με διάφορους τρόπους με το έργο του Χρήστου και την εποχή του
- τα αποτελέσματα μιας ολοκληρωμένης επιτόπιας έρευνας στους σταθμούς που αναφέρονται στη μυθική βιογραφία του συνθέτη, όπως το Βασιλικό Κολλέγιο στο Καίμπριτζ (Μ.Βρετανία), τα αρχεία Βίτγκενσταϊν (Νορβηγία, Μ.Βρετανία), η Μουσική Ακαδημία Κιτζάνα (Ιταλία), το Ινστιτούτο Γιουνγκ (Ελβετία) και το κτήμα της οικογένειας Χωρέμη στη Χίο, όπου βρίσκεται το μνήμα του συνθέτη.

Πρόσωπα της λογοτεχνίας, της μουσικής και των εικαστικών τεχνών

Ο ΖΩΓΡΑΦΟΣ ΓΙΩΡΓΟΣ ΒΑΚΙΡΤΖΗΣ (1923-1988): ΑΦΙΣΕΣ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑ ΤΟΥ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟ

Εκδήλωση της Κινηματογραφικής Λέσχης Ηλιούπολης στις 31/03/2013

- Προβολή των ταινιών του **Αντώνη Τσάβαλου** «**ΓΙΓΑΝΤΟΑΦΙΣΕΣ ΣΤΟ ΣΙΝΕΜΑ**» (ΕΛΛΑΔΑ, 1996) και του **Μέννη Θεοδωρίδη** «**ΓΙΓΑΝΤΟΑΦΙΣΕΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ: ΜΙΚΡΗ ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΓΙΩΡΓΟ ΒΑΚΙΡΤΖΗ**» (ΕΛΛΑΔΑ, 1971)
- Συζήτηση με εισηγητές τους **Χρήστο Φ. Μαργαρίτη** (Υπεύθυνος της Συλλογής Starlets) και **Δημήτρη Θ. Αρβανίτη** (γραφίστα, μέλος της Alliance Graphique Internationale).
- Παρεμβάσεις από τους **Ιωσήφ Χατζηπαυλί** και **Μάριο Χονδρογιάννη** (ζωγράφους και συνεργάτες του Γιώργου Βακιρτζή).
- Επιμέλεια οπτικοακουστικού υλικού από τον **Κωνσταντίνο Σταμάτη** (ειδικό συνεργάτη της Συλλογής Starlets).

Ο ΚΥΚΛΟΣ ΤΩΝ ΧΑΜΕΝΩΝ ΑΦΙΣΩΝ

Του **Δημήτρη Θ. Αρβανίτη**

Το βιβλίο *Προσεχώς. Με τις αφίσες και τα σχέδια για τον κινηματογράφο του Γιώργου Βακιρτζή* περιλαμβάνει μια μεγάλη συλλογή αφισών σχεδιασμένων κατά τις δεκαετίες του '50 και του '60, κυρίως, για την προβολή κινηματογραφικών ταινιών. Ακόμα περιλαμβάνει προσχεδιακές προσεγγίσεις για τα μεγάλα κινηματογραφικά πανό για τις προσόψεις των κινηματογραφικών αιθουσών της Αθήνας. Μας προσφέρει μια μοναδική ευκαιρία να παρακολουθήσουμε, να θαυμάσουμε και να διδαχθούμε τα μυστικά της τέχνης ενός σπουδαίου εικαστικού δημιουργού που σφράγισε με την παρουσία του μια ολόκληρη εποχή. Ο Γιώργος Βακιρτζής, το ήμω να πω ότι αποτελεί την ελληνική εκδοχή του προπάτορα της αφίσας Ανρί Τουλουζ Λωτρέκ. Τα κοινά σημεία τους είναι πολλά. Ζωγράφοι και οι δύο με ταλέντο δεν αποδέχθηκαν το σύνολο των γραφιστικών ειδών, αλλά επικεντρώθηκαν στο σχεδιασμό αφισών για την προβολή και την επικοινωνία του θεάματος. Η παράλληλη ενασχόληση του Βακιρτζή με αφίσες για την προβολή προϊόντων, αποτελεί προέκταση της κύριας απασχόλησής του με την κινηματογραφική προβολή. Δεν παρέκκλιε από τις προσωπικές του εκφραστικές, δεν άλλαξε ύφος και κατέθεσε τις βασικές απόψεις του σε ό,τι αφορά στη δυναμική μέσα από τον ιδιαίτερο χειρονομιακό του χαρακτήρα. Το συντακτικό των εικόνων του μας αποκαλύπτει έναν εύστροφο εκφραστή επικοινωνιακού λόγου, ο οποίος γνώριζε πολύ καλά τους κανόνες για να συλλογιστεί τις εκπληκτικές ματιές των θεατών τους.

Ένα ακόμα κοινό σημείο με τον Λωτρέκ είναι η διαχείριση του χρόνου. Ο Λωτρέκ σκισάρε μέσα στο καμπαρέ,

Δημήτρης Θ. Αρβανίτης, Χρήστος Φ. Μαργαρίτης και Κωνσταντίνος Σταμάτης (Από την εκδήλωση της ΚΛΗ)

κρατάει σημειώσεις και σχεδιάζει τις αφίσες του στο ατελιέ του αργά το βράδυ για να τις παραδώσει την επόμενη μέρα για την τεχνική επεξεργασία και την εκτύπωση. Δεν του προσφέρεται αρκετός χρόνος. Έτσι με την εκφραστική τεχνική που επιλέγει κερδίζει αυτήν τη χρονική ανεπάρκεια. Ο Βακιρτζής σχεδιάζει όλο το βράδυ τα τεράστια σε μέγεθος πανό του κυνηγώντας το χρόνο που απομένει μέχρι το ξημέρωμα, αλλά δεχόμενος και την πίεση του υλικού του, της ψαρόκολλης, που πρέπει να τελειώσει πριν στεγνώσει. Οδηγείται αντικειμενικά κι αυτός σε κινήσεις γρήγορου χρόνου. Στις αφίσες του διακρίνουμε απίστευτες λεπτομέρειες, αλλά καθόλου σχολαστικότητα. Οι κινήσεις του είναι απόλυτα σίγουρες προκειμένου να συνθέσουν σχήματα και να επιλέξουν χρώματα. Είναι γρήγορες και αποφασιστικές. Η γραφή, όταν εμφανίζεται σε τίτλους και συμπληρωματικές πληροφορίες, στηρίζεται στην εκφραστική καλλιγραφία και το τελικό σχήμα των αφισών αποτελεί ένα δεμένο υποσύνολο με όλα τα στοιχεία που συνθέτουν τις εικόνες που προτείνουν.

Σε ό,τι αφορά στην απεικόνιση προσώπων, χώρων

και αντικειμένων ο Βακιρτζής είναι ο μάστορας ζωγράφος που όχι μόνο γνωρίζει, μπορεί και σχεδιάζει με έναν υπερβατικό ρεαλισμό, αλλά κυρίως γνωρίζει πού πρέπει να σταματήσει.

Μεγάλο του προσόν αποτελεί η αγάπη του για την τυπογραφία και η εμπειρία του από τη βαθιά μελέτη της ελληνικής επιγραφοποιίας. Είναι γνωστό το λευκώμα του με την καταγραφή εκατοντάδων λαϊκών επιγραφών και οι μελέτες αυτής της ιδιαίτερης τέχνης που δυστυχώς εξαφανίστηκε παραδίνοντας τα καλόγουστα έργα της στην υπερβολή μιας άτεχνης πλαστικής κακογουστιάς.

Γνωρίζει καλά ότι οι λέξεις είναι γέφυρες προς την όραση κι αυτή είναι σε απ'ευθείας σύνδεση με τη νόηση. Έτσι, χρησιμοποιεί όταν πρέπει, τις γραφές που θα χαρακτηρίσουν με τη δύναμή τους αυτό που κατά τη γνώμη του είναι το είδος και το ύφος της ταινίας. Η εκφραστική καλλιγραφία δεν αποτελεί απλώς συνήθεια των ημερών του. Οι τίτλοι του είναι επιβλητικοί. Καλοσχεδιασμένοι αλάνθαστοι λογότυποι. Εκφράζουν την εποχή και το στιλ. Η δύναμη των χειρόγραφων φράσεων απορρέει συχνά μέσα από την αντίθεσή της με τους κυρίως τίτλους. Πολλά χρόνια αργότερα, οι Art Directors σπουδαιών ξένων εφημερίδων και περιοδικών, θα χρησιμοποιήσουν τέτοιου είδους αντιθέσεις συνδυασμών στην τυπογραφική τους σύνθεση. Ο τίτλος και τα ονόματα των πρωταγωνιστών «τρυπάνε» τη σύνθεση και κατορθώνουν να διαβάζονται από τους πεζούς τραβώντας τους την προσοχή στους τοίχους ή στις προθήκες των κινηματογράφων.

Οι μικρές αφίσες του Βακιρτζή αποτελούν «σινιάλα» που προέρχονται από τη βασική σύνθεση της γιγαντοαφίσας. Μικρά κομμάτια που σπέρνονται σε πολλά σημεία της πόλης και αποτελούν το πρώτο δόλωμα για τη μεγάλη αλίευση θεατών. Δε γνωρίζουμε γιατί συχνά εμφανίζονται αφίσες που προσπερνούν το «δόγμα» της προβολής των star, αλλά αφηγούνται θεματικά το είδος

ΟΜΩΣ, ΛΑΤΡΕΨΑ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΟΜΙΛΩ ΜΑΖΙ ΤΟΥ ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ...

Του *Χρήστου Φ. Μαργαρίτη*

Πριν από 20 χρόνια, παλιοί συμμαθητές κι αγαπημένοι μεταξύ μας φίλοι εκδώσαμε έναν Κατάλογο-Λεύκωμα με τις Κινηματογραφικές Γιγαντοαφίσες που είχαμε συγκεντρώσει στη δεκαετία του '50 από κινηματογράφους της Αθήνας, αλλά και της επαρχίας. Οι περισσότερες από αυτές είχαν ταξιδέψει σε δεκάδες σινεμά έξω από την πρωτεύουσα, για να διακοσμήσουν και τις προσόψεις των αιθουσών, χειμερινών και θερινών, δεύτερης ή και τρίτης προβολής, αφού προηγουμένως είχαν χρησιμοποιηθεί στις κεντρικές αιθουσες της Αθήνας.

Σ' αυτή μας τη διαδρομή γνωρίσαμε, συναντηθήκαμε και συζητήσαμε με πολλή πρόσωπα, ίσως πάρα πολλά,

της ταινίας για την οποία σχεδιάστηκαν. Αφίσες όπως για τις ταινίες *Ηλέκτρα*, *Ντετέκτιβς*, *Αηλιού τα κακαρίσματα*, *Γκόλφω*, αποτελούν παράδειγμα μιας άλλης αναζητησης και φυσικά κερδίζουν με την ευρηματικότητα και την απολύτως προσωπική τους έκφραση. Σ' αυτές ενεργεί όπως ο συνάδελφός του Saul Bass όταν σχεδιάζει αφίσες για τις ταινίες του Otto Preminger και του Hitchcock. Αγνοεί το box office.

Το μεγαλύτερο «δώρο» που μας προσφέρει αυτή η συλλογή του λευκώματος είναι, κατά τη γνώμη μου, τα παραδειγματικά προσχεδιάσματα του Γιώργου Βακιρτζή για τις τελικές μακέτες των γιγαντοαφισών του. Αποτελούν ένα αναλυτικό μάθημα προσέγγισης της ιδέας, της επιλογής του θέματος και της άσκησης, στον προβληματισμό για την τελική σύνθεση. Μπορούμε να διακρίνουμε την επιλογή του θέματός του, μιας ιδέας που συλλαμβάνεται στη σκέψη του και την κατάθεση της εικονοποίησής της, για πρώτη φορά στο χαρτί. Ακόμη την επιλογή της βασικής χρωματικής παλέτας, τη σύνθεση των όγκων, την εξεύρεση των γραμματοσειρών που θα συνθέσουν τον τίτλο και τα ονόματα. Από τα πρώτα κίχλα σκαριφήματα, ο καλλιτέχνης γνωρίζει το θέμα με το οποίο θα ασχοληθεί. Δε θα κάνει κανένα εκφραστικό λάθος. Ο χρόνος, το είδος και το περιβάλλον ορίζονται ξεκάθαρα από την αρχή. Κανένας εννοιολογικός υπαιτιγμός. Το «concept», στις μέρες του, δεν ήταν κάτι περισσότερο από μια καλή ιδέα. Σχεδιάζει με απόλυτο σεβασμό στις τελικές αναλογίες, που όμως ίσως και να μην ακολουθήσει στην τελική φάση. Έτσι κι αλλιώς οι μοναδικές πινελιές του θα έχουν τον τελικό λόγο.

Πάντοτε, όπως όλοι οι αυθεντικοί δημιουργοί, ο Βακιρτζής έχει προσανατολισμό σε εικόνες διαλόγου. Εμπειριέχουν τη ροή των ιδεών του καιρού του, καλούν τους θεατές σ' αυτόν το διάλογο και στο αστικό τοπίο εμφανίζονται σαν μια θερμή χειραψία.

με πολλούς, διάσημους και απλούς –στον Κατάλογο μας του 1994 τους ευχαριστήσαμε σχεδόν όλους. Σήμερα, που οι άνθρωποι αυτοί είναι πολλή δεκάδα, συνειδητοποιούμε με άλλο τρόπο τι σημαίνει ένα μωσαϊκό χαράς, ενδιαφερόντων και συγκλονιστικού αποτελέσματος, που φθάνει στη συγκρότηση μιας Συλλογής με μοναδικά items: έργα τέχνης, δημιουργημένα για βιοπορισμό και μόνον, αλλά που εξέφραζαν ταυτόχρονα και τον εσωτερικό κόσμο ανήσυχων ζωγράφων.

Το Γιώργο Βακιρτζή δεν τον γνώρισα προσωπικά. Ο ποιητής Κωστής Βελήμυρας (1898-1960) υπήρξε ο πρώτος που μας περιέγραφε με ασυγκράτητο ενθουσιασμό τις

εντυπώσεις του από τα «ντεκόρ» του Βακιρτζή τα οποία θαύμαζε με πολλούς άλλους ανθρώπους των Γραμμάτων της εποχής του, στους κινηματογράφους της Πανεπιστημίου και στο ΑΤΤΙΚΟΝ της Σταδίου.

Όμως, λάτρεψα το έργο του και συνομιλώ μαζί του κάθε μέρα, χωρίς να μου λείπει πάντα πού βρίσκεται εκείνη τη στιγμή, μέσα από τους *Αετούς της καταραμένης κοιλάδος -Warlock-*, τους *Κλόουν* του, τον *Οθέλλο* του, τις *Ηλέκτρες* του, την *Αήικη στο Ναυτικό* του, αλλά και μέσα από τις «Λαϊκές Επιγραφές» που φωτογράφησε σε όλη την Ελλάδα, το χαραγμένο «Θεόφιλό» του, τα «Χιονοδαίτικα Ανθίβοθα» που έφερε στην Καισαριανή, τα αιματοβαμμένα «Κάγκελα του Πολυτεχνείου», το χρυσό κορμί της «Ελένης», τους «Μονολόγους» του...

Και τον ηρωοποίησα: από τις θύμψεις του Μεμά, του Μάριου, της Αήικης του, την πίκρα του Ανδρέακου, τον εγωισμό του Κουζούνη, τη νοσταλγία της Λίντας, τα ερωτηματικά του Παπαστάμου, την εκτίμηση της Δημακοπούλου, το θαυμασμό του Κούνδουρου και δύο γενεών του κινηματογράφου και της ζωγραφικής... Γι' αυτόν τον πληθωρικό «εξηρησιονιστή», τον ταχυδακτυλουργό χειριστή του χρωστήρα της ψαρόκολλας, που ξεπέρασε και το δάσκαλό του Αηληλιώτη, έκανα και εγώ θυσίες στην επαγγελματική μου καριέρα, στα οικονομικά μου και –το δυσκολότερο- σε προσωπικές μου σχέσεις.

Τους σκννοθέτες της νιότης μου, αυτούς που τώρα ο Ριβέλλης «αναπλήθει» για τους νεότερους, τους απολάμβανα μέσα στις σκοτεινές αίθουσες, τις «μαγικές», όπως μας τις περιέγραψε ο Φασιανός, στις -σε συνεχή ροή- προβολές των ταινιών τους στο ΑΣΤΥ, όπου προτιμούσα την παράσταση 4 με 6, στο ΑΤΤΙΚΟΝ την 6 με 8, στο ΠΑΝΘΕΟΝ την 8 με 10 και στα REX, INTEAL και TITANIA των 10 με 12 της Δευτέρας πρωί, αλλά και στο ΚΟΤΟΠΟΥΛΗ των 2 με 4 ή 10 με 12 βράδυ της Κυριακής και στα «κυριλέ» ΜΑΞΙΜ και ΠΑΛΛΑΣ με τις δεσποινίδες της γενιάς, 6 με 8 ή 8 με 10 κάθε Σάββατο. Κλεφτά και στα ΜΟΝΤΙΑΛ, ΡΟΖΙΚΛΑΙΡ, ΑΛΑΣΚΑ και ΣΤΑΡ.

Ήταν όμως και τα «ντεκόρ» σ' αυτά τα σινεμά, αυτές οι τοιχογραφίες που ζωγράφισαν οι «Μιχαήλ Άγγελοι» των κινηματογραφικών '50 και '60, ο κυρ Στέφανος Αηληλιώτης, ο Γιώργος Βακιρτζής, τα αδέρφια Κώστας και Γιώργος Κουζούνης, ο Νικόλαος Ανδρέακος, οι Παναγιωτόπουλος, Φαεινός και, προς το τέλος, οι Μεμάς Τουλιάτος και Μάριος Χονδρογιάννης, που ενέπνευσαν και στον Γαβρά την τόσο χαρακτηριστική του εξομολόγηση: «[...] Πάντα πίστευα ότι θα ήταν πολύ πιο διασκεδαστικό να φαντασθεί κανείς προκαταβολικά την υπόθεση μιας ταινίας μέσα σ' ένα ατελιέ ζωγραφικής, παρά να τη στήσει στα κινηματογραφικά πλάτω [...].»

Η αγάπη μου για την κομματιασμένη Γιγαντοαφίσα, τη μικρή αφίσα της γωνιάς του δρόμου και του γείσου του παραθύρου στο σπίτι το παλιό της Κυψέλης, των Εξαρ-

Γιώργος Βακιρτζής, Σπύρος Καραχρήστος και Δημήτρης Θ. Αρβανίτης

χείων, της Κουμουνδούρου... με πήγε στα χαρακτηριστικά -τα λιθόγραφα και του ξύλου- και στα γραμματόσημα, και μετά μου άνοιξε τις πόρτες στα σχέδια, τις ακουαρέλες, τις σινικές και σε όλη την αέρινη αυτή δουλειά, την προκαταρκτική για τα «τέρατα» της μεγάλης ζωγραφισμένης επιφάνειας.

Έτσι, όταν αργότερα συνδέθηκα με το Νίκο Κούνδουρο, πλημμύρισα και εγώ από «το Ποτάμι που λέγεται Γ. Βακιρτζής», ενώ με την «Απόδρασή» του διερωτηθήκαμε: ...Μπορεί ο κόσμος αυτός να προφητεύει την καταστροφή, να αυτοκαταστρέφεται και συγχρόνως να είναι ευτυχισμένος; Στους *Κλόουν* του δακρύσαμε και με τους «Μονολόγους» του αυτοκινηματογραφήκαμε.

Και ήταν για τη *Στέλλα* του Κακογιάννη και του Βακιρτζή που η Μελίνα σφράγισε την προσπάθειά μας για τη συγκέντρωση, συντήρηση, τεκμηρίωση και έκδοση των διακοσίων περίπου Γιγαντοαφισών μας.

Συγκεντρώνοντας τις Γιγαντοαφίσες με το Βαγγέλη και το Σπύρο, εντοπίσαμε και ένα σημαντικό αρχαιολογικό υλικό, μέρος του οποίου είχε τεκμηριώσει τη Συλλογή μας HELLAFFI και το υπόλοιπο -με την έγκρισή τους- περιήλθε στη «μανία» μου, που με τον καιρό αυξήθηκε σε επικίνδυνο βαθμό... αυξάνοντας και το περιεχόμενο της STARLETS Collection, διευρύνοντας και τα πολλά θέματα/αντικείμενα για μελέτη.

Μετά το «παρέδωσα» στην Ειρήνη, τον Κώστα, το Μανώλη και το Δημήτρη. Είχε έρθει η «σειρά» τους να το χαρούν, προετοιμάζοντας συγχρόνως την -στα χέρια σας- έκδοσή του.

Το κείμενο δημοσιεύτηκε πρώτη φορά στον τόμο *Προσεχώς. Με τις αφίσες και τα σχέδια για τον Κινηματογράφο του Γιώργου Βακιρτζή/Coming Shortly. With posters and paintings for the Cinema by George Vakirtzis*, από τη «Συλλογή Starlets», Itavos και The Starlets Collection/Συνεργασία της Ταυνοθήκης της Ελλάδος, Αθήνα 2012, σσ.19-21.

Ρατσισμός-Νεοφασιστική βία

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΟΙ ΜΕ ΤΗ ΡΑΤΣΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΝΕΟΦΑΣΙΣΤΙΚΗ ΒΙΑ

Εκδήλωση της Κινηματογραφικής Λέσχης Ηλιούπολης στις 13/01/2013

- Προβολή της ταινίας του Κάρλος Σάουρα «ΤΑΧΙ» (ΙΣΠΑΝΙΑ, 1996)
- Συζήτηση με εισηγητές τους Τασία Χριστοδουλοπούλου (δικηγόρος, πρώην μέλος του Δ.Σ. του Δικηγορικού Συλλόγου Αθήνας), Στέλιο Ελληνιάδη (δημοσιογράφος) και Νίκο Καραγεώργο (μέλος του Αντιφασιστικού Μετώπου Ηλιούπολης).

Της Τασίας Χριστοδουλοπούλου

Οι άνθρωποι στις σύγχρονες κοινωνίες καταδυναστεύονται από τα κοινωνικά πρότυπα που καλλιεργούνται και αναπαράγουν την ηγεμονική ιδεολογία. Πότε αυτά τα κοινωνικά πρότυπα γίνονται συλλογική κουλτούρα και πότε νοσηρή ατομικότητα, έχει να κάνει με τους κοινωνικούς όρους και τις κοινωνικές σχέσεις που διαμορφώνουν οι άνθρωποι στην καθημερινότητα τους.

Στην ταινία *Taxi* (1996) του Ισπανού σκηνοθέτη Κάρλος Σάουρα, οι ήρωές του, επαγγελματίες ταξιτζήδες, αν και συνηθισμένοι άνθρωποι, οικογενειάρχες, με δεσμούς αλληλεγγύης μεταξύ τους, μετατρέπονται σε τιμωρούς, αποφασίζοντας με βάση τα δικά τους πρότυπα, ποιες ζωές είναι αξιοβίωτες και ποιες όχι. Χωρίς κανένα οίκτο αφαιρούν τη ζωή ανθρώπων που συναντούν στις βραδινές περιπολίες λόγω του επαγγέλματός τους, στη βάση διαχωρισμών, ανάμεσα στο ομαλό και το ανώμαλο, στο φυσικό και το αφύσικο, στο ηθικό και το ανήθικο, στο μαύρο και το άσπρο.

Είναι άνθρωποι που μένουν στην επιφάνεια των πραγμάτων, χωρίς να αναζητούν την ουσία και χωρίς να αναρωτιούνται για τις κοινωνικές σχέσεις που καθορίζουν τη ζωή τους και τη μοίρα τους.

Είναι τιμωροί και ταυτόχρονα εν δυνάμει υποψήφιος στρατός των πιο σκοταδιστικών κύκλων. Δεν αισθάνονται ενοχές που αφαιρούν ζωές, γιατί αυτό είναι νομιμοποιημένο στη συνείδηση τους. Είναι ιδεολόγοι και αυτό αποκαθαίρει το έγκλημα. Τα κίνητρά τους δεν είναι ταπεινά. Συνδέονται με τη φαντασίωση μιας αρμονικής κοινωνίας που είναι μόνο στο μυαλό τους. Μιας κοινωνίας καταθλιπτικά ομοιόμορφης, χωρίς να τους ενδιαφέρει αν θα είναι άδικη, εκμεταλλευτική, ανελεύθερη και βάρβαρη.

Έχουν αποδεχθεί τον πυρήνα του καθημερινού φασισμού, χωρίς να το ξέρουν.

Πόσοι τέτοιοι άνθρωποι στη χώρα μας, που δεν μπόρεσαν βέβαια να μετατρέψουν την εκθρόνιση τους απέναντι στο διαφορετικό, σε εγκληματική συμπεριφορά, δεν έγιναν οπαδοί και ψηφοφόροι της Χρυσής Αυγής; Γιατί η Χρυσή Αυγή εκεί ακριβώς απευθύνεται: στο φόβο των ανθρώπων απέναντι στο διαφορετικό, στο ξένο, στο άγνωστο. Πολύ περισσότερο όταν το διαφορετικό, το ξένο, το άγνωστο, φορτίζεται καθημερινά αρνητικά, ως υπεύθυνο για το έγκλημα, την ανεργία, την ανηθικότητα και όλα τα δεινά που ζούμε. Αυτή η διαμόρφωση στερεοτύπων από τα ΜΜΕ και τα συστημικά κόμματα στέλνει οπαδούς στη Χρυσή Αυγή και στο ναζισμό.

Η βία που εσωτερικεύεται γιατί οι άνθρωποι χάνουν κάθε ευκαιρία για κοινωνική επιβεβαίωση, η αυτολύπηση που νιώθουν για τον εαυτό τους, βρίσκουν διέξοδο με την άσκηση βίας ενάντια σε ακόμα πιο αδύναμους κοινωνικά. Αυτούς τους κατεστραμμένους της οικονομικής κρίσης εκμεταλλεύεται η Χρυσή Αυγή, η οποία προφασιζόμενη την αντιμνημονιακή δύναμη, επηρεάζει ακροατήρια, που δεν μπορεί να επηρεάσει η ΝΔ. Με τον εθνικισμό της περιορίζει κάθε δυνατότητα κοινωνικής αφύπνισης γύρω από τα αίτια της κρίσης, αναδεικνύοντας την αντίθεση μεταξύ ξένων και Ελλήνων. Με το δήθεν αντισυστημισμό της εκπαιδεύει τους οπαδούς της ενάντια στην αντιπροσωπευτική δημοκρατία και τον κοινοβουλευτισμό.

Ζούμε σε δύσκολες εποχές. Από τη μια ο φόβος, από την άλλη η απουσία ελπίδας. Οι αριθμοί και οι στατιστικές προδιαγράφουν κοινωνικές εκρήξεις. Σε πείσμα των κοινωνικών επιστημών, η κοινωνία έχει τις δικές της υπόγειες διαδρομές. Πιστεύω ότι αναστοχάζεται για να επανέλθει δριμύτερη. Είναι κρίμα να χάνονται μέσα σε αυτή την παρακμή άνθρωποι και συνειδήσεις, όπως οι ήρωες της ταινίας και οι ανώνυμοι ψηφοφόροι της Χρυσής Αυγής, που θα μπορούσαν να ήταν χρήσιμοι και για τον εαυτό τους και για το κοινωνικό σύνολο.

Ζούμε σε δύσκολες εποχές. Από τη μια ο φόβος, από την άλλη η απουσία ελπίδας. Οι αριθμοί και οι στατιστικές προδιαγράφουν κοινωνικές εκρήξεις. Σε πείσμα των κοινωνικών επιστημών, η κοινωνία έχει τις δικές της υπόγειες διαδρομές. Πιστεύω ότι αναστοχάζεται για να επανέλθει δριμύτερη. Είναι κρίμα να χάνονται μέσα σε αυτή την παρακμή άνθρωποι και συνειδήσεις, όπως οι ήρωες της ταινίας και οι ανώνυμοι ψηφοφόροι της Χρυσής Αυγής, που θα μπορούσαν να ήταν χρήσιμοι και για τον εαυτό τους και για το κοινωνικό σύνολο.

Μαθησιακές δυσκολίες

ΚΑΘΕ ΠΑΙΔΙ ΕΙΝΑΙ ΞΕΧΩΡΙΣΤΟ - ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ

Εκδήλωση της Κινηματογραφικής Λέσχης Ηλιούπολης στις 10/03/2013

- Προβολή της ταινίας του Ααμίρ Κχαν *ΣΑΝ ΑΣΤΕΡΙΑ ΣΤΗ ΓΗ* (ΤΑΑΠΕ ΖΑΜΕΕΝ ΠΑΡ / LIKE STARS ON EARTH) (ΙΝΔΙΑ, 2007)
- Συζήτηση με εισηγητές τους *Ελένη Λιβανίου* (Ph.D. εκπαιδευτική ψυχολόγο, Πρόεδρο της Ελληνικής Εταιρίας Δυσλεξίας, Υπεύθυνη του τμήματος Μαθησιακών Δυσκολιών στο Ίδρυμα «Σπύρος Δοξιάδης-Διαγνωστική και Θεραπευτική Μονάδα για το Παιδί») και *Γιάννη Καραγιαννάκη* (μαθηματικό, ερευνητή του Κέντρου Μελέτης Ψυχοφυσιολογίας και Εκπαίδευσης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, μέλος του Δ.Σ. της Ευρωπαϊκής Ένωσης Δυσλεξίας/European Dyslexia Association).
- Σε συνεργασία με τον Πολιτιστικό Αθλητικό Οργανισμό Δήμου Ηλιούπολης - Γρηγόρης Γρηγορίου.

ΨΥΧΟΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΔΥΣΚΟΛΙΩΝ

Της *Ελένης Λιβανίου*

Διαφορετικές μελέτες υποστηρίζουν ότι παιδιά με δυσκολίες μάθησης ενδέχεται να είναι περισσότερο από το σύνθητες ευάλωτα σε ψυχοσυναισθηματικά και συμπεριφορικά προβλήματα.

Σήμερα γνωρίζουμε ότι:

Η μη αναγνώριση ή/και η μη αποδοχή των μαθησιακών δυσκολιών

Η συνεχής αποτυχία κι απόρριψη

Η αρνητική κριτική και διάορθωση της κάθε προσπάθειας

Η σύγκριση με άλλα παιδιά

Η πίεση και η συνεχής απογοήτευση στο πρόσωπο των γονιών

Η περιθωριοποίηση στο σχολείο και οι χαμηλές σχολικές επιδόσεις

Προκαλούν:

Χαμηλή αυτοπεποίθηση και αυτοεκτίμηση

Αρνητική αυτοεικόνα κι αυτοαντίληψη

Επιθετικότητα (σωματική ή/και ηλεκτρική βία)

Bullying (εκφοβισμό, κοροϊδία)

Απόσυρση, καταθλιπτικό συναίσθημα

Εναντιωματική συμπεριφορά

Προκλητική συμπεριφορά

Άγχος

Προβλήματα στη συγκέντρωση και προσοχή

Υπερκινητικότητα

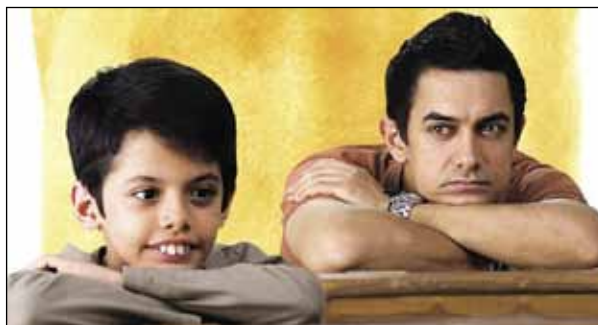
Άρνηση της πραγματικότητας

Διατροφικές διαταραχές ή/και Διαταραχές ύπνου

Ηττοπάθεια

Άρνηση για συνέχιση του σχολείου

Ταυτίζεται και κάνει παρέα με 'προβληματικά/περιθωριοποιημένα' παιδιά

«Σαν αστέρια στη γη» του Ααμίρ Κχαν (ΙΝΔΙΑ, 2007)

Πολλά τρέχοντα ευρήματα προέρχονται από μελέτες κλινικών παραδειγμάτων ή παιδιών τα οποία παρακολουθούν ειδικά προγράμματα, όπου τα επίπεδα συμπεριφορικών ή συνυπαρχόντων προβλημάτων είναι σχεδόν πάντα πιθανόν να είναι υψηλά. Εντούτοις, μελέτες οι οποίες ερεύνησαν παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες στα πρώτα χρόνια του δημοτικού σχολείου, κατέληξαν ότι μπορεί να είναι ευάλωτα σε συναισθηματικά, καθώς και σε συμπεριφορικά προβλήματα, και ότι η χαμηλή επίδοση στη γραφή κι ανάγνωση είναι στενά συνδεδεμένη με αντικοινωνικές συμπεριφορές. Άλλες έρευνες πάλι, βρήκαν ότι το άγχος και η υπερβολική πίεση μπορεί να επηρεάσουν αρνητικά τη μνήμη εργασίας ή/και το ρυθμό (πρόσληψης/καταγραφής, ανάκλησης και οργανωτικής αντίδρασης) των παιδιών. Ενώ, σε αντίθεση, η θετική συμπαράσταση κι η αναγνώριση της προσπάθειας που καταβάλλει το παιδί με δυσκολίες μάθησης, μπορεί να βοηθήσουν θεαματικά τις επιδόσεις του σ' ένα ευρύ φά-

σμα σχολικών δεξιοτήτων.

Εξαιτίας αυτών των ευρημάτων, πρόσφατες έρευνες έχουν στραφεί στην καταγραφή εμπειριών, συναισθηματικών τοποθετήσεων, καθώς και των εξηγήσεων που δίνουν γονείς παιδιών τα οποία αντιμετωπίζουν δυσκολίες μάθησης. Υπάρχουν επίσης, έρευνες πάνω σε συγκεκριμένες περιπτώσεις καθώς και προσωπικές μαρτυρίες ατόμων με μαθησιακές δυσκολίες, στις οποίες τα ίδια τα άτομα περιγράφουν κι αξιολογούν προβληματισμούς, συναισθήματα που βίωσαν και στρατηγικές που υιοθε-

τούν για να αντιμετωπίσουν το ζητούμενο του σχολείου και τις μαθησιακές τους δυσκολίες. Αυτού του τύπου οι έρευνες δίνουν βαρύτητα στην προσωπική άποψη και στις ψυχοσυναισθηματικές εμπειρίες του κάθε ατόμου με μαθησιακές δυσκολίες. Είναι μια άλλη μέθοδος για να διερευνηθεί και να κατανοηθεί το εύρος της αλληλεπίδρασης μεταξύ μορφωτικού πλαισίου, εκπαιδευτικών προσεγγίσεων, γνωστικών διεργασιών, καθώς και της αυτοαντίληψης του παιδιού και των συναισθηματικών του εμπειριών.

«Σαν αστέρια στη γη» του Ααμίρ Κχαν (ΙΝΔΙΑ, 2007)

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΜΕ ΤΟ ΓΙΑΝΝΗ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΑΚΗ, ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΟ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΗΤΗ

Μπορείτε να μας εξηγήσετε, όσο πιο απλά γίνεται, τι σημαίνει ο όρος Μαθησιακές Δυσκολίες στα Μαθηματικά;

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΑΚΗΣ: Οι Μαθησιακές Δυσκολίες στα Μαθηματικά (ΜΔΜ), είναι μια μόνιμη και εσωτερική δυσκολία στην εκμάθηση και κατανόηση της αριθμητικής και στην περαιτέρω ανάπτυξη των απαραίτητων μαθηματικών δεξιοτήτων. Οι δυσκολίες, που αντιμετωπίζουν οι μαθητές με ΜΔΜ, ποικίλουν από άτομο σε άτομο και επηρεάζουν σε διαφορετικό βαθμό τη σχολική τους επίδοση, αλλά και τις δραστηριότητες της καθημερινότητάς τους. Στη διεθνή βιβλιογραφία οι Μαθησιακές Δυσκολίες στα Μαθηματικά περιγράφονται ως «Διαταραχή Μαθηματικών Ικανοτήτων» και συνυψεύονται ως «Δυσαριθμησία».

Ποιες είναι οι δυσκολίες που συναντά ένα παιδί με Μαθησιακές Δυσκολίες στα Μαθηματικά; Δώστε μας κάποια παραδείγματα.

Γ.Κ.: Οι δυσκολίες που ενδέχεται να αντιμετωπίζει ένα άτομο στα Μαθηματικά ποικίλουν τόσο λόγω της σύνθετης κι απαιτητικής φύσης των Μαθηματικών, αλλά και λόγω των

γνωστικών και νοητικών χαρακτηριστικών του κάθε ατόμου. Έτσι, ένας μαθητής ο οποίος αντιμετωπίζει κάποιες δυσκολίες στα Μαθηματικά δε σημαίνει ότι έχει κατ' ανάγκη ΜΔΜ – Δυσαριθμησία. Κάποιες από τις βασικότερες δυσκολίες που συνήθως χαρακτηρίζουν ένα παιδί με ΜΔΜ είναι δυσκολία στην εκτίμηση ποσοτήτων (π.χ. πόσα περίπου είναι αυτά ή ποια είναι περισσότερα) και στη σύγκριση αριθμών (π.χ. το 1101 με το 1110), σύγχυση αριθμών και συμβόλων που μοιάζουν (π.χ. το 6 με το 9, το + με το x), δυσκολία στην εκμάθηση αριθμητικών γεγονότων (π.χ. προπαίδεια) και στους νοερούς υπολογισμούς (π.χ. χρησιμοποιούν δάχτυλα ακόμα και για πράξεις 5+3, 9-2), δυσκολία στην κάθετη εκτέλεση των τεσσάρων βασικών πράξεων (π.χ. αφαίρεση με δανεισμό, διαίρεση) και στην επίλυση λεκτικών προβλημάτων (π.χ. δεν μπορούν να συγκρατήσουν στη μνήμη τους τα δεδομένα και τα ζητούμενα ή δεν μπορούν να επιλέξουν την κατάλληλη πράξη για να το λύσουν). Τέλος, συχνά ένα παιδί με Μαθησιακές Δυσκολίες στα Μαθηματικά συναντά δυσκολίες με την ώρα και τα χρήματα.

Πότε πρέπει να προβληματιστεί ο εκπαιδευτικός αλλά και ο γονιός;

Στην περίπτωση που βασικές δυσκολίες, όπως αυτές που προαναφέραμε, επιμένουν και παρατηρούνται σε σταθερή βάση από τον εκπαιδευτικό ή/και από τον γονιό, ενδείκνυται η περαιτέρω διερεύνηση και αξιολόγησή τους για τυχόν ύπαρξη Μαθησιακών Δυσκολιών στα Μαθηματικά.

Πώς μπορεί να βοηθηθεί ένα παιδί με Μαθησιακές Δυσκολίες στα Μαθηματικά;

Γ.Κ.: Χρειάζεται να καταρτιστεί και να υλοποιηθεί ένα πλήρες εξατομικευμένο πρόγραμμα παρέμβασης με σαφείς και συγκεκριμένους στόχους ανάλογα με τις επιμέρους δυσκολίες που αντιμετωπίζει το παιδί αλλά και το γνωστικό του προφίλ, και με βάση πάντα την αναλυτική διάγνωση που έχει προηγηθεί. Ο κύριος σκοπός ενός τέτοιου προγράμματος παρέμβασης στα Μαθηματικά πρέπει να είναι η αποκατάσταση της σχέσης του παιδιού με τους αριθμούς και όχι απλά η διδασκαλία της τρέχουσας σχολικής ύλης.

Ποια είναι τα χαρακτηριστικά της αποτελεσματικής παρέμβασης κατά την γνώμη σας;

Γ.Κ.: Τα Μαθηματικά είναι μάθημα ιεραρχικής φύσης κι έτσι συχνά ο μαθητής χρειάζεται να ανατρέχει συνεχώς σε προϋπάρχουσες γνώσεις προκειμένου να κατανοήσει την τρέχουσα σχολική ύλη. Ως αναφορά, λοιπόν, στο περιεχόμενο, ένα εξατομικευμένο πρόγραμμα παρέμβασης πρέπει να έχει πυρήνα τις θεμελιώδεις γνώσεις και έννοιες που δεν έχουν κατακτηθεί στο Δημοτικό, ανεξάρτητα από την ηλικία του ατόμου και συνδυαστικά να καλύπτει και τις απαιτήσεις του αναλυτικού προγράμματος της τάξης. Η μέθοδος που ενδείκνυται για τη διδασκαλία ατόμων με μαθησιακές δυσκολίες είναι η πολυαισθητηριακή, δηλαδή αυτή που ενεργοποιεί περισσότερες από μια αισθήσεις. Αυτό επιτυγχάνεται με τη χρήση κατάλληλα διαμορφωμένου εποπτικού υλικού που αξιοποιεί συνδυαστικά την οπτική, ακουστική και απτική δίοδο πληροφοριών με αποτέλεσμα τη βαθύτερη κατανόηση πολύπλοκων και αφηρημένων εννοιών, όπως είναι π.χ. η δομή του δεκαδικού συστήματος. Τέτοια υλικά είναι ένα κομπολόι με χάντρες, η κυβική παλάμη, αληθινά κέρματα και αντίγραφα χαρτονομισμάτων, οι ράβδοι Cuisenaire, τα χαρτιά μιας τράπουλας. Αυτές είναι και οι βασικές αρχές του προγράμματος «Οι αριθμοί... πέρα από τους κανόνες».

Μιλήστε μας λίγο για το πρόγραμμα που μόλις αναφέρατε. Τι είναι το «Οι αριθμοί πέρα απ' τους κανόνες»;

Γ.Κ.: «Οι αριθμοί... πέρα από τους κανόνες» είναι ένα καινοτόμο πρόγραμμα που αποτελείται από το ομότιτλο βιβλίο και από το πρωτοποριακό εποπτικό υλικό. Συνιστά μια εναλλακτική διδακτική προσέγγιση των Μαθηματικών που

προωθεί πρωτίστως τη βαθιά κατανόηση των μαθηματικών γεγονότων κι εννοιών, αποφεύγοντας έτσι την υπερφόρτωση της μνήμης από την παθητική απομνημόνευση πολλαπλών κανόνων.

Με δυο λόγια πώς θα το χαρακτηρίζατε;

Γ.Κ.: Το πρόγραμμα «Οι αριθμοί... πέρα απ' τους κανόνες» προέρχεται πρώτα απ' όλα απ' την ανάγκη μου ως ενεργού εκπαιδευτικού να κατανοώ την ουσία των όσων διδάσκω. Θα το χαρακτηρίζα, λοιπόν, ως ένα ταξίδι στον κόσμο των βασικών μαθηματικών «...πέρα από κανόνες», που γίνεται βήμα-βήμα, εύκολα και κατανοητά, με μοναδικό οδηγό το «γιατί».

Ποιες θεματικές ενότητες καλύπτει το βιβλίο;

Γ.Κ.: Το βιβλίο περιλαμβάνει στρατηγικές και δραστηριότητες για τις θεμελιώδεις έννοιες και διαδικασίες των Μαθηματικών που διδάσκονται στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση και όπως προείπαμε πρέπει να αποτελούν τον πυρήνα ενός προγράμματος παρέμβασης στα Μαθηματικά. Οι επιμέρους ενότητες που παρουσιάζονται είναι: 1. Κατανόηση και δομή του Δεκαδικού Συστήματος, 2. Στρατηγικές πρόσθεσης, 3. Στρατηγικές αφαίρεσης, 4. Στρατηγικές πολλαπλασιασμού (προπαίδεια), 5. Στρατηγικές διαίρεσης, 6. Κλάσματα, 7. Επίλυση προβλημάτων.

Ποιος είναι ο ρόλος του εποπτικού υλικού;

Γ.Κ.: Πέρα από το βιβλίο, υπάρχει και το ομότιτλο διαδραστικό εποπτικό υλικό, που βασίζεται στην πολυαισθητηριακή μέθοδο διδασκαλίας, την οποία και αναφέραμε παραπάνω, και έχει σχεδιαστεί με τέτοιο τρόπο, ώστε να μπορεί να αξιοποιηθεί ποικιλοτρόπως, ανάλογα με τις ιδιαίτερες ανάγκες του κάθε μαθητή. Το εποπτικό υλικό αποτελείται από επανεγγράψιμες καρτέλες, πλαστικοποιημένες εικόνες, από υλικό και βοηθητικό υλικό.

Τι ιδιαιτερότητα έχει σε σχέση με τα «γνωστά» βοηθήματα;

Γ.Κ.: Το πρόγραμμα «οι αριθμοί... πέρα από τους κανόνες» δεν απαρτίζεται από κανόνες χωρίς νόημα και από συγκεκριμένες ασκήσεις εφαρμογής τους. Το γεγονός ότι ένας μαθητής έχει την ικανότητα να απομνημονεύει κανόνες και να τους εφαρμόζει στη συνέχεια μηχανιστικά δε σημαίνει κατ' ανάγκη ότι τους έχει κατανοήσει. Οι στρατηγικές που περιλαμβάνονται στο βιβλίο είναι ιεραρχικά δομημένες και στοχεύουν πρωτίστως στην πλήρη κατανόηση τους από το μαθητή. Οι δραστηριότητες που συνοδεύουν τις αντίστοιχες στρατηγικές μάθησης είναι ενδεικτικές και σε συνδυασμό

με το ευέλικτο εποπτικό υλικό, δίνουν στον εκπαιδευτικό τη δυνατότητα να υλοποιήσει μια δυναμική μέθοδο προσέγγισης των Μαθηματικών που μπορεί να προσαρμοστεί στις ανάγκες των μαθητών στα βασικά Μαθηματικά, τόσο σε εξατομικευμένο, όσο και ομαδικό επίπεδο. Θα λέγαμε, λοιπόν, ότι αυτό που το διαφοροποιεί από τα γνωστά βοηθήματα, είναι ότι το πρόγραμμα αυτό συνιστά ένα πολυχρηστικό εργαλείο, έναν εύχρηστο πρακτικό οδηγό για τον μαθητή, τον εκπαιδευτικό και το γονιό με αρχή και τέλος.

Δώστε μας ένα παράδειγμα

Γ.Κ.: Ένα τέτοιο παράδειγμα είναι ο πυθαγόρειος πίνακας. Ο πυθαγόρειος πίνακας είναι μια επανεγγράψιμη καρτέλα που χρησιμοποιείται για την εκμάθηση της προπαίδειας, το γρήγορο εντοπισμό ενός γινομένου αλλά και την κατανόηση των σχέσεων που διέπουν τα επιμέρους γινόμενα. Ο πυθαγόρειος πίνακας δίνει τη δυνατότητα σε κάθε μαθητή να οπτικοποιεί κάθε φορά τα γινόμενα που έχει μάθει και να αυτοαξιολογείται μέχρι να ολοκληρώσει την εκμάθηση της προπαίδειας.

Το πρόγραμμα αυτό στοχεύει μόνο στις Μαθησιακές Δυσκολίες στα Μαθηματικά;

Γ.Κ.: Το πρόγραμμα «οι αριθμοί... πέρα από τους κανόνες» μπορεί να βοηθήσει τόσο τους μαθητές που αγαπούν τα μαθηματικά και επιθυμούν να ανακαλύψουν τη λογική που συχνά «κρύβουν» οι έννοιες, οι διαδικασίες και οι κανόνες των Μαθηματικών, αλλά και όσους αντιμετωπίζουν είτε γενικές είτε ειδικές μαθησιακές δυσκολίες στα Μαθηματικά (Δυσαριθμοσία, Δυσλεξία, Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής, κλπ) και χρειάζονται ένα γρήγορο και δομημένο τρόπο για να καλύψουν με επιτυχία τα κενά που έχουν δημιουργηθεί σε προηγούμενες τάξεις. Στο σημείο αυτό θα ήθελα να αναφέρω ότι η εισαγωγή του βιβλίου έχει συνταχθεί από το συνεργάτη μου και φίλο καθηγητή Steve Chinn, ο οποίος είναι γνωστός διεθνώς για την πρωτοπώρα του δουλειά πάνω στη διδακτική των Μαθηματικών σε μαθητές με ή χωρίς μαθησιακές δυσκολίες στα Μαθηματικά.

Αρα σε ποιους απευθύνεται;

Γ.Κ.: Όπως προείπα, «οι αριθμοί... πέρα από τους κανόνες» απευθύνονται στους μαθητές που επιθυμούν να καλύψουν κενά, σε όσους αντιμετωπίζουν μαθησιακές δυσκολίες στα μαθηματικά, αλλά και σε εκείνους, μικρούς και μεγάλους, που ενδιαφέρονται να προσεγγίσουν την ουσία των μαθηματικών. Συγχρόνως, το πρόγραμμα αυτό απευθύνεται στους εκπαιδευτικούς, τόσο της γενικής όσο και της ειδικής εκπαίδευσης, που αναζητούν εναλλακτικούς τρόπους διδασκαλίας των Μαθηματικών, αλλά και σε γονείς που βο-

ηθούν τα παιδιά τους στο καθημερινό σχολικό διάβασμα.

Μιλήστε μας με λίγα λόγια για την επιστημονική σας δραστηριότητα.

Γ.Κ.: Είμαι ερευνητής του Ερευνητικού Κέντρου Μελέτης Ψυχοφυσιολογίας & Εκπαίδευσης, του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Δίνω διαλέξεις και εκπαιδευτικά σεμινάρια σε Ελλάδα και εξωτερικό και είμαι υπεύθυνος για τα αναλυτικά προγράμματα σπουδών σχολείων στα Μαθηματικά στην Μ. Βρετανία και στο Βέλγιο, όπου σχεδιάζω κι εποπτεύω εξατομικευμένα και ομαδικά προγράμματα παρέμβασης μαθητών οι οποίοι αντιμετωπίζουν δυσκολίες στα Μαθηματικά. Επίσης, συμμετέχω σε ευρωπαϊκά ερευνητικά προγράμματα με αντικείμενο τις μαθησιακές δυσκολίες. Τέλος, είμαι μέλος του διοικητικού συμβουλίου του οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EDA) για τις μαθησιακές δυσκολίες με αρμοδιότητα το μάθημα των Μαθηματικών καθώς και Διευθύνων Σύμβουλος της Ελληνικής Εταιρείας Δυσλεξίας.

Αληθεύει ότι το πρόγραμμα «Οι αριθμοί... πέρα απ τους κανόνες» θα «ταξιδέψει» και εκτός της ελληνικής επικράτειας;

Γ.Κ.: Το πρόγραμμα «Οι αριθμοί... πέρα απ τους κανόνες» βρίσκεται στην τελική φάση της επιμέλειας του και σε άλλες γλώσσες και πολύ σύντομα θα κυκλοφορήσει στην Αγγλική, Γαλλική, Γερμανική και Τουρκική.

Ο νέος της Κανταχάρ

Τα όνειρά του ήσαν
μια χούφτα από πουλιά
μαύρα κατάμαυρα
μαδούσαν τα φτερά τους
τη μέρα τη νύχτα
η ψυχή
μα κάπου εκεί χτες
στις Στήλες κατέρρευσε
το αίμα πλημμύρισε
τους δρόμους
δειλοί
κανείς τους δεν είδε
δεν άκουσε δε γνώριζαν
είπε κάποιος τ όνομά του
Παιδί

ΝΙΚΟΣ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΣ

Φωτογραφία

Ο ΜΕΛΑΓΧΟΛΙΚΟΣ ΘΑΝΑΤΟΣ ΕΝΟΣ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΥ ΦΩΤΟΓΡΑΦΟΥ

Του *Γιάννη Αυγέρη*

Ο Κέβιν Κάρτερ (Kevin Carter), γνωστός φωτορεπόρτερ, βραβευμένος με το Βραβείο Πούλιτζερ, γεννήθηκε στις 13 Σεπτεμβρίου 1960 στο Γιοχάνεσμπουργκ. Ξεκίνησε την καριέρα του ως φωτορεπόρτερ αθλητικών γεγονότων για μία τοπική εφημερίδα (*Sunday Express*). Τη δεκαετία του '80, μαζί με άλλους τρεις φωτορεπόρτερς, σχημάτισαν μια φωτογραφική ομάδα, γνωστή ως *The Bang Bang Club*, η οποία κάλυψε τον ξεσηκωμό για την άρση του **απαρτχάιντ** στη Νότια Αφρική. Τα γεγονότα που αποτύπωσε με το φακό του προβλήθηκαν στο *Time*, πολλές φορές και ως εξώφυλλα, γεγονός που του προσέδωσε κύρος και δημοσιότητα. Ήταν εκείνος που αποτύπωσε φωτογραφικά τη «μέθοδο εκτέλεσης με το κολληιέ».

Από το 1990 ως το 1994, τα τελευταία χρόνια του **απαρτχάιντ**, τέσσερις φωτορεπόρτερς (Kevin Carter, Greg Marinovich, Ken Oosterbroek και João Silva) κάνανε μια παρέα, που κατέγραφε τις αιματηρές συγκρούσεις στις κοινότητες των μαύρων στη Νότια Αφρική και συναγωνίζονταν μεταξύ τους για το ποιος θα έχει την άλλη μέρα το εξώφυλλο σε όλες τις εφημερίδες του πλανήτη. Σε συνεργασία με το Reuters και τη Sigma Photo NY, η δράση του επεκτάθηκε σε όλες τις διενέξεις της Νότιας Αφρικής και η δημοσιότητα που αποκόμισε του απέφερε αρκετές βραβεύσεις. Την άνοιξη του 1993 οι δύο από αυτούς τους φωτορεπόρτερς, ο Κέβιν Κάρτερ και ο Ζοάο Σίλβα, ταξιδεύουν στο Νότιο Σουδάν και απθανατίζουν με το φακό τους, αλλά και βιώνουν από πρώτο χέρι, τη φρίκη του εμφυλίου.

Το Σουδάν μέχρι την ανεξαρτητοποίησή του ήταν βρετανική αποικία. Όταν το 1954 η Αίγυπτος παραιτήθηκε από τις διεκδικήσεις της σε βάρος του, με την εγγύηση της Βρετανίας, το Σουδάν αποκτά και τυπικά την ανεξαρτησία του δύο χρόνια αργότερα, το 1956. Από το 1955, όμως, η σουδανική κυβέρνηση αντιμετωπίζει τις δυνάμεις των ανταρτών που ζητούν μεγαλύτερη αυτονομία για το Νότο. Η διαμάχη (πρώτος σουδανικός εμφύλιος) λήγει το 1972 και υπολογίζεται

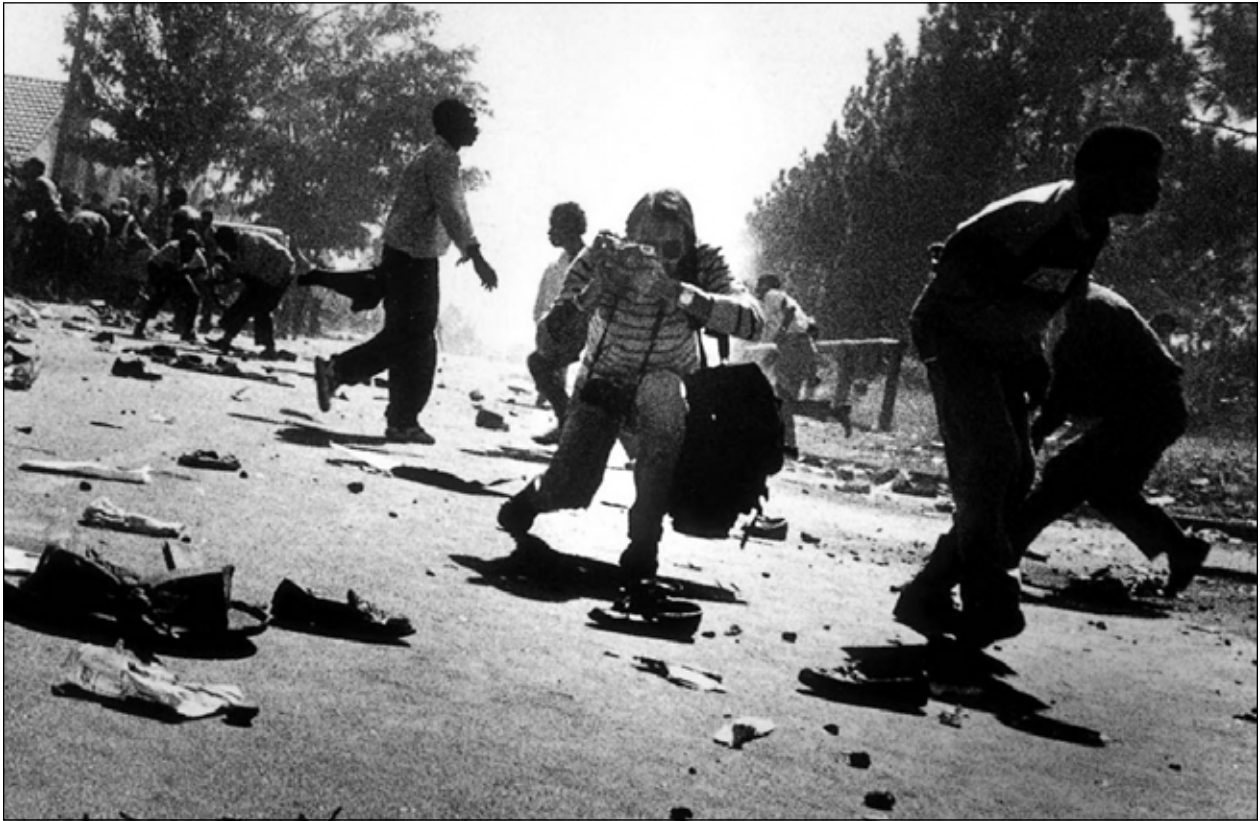
Κέβιν Κάρτερ (1960-1994)

ότι στοίχισε περίπου 500.000 νεκρούς.

Το 1983 έχουμε την αρχή του δεύτερου σουδανικού εμφυλίου με την ίδρυση του Λαϊκού Απελευθερωτικού Στρατού (SPLA). Ο εμφύλιος θα κρατήσει μέχρι το 2005, όταν οι δύο πλευρές θα υπογράψουν ειρηνευτική συμφωνία στις 9 Ιουλίου στην Κένυα. **Τα θύματα αυτού του δεύτερου πολέμου υπολογίζονται γύρω στα 2 εκατομμύρια, ενώ περίπου 4 εκατομμύρια κάτοικοι της περιοχής υπολογίζεται πως αναγκάστηκαν να την εγκαταλείψουν.**

Στο χωριό Αγιόντ ο Κ. Κάρτερ συναντά ένα κοριτσάκι εξαντλημένο και αποστεωμένο από την πείνα, να σέρνεται προσπαθώντας να φτάσει σ' έναν καταυλισμό του ΟΗΕ. Πίσω του ακολουθεί ένα όρνεο περιμένοντας να πεθάνει για να το κατασπαράξει. Ο Κ. Κάρτερ φωτογραφίζει το κοριτσάκι βάζοντας στο κάδρο του και το όρνεο. Οι *New York Times* αγοράζουν και δημοσιεύουν τη φωτογραφία, η οποία ξεσηκώνει θύελλα διαμαρτυριών.

Τι απέγινε το κοριτσάκι; Κανείς δεν το έμαθε. Ο ίδιος σε συνέντευξη παραδέχθηκε ότι, όταν πλησίασε το όρνεο, περίμενε 20 λεπτά για να «πάρει» την καλύτερη στάση. Περίμενε πως κάποια στιγμή το αρπακτικό θα άνοιγε τα φτερά του και θα ορμούσε πάνω

Έκρηξη βόμβας στην Νότια Αφρική

στη μικρή και αυτή θα ήταν η πιο συγκλονιστική φωτογραφία του. Ο ίδιος, όποτε ρωτήθηκε, έλεγε: «το πήραν». Ποιοι; Πού; Κανείς ποτέ δεν έμαθε. Σε φίλους εμπιστεύθηκε ότι μετάνιωσε που δε βοήθησε το παιδί μετά και δεν αγνόησε τις γενικές οδηγίες της μη επαφής με τα θύματα για το φόβο επιδημιών. «Το να κοιτώ το παιδί και να το φωτογραφίζω, με κάνει ακόμη ένα, πιο σύγχρονο, όρνιο [...]», είπε σε κάποια συνέντευξη. Η εφημερίδα *St. Petersburg Times* έγραψε: «Ο άνθρωπος που, όπως ο ίδιος παραδέχτηκε, καθόταν εκεί επί 20 λεπτά, εστιάζοντας το φακό του και περιμένοντας την καλύτερη σκηνή, είναι κι εκείνος ένα άλλο αρπαχτικό, ένα γεράκι στο ίδιο ακριβώς τοπίο». Παρόλα αυτά, από το δημοσιογραφικό θόρυβο και χάρη στη φωτογραφία του Κάρτερ, η ανθρωπιστική βοήθεια στο Σουδάν **αυξάνεται**.

Λιμός στο Σουδάν

Περνάει ένας χρόνος από τη δημοσίευση της φωτογραφίας. Το Μάιο του 1994 ο Κ. Κάρτερ βραβεύεται με το βραβείο Πούλιτζερ. Ο ευαίσθητος φωτογράφος, όμως, έχει σηματοθετεί οριστικά από τη φρίκη του εμφυλίου και των επικρίσεων που έζησε. Αλκοολικός και έχοντας πέσει σε κατάθλιψη, δύο μήνες μετά τη βράβευση αυτοκτονεί με μονοξείδιο του άνθρακα, προσαρμόζοντας ένα λάστιχο από την εξάτμιση στο εσωτερικό του αυτοκινήτου του. Αφήνει πίσω του την εφτάχρονη κόρη του και ένα σημείωμα για τον Γιόσο Σίλβα που, μεταξύ των άλλων, γράφει:

«Αγαπητέ Θεέ, υπόσχομαι ότι δε θα πετάξω πια άλλο φαγητό στα σκουπίδια, όσο άνοστο και αν είναι. Προσεύχομαι ότι θα προστατεύεις την ψυχή αυτού του παιδιού [...]. Πραγματικά, πραγματικά λυπάμαι. [...]. Ο πόνος της ζωής υπερσχύει της χαράς, σε σημείο που η χαρά δεν υπάρχει [...]. «Είμαι καταβεβλημένος... χωρίς τηλέφωνο... χωρίς λεφτά για νοίκι... χωρίς λεφτά για την υποστήριξη των παιδιών... χωρίς λεφτά για τα χρέη... χωρίς λεφτά για [...]. Είμαι στοιχειωμένος από τις ζωντανές μνήμες των δολοφονιών και των πτωμάτων, το θυμό και τον πόνο τραυματισμένων και παιδιών που λιμοκτονούν από πολεμοχαρείς τρελούς, αστυνομικούς, εκτελεστές [...]. Πάω να συναντήσω τον Ken, αν είμαι τόσο τυχερός».

Ιστορία του κινηματογράφου

THE ENDS:

ΤΡΕΙΣ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ

Του *θανάση Τσακίρη*

Οι ταινίες *Μοντέρνοι καιροί/Modern Times* (1936) του Τσαρλς Τσάπλιν, *Blade Runner* (1982) του Ρίντλεϊ Σκοτ, *Taxi* (1996) του Κάρλος Σάουρα, έχουν τουλάχιστον ένα σημείο κοινό: το τέλος. Και οι τρεις περιπτώσεις αφορούν το πρωταγωνιστικό ζευγάρι που τρέπεται σε φυγή από τον «τόπο του εγκλήματος», δηλαδή από όλα όσα τους διαλύουν τη ζωή. Και οι τρεις περιπτώσεις μας λένε πολλά πράγματα για τον κόσμο στον οποίο ζούμε εμείς, ζήσανε οι πρόγονοί μας και θα ζήσουν τα παιδιά μας.

As τα πάρουμε ένα-ένα. Στους *Μοντέρνους καιρούς* το πρωταγωνιστικό ζευγάρι με τα φτωχικά τους μπογαλάκια στον ώμο προχωρούν μπροστά στον ευθύ δρόμο προς ένα φωτεινό μέλλον με αυτοπεποίθηση και αισιοδοξία, όσο συγκρατημένη και αν είναι αυτή.

Κι όμως, η ταινία αναφέρεται στη μεγάλη οικονομική κρίση της δεκαετίας του '30. Η κρίση έπληξε εκατοντάδες εκατομμύρια ανθρώπους σε όλες τις αναπτυσσόμενες καπιταλιστικές χώρες του πλανήτη από τις ΗΠΑ ως την Ιαπωνία κι από τη Βρετανία και τη Γερμανία ως την Αυστραλία. Άνεργοι, άστεγοι και απελπισμένοι τριγυρούσαν σε πόλεις και χωριά για καμιά πρόσκαιρη δουλειά ή για ένα κομμάτι ψωμί μέχρι να καταλήξουν πρόβατα προς σφαγή στα πεδία μάχης στο Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Ο «αηλητάκος» του Τσάπλιν ασκεί κριτική στο σύστημα με το δικό του τρόπο.

Ο καπιταλισμός της εποχής του στηριζόταν στο σύστημα της «επιστημονικής διοίκησης» του Φρέντρικ Τέιλορ, που μεταβίβαζε στη διοίκηση της επιχείρησης την τέχνη που σχεδιασμού και της κατασκευής του προϊόντος που κατείχαν οι παλιότεροι τεχνίτες. Από τότε οι ανειδίκευτοι εργάτες δέχονται τις διαταγές της διοίκησης και η μέρα τους περνάει με το να βιδώνουν βίδες στην αλυσίδα παραγωγής που περνά από μπροστά τους. Ο εργάτης αυτός δε γνωρίζει ποτέ το τελικό προϊόν στην παραγωγή του οποίου συμβάλλει. Έτσι, με τη συνεχόμενη αύξηση της ταχύτητας της αλυσίδας παραγωγής και την ελάχιστη επικοινωνία μεταξύ των εργατών, δημιουργούνται συνθήκες αλλοτρίωσης και αποξένωσης. Ο ίδιος ο Τσάπλιν, όταν αρνιόταν το πέρας στον ομιλούντα κινηματογράφο, θεωρούσε ότι με τον «αηλητάκο» έπαιζε με την τέχνη της «γλώσσα του σώματος». Στις ταινίες του είναι σκηνοθέτης, σεναριο-

γράφος, μουσικός, ηθοποιός και οτιδήποτε χρειαζόταν για να συμβάλει στο χειροπιαστό αποτέλεσμα, το φιλικό προϊόν, την κινηματογραφική ταινία.

Ο «αηλητάκος» δεν το βάζει κάτω. Για να επιβιώσει δε διστάζει να κάνει διάφορα μικροπταίσματα για να μπει φυλακή προκειμένου να έχει στέγη και τροφή. Το «αμερικάνικο όνειρο» μπορεί τα το δει και πίσω από της φυλακής τα σίδερα με φόρμα ριγέ. Γίνεται σερβιτόρος και στην ανάγκη χορευτής και τραγουδιστής. Επινοεί μια ακαταλαβίστικη γλώσσα για να τραγουδήσει (nosense song), μια δική του εσπεράντο που, ω του θαύματος, πάνω-κάτω την καταλάβαιναν οι θαμώνες αλλιά όχι οι εκπρόσωποι της εξουσίας, οι αστυνομικοί που τον συλλαμβάνουν.

Δεν είναι να απορεί κανείς, λοιπόν, για το αισιόδοξο τέλος. Ακόμα ο κόσμος πιστεύει στον ορθολογισμό και στην πρόοδο. Ο Τσάπλιν τέσσερα χρόνια μετά θα διακωμωδήσει το Χίτλερ στον *Μεγάλο Δικτάτορα/The Great Dictator* (1940).

Όμως, η ελπίδα αρχίζει να χάνεται και το σκοτάδι απλώνεται παντού δίνοντας χώρο στην άνοδο ενός άλλου κινηματογραφικού είδους, του φιλμ νουάρ και την ίδια χρονιά προβάλλεται στη μεγάλη οθόνη το *Γεράκι της Μάλτας/The Maltese Falcon* (1941) του Τζον Χιούστον. Όταν γυρίσουν οι επιζώντες του Β' Παγκοσμίου Πολέμου θα ανθίσει το είδος τη δεκαετία του '40.

Τέσσερις δεκαετίες μετά τον Πόλεμο θα ξαναγεννηθεί το φιλμ νουάρ με την ταινία *Blade Runner* του Ρίντλεϊ Σκοτ, ενός από τους σημαντικότερους «φιλοσόφους» του παγκόσμιου κινηματογράφου. Ο συγγραφέας Μάικ Ντέιβις στο έργο του *City of Quartz (Η πόλη του χαλαζία)* χαρακτήρισε την ταινία «αναγέννηση του νουάρ» τοποθετώντας το στο πλαίσιο της διαρκής σύγκρουσης για τον τρόπο αναπαράστασης του Λος Άντζελες μεταξύ ουτοπιστών και δυστοπιστών.

Το 2019, χρονιά κατά την οποία εκτυλίσσεται η υπόθεση του έργου, το Λος Άντζελες είναι η ανάγλυφη εικόνα του μεταμοντερνισμού. Το ίδιο και ο χαρακτήρας του έργου. Τα σύνορα και τα όρια σβήνουν και χάνονται. Η ταινία είναι ταυτόχρονα νουάρ, αστυνομική περιπέτεια και επιστημονική φαντασία. Τα πάντα συνθέτουν ένα τοπίο-κολλάζ, μια κατάσταση αβεβαιότητας και αναστοχαστικότητας. Αν δεν είναι έτσι όπως τα γνωρίσαμε τα πράγματα τότε πώς είναι; As τα δούμε με άλλο

μάτι. Τα μάτια, βιονικά ή φυσικά, αποκτούν τεράστια σημασία όταν τα πάντα τα βλέπουμε από άπειρες σκοπιές. Στην αρχή της ταινίας βλέπουμε το ιπτάμενο αυτοκίνητο που διασχίζει την πόλη και σε ένα full screen του ματιού του Χάρισον Φορντ αντανakλάται σκοτεινή η πόλη στην οποία ξεπετάγονται φωτιές και ακούγονται εκρήξεις. Ίσως είναι η μεταφορά της «κόλλησης», της πόλης της δυστοπίας. Μπορεί, όμως, να είναι ένας επαναλαμβανόμενος επιφάνης της παιδικής μνήμης που κατατρέπει τον ήρωα.

Το αστικό τοπίο του Λος Άντζελες του 2019 δεν έχει πλέον κέντρο, έχει κατακερματιστεί σε άπειρες ζώνες, άλλες νόμιμες, άλλες άβατες, άλλες κατεστραμμένες. Μας θυμίζει την Αθήνα μήπως; Εσχάτως ο Πρόεδρος της Βουλής πρότεινε τη μεταφορά του ναού της κοινοβουλευτικής δημοκρατίας σε τοποθεσίες στα περίχωρα της Αθήνας. Για φανταστείτε ένα τέτοιο ενδεχόμενο!

Αιγυπτιακές πυραμίδες, ελληνορωμαϊκοί κίονες, αναφορές στην αρχιτεκτονική των Αζτέκων και των Μάγυα, των Κινέζων αλλά και της Βικτοριανής εποχής. Όλα αυτά συνδέονται με υπερσύγχρονα εμπορικά κέντρα (malls) τους ναούς της εμπορευματοποιημένης κατανάλωσης και διασκέδασης. Ο καπιταλισμός στο απόγειό του. Απογειωμένη είναι και η διαφήμιση που εμφανίζεται σε ιπτάμενα ηλεκτρονικά διαφημιστικά οχήματα.

Ο κόσμος κυριαρχείται από τις μεγάλες εταιρείες παγκοσμίου χαρακτήρα και τις εξαρτώμενες από αυτές μικρές εξειδικευμένες επιχειρήσεις που παράγουν με φτηνό κόστος. Η βιοτεχνολογία είναι η κυρίαρχη μερίδα του κεφαλαίου.

Ο πολυπολιτισμικός χαρακτήρας είναι η μόνη σταθερά. Οι άνθρωποι μιλούν μια νέα γλώσσα, μια νέα εσπεράντο με αγγλικές, ισπανικές, γερμανικές και ιαπωνικές λέξεις. Αλλά όλα αυτά για να λειτουργήσουν θέλουν εργατικά χέρια παντός είδους, υπάκουα, που να είναι ισοδύναμα με τους ανθρώπους που αποφασίζουν για την τύχη τους η οποία, όμως, πρέπει να είναι βιοηολογικά προδιαγεγραμμένα. Ιδού, οι «ρέπλικες» ή «αντίγραφα»: τα ανδροειδή που είναι ισάξια με τους ανθρώπους με όρους ευφυΐας και δύναμης αλλά ζουν μονάχα τρία ή τέσσερα χρόνια. Στέλνονται στον «έξω κόσμο» των πλανητών όπου οι γήινοι μετακομίζουν και προορίζονται να κάνουν όλες τις βαριές δουλειές που αυτοί δεν αναλαμβάνουν.

Προσωρινές ταυτότητες. Προσωρινές μνήμες που ενισχύονται με «εμφυτεύματα μνήμης» για να νομίζουν πως είχαν παρελθόν, ιστορία και οικογένεια. Όταν αμφισβητείται η ανθρώπινη ιδιότητά τους επικαλούνται φωτογραφίες που και αυτές είναι επεξεργασμένες. Κι έτσι οι «ρέπλικες» εξηγείρονται βίαια απαιτώντας από το δημιουργό τους μερικά χρόνια ζωής ακόμα. Σαν τους επισφαλώς εργαζόμενους των ημερών μας, τους part-time, τους ενοικιαζόμενους, τους προσωρινά εργαζόμενους, τους μαθητευόμενους, τους φοιτητές που κάνουν την πρακτική τους κ.ο.κ. Όλοι αυτοί που εξηγεί-

ρονται πρέπει να καταστέλλονται προτού αποκτήσουν ανθρώπινα χαρακτηριστικά, ταυτότητα, αισθήματα και συναισθήματα. Δηλαδή, προτού αποκτήσουν συνείδηση και ιδεολογία.

Γι αυτό το λόγο ο Ντέκαρτ, ο κυνικός ορθολογιστής άνθρωπος (ή μήπως δεν είναι ούτε κι αυτός), ανακαλείται στην ενεργό υπηρεσία ως σκληροτράχαλος και πανέξυπνος κυνηγός κεφαλών για να εντοπίσει και να εξοντώσει τις ρέπλικες. Όταν τελειώνει με την αποστολή του διαπιστώνει πια ότι η κεντρική ηρωίδα του που ήταν στο πλευρό του Δημιουργού Ταϊρέλ είναι κι αυτή «ρέπλικα» παρά τις προσπάθειές της να τον πείσει για τον ανθρώπινο χαρακτήρα της. Όμως, την έχει ήδη ερωτευτεί και φεύγουν μαζί. Στη διαδρομή θυμάται τη φράση του αστυνομικού σύνδεσμού του: «Ωραία γυναίκα. Τι κρίμα που θα πεθάνει...».

Το τέλος δε θα μπορούσε να είναι διαφορετικό. Στο μεταμοντέρνο κόσμο όλα είναι πρόσκαιρα: ο έρωτας, η δουλειά, οι πολιτικές, τα πάντα. Η απαισιοδοξία είναι ο κανόνας.

Στην τελευταία ταινία, στο *Taxi* του φημισμένου Ισπανού σκηνοθέτη Κάρλος Σάουρα, ο κόσμος είναι κατάμαυρος αν και πολλά πράγματα είναι φωτεινά εκ πρώτης όψης: πατρίς, θρησκεία και οικογένεια. Το μότο των πάσης φύσεως συντηρητικών που, όταν αμφισβητείται, γίνονται θηρία ανήμερα. Το ισπανικό φιλμ-νουάρ είναι ένα μάθημα ανατομίας του φασισμού και του ρατσισμού. Η Οικογένεια δουλεύει τη νύχτα όταν η πόλις ψυχάζει. Όμως, διαλύει τον κόσμο των «άλλων», των «διαφορετικών», των «έξαποδώ».

Κι εδώ τίποτε δεν είναι όπως φαίνεται τουλάχιστον την ημέρα. Οι Οικογενειάρχες της ημέρας γίνονται κυρίαρχοι και τις νύχτες εξοντώνοντας ναρκομανείς, τραβεστί, αλλόχρωμους και μετανάστες. Είναι ικανοί να εξοντώσουν τα ίδια τους τα παιδιά αν χρειαστεί.

Το σκηνικό της παρακμής της Μαδρίτης και των ανθρώπων που άλλοτε εξόντωναν δημοκρατικής, κομμουνιστικής, τροτσικιστικής και αναρχικής ιδεολογίας πολίτες ενώ τώρα κυνηγούν αλλόθρησκους, αλλογενείς και αλλόχρωμους είναι και δική μας πραγματικότητα. Το ζούμε καθημερινά πια. Ίσως να μην είχαμε να πούμε παραπάνω πράγματα για αυτή την ταινία λόγω του πιο ρεαλιστικού χαρακτήρα της, αν δεν υπήρχε το τέλος. Το πρωταγωνιστικό ζευγάρι είναι σαρξ εκ της σαρκός των ζευγαριών της «Οικογένειας» και διώκονται από την ίδια την «Οικογένεια».

Η τελική σκηνή όπου η πρωταγωνίστρια σκάνει τον βαριά τραυματισμένο σύντροφό της που κατάφερε να σκοτώσει τον «κακό αρχηγό» και φεύγουν από μεγάλο δρόμο της Μαδρίτης μεταδίδει ένα μήνυμα αμφίσημο, δηλαδή μεταμοντέρνο: η νίκη είναι δεδομένη αλλά πύρρεια και θανάσιμα λαβωμένη και έρχεται εκ των ένδον του συστήματος χωρίς την παρέμβαση των «άλλων», όποιοι κι αν είναι αυτοί.

Κινηματογραφικά βιβλία και περιοδικά

ΟΙ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΟΥ 2012

Του Δημήτρη Καλαντίδη

Κατά τη διάρκεια του 2012 κυκλοφόρησαν τριάντα βιβλία για τον κινηματογράφο. Το 60% από αυτά, τα δεκαοκτώ δηλαδή, είναι βιβλία ιστορίας, κριτικής, θεωρίας, αισθητικής και κοινωνιολογίας του κινηματογράφου και τα υπόλοιπα δώδεκα αφορούν πρόσωπα του κινηματογράφου. Επίσης, κυκλοφόρησαν τριάντα δύο κατάλογοι κινηματογραφικών εκδηλώσεων και τρία ημερολόγια.

Τους Έλληνες συγγραφείς απασχόλησαν θέματα από την ιστορία του ελληνικού και παγκόσμιου κινηματογράφου, ζητήματα αισθητικής της έβδομης τέχνης και οι σχέσεις κινηματογράφου και κοινωνικής πραγματικότητας και κινηματογράφου και λογοτεχνίας. Ιδιαίτερης αξίας βιβλία αυτής της κατηγορίας είναι τα βιβλία των Στάθη Βαλιούκου *Νέος Ελληνικός Κινηματογράφος (1965-1981). Ιστορία και πολιτική*, Παναγιώτη Δοίκου *Η ζωή του ιδανικού στον κινηματογράφο. «Μια τρελή, τρελή οικογένεια» του Ντίνου Δημόπουλου*, Αγγελικής Μυλωνάκη *Από τις αυλές στα σαλόνια. Εικόνες του αστικού χώρου στον ελληνικό δημοφιλή κινηματογράφο (1950-1970)* και Ειρήνης Στάθη *Σημεία και σύμβολα στη φιλημική γλώσσα. Η μορφή και το νόημα της κινούμενης εικόνας*.

Επίσης, ξεχωρίζουν τρία βιβλία που αφορούν πρόσωπα του κινηματογράφου: η αυτοβιογραφία του Ντίνου Κατσουρίδη *Αναζητώντας τον «Κ»*, η μελέτη του Ιορδάνη Κουμασίδη *Jean-Luc Godard «Η ελεγεία του έρωτα»*. *Μια φιλοσοφική ανάγνωση* και το λεύκωμα *Προσεχώς. Με τις αφίσες και τα σχέδια για τον Κινηματογράφο του Γιώργου Βακιρτζή*.

Στις μεταφράσεις ιδιαίτερου ενδιαφέροντος είναι τα βιβλία *Ο κινηματογράφος της παρατήρησης. Ανθρωπολογία, κινηματογράφος και η εξερεύνηση της κοινωνικής ζωής* των Anna Grimshaw και Amanda Ravetz και *Κι εγώ πού είμαι σ' αυτή την ιστορία;* του Emir Kusturica.

Τέλος, κυκλοφόρησαν τρεις σημαντικές εκδόσεις του Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης: *Θόδωρος Αγγελόπουλος/Theo Angelopoulos, Κριστιάν Μουντζίου/Cristian Mungiu* και *Άκι Καουρισμάκι/Aki Kaurismäki*.

A. ΒΙΒΛΙΑ

I. ΙΣΤΟΡΙΑ – ΚΡΙΤΙΚΗ – ΘΕΩΡΙΑ – ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ – ΤΕΧΝΙΚΗ – ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ

α. Βιβλία Ελλήνων συγγραφέων

ΒΑΛΟΥΚΟΣ ΣΤΑΘΗΣ: *Νέος Ελληνικός Κινηματογράφος (1965-1981). Ιστορία και πολιτική* (Αιγόκερως, Αθήνα 2011 [2012], 240 σελ.).

ΔΟΪΚΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ: *Η ζωή του ιδανικού στον κινηματογράφο. «Μια τρελή, τρελή οικογένεια» του Ντίνου Δημόπουλου* (Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 2012, 352 σελ. + Λεύκωμα φωτογραφιών, 32 σελ. + CD με τις φωτογραφίες του λεύκωματος).

ΗΛΙΑΣ ΣΤΕΡΓΙΟΣ ΚΩΝ.: *Ιστορία του παγκόσμιου κινηματογράφου. Φιλμογραφία 1895-2011. Τόμος Α' 1895-1999* (Θεσπρωτικό 2012, 478 σελ.).

ΛΥΔΑΚΗ ANNA: *Μέσα από την κάμερα. Κινηματογράφος και κοινωνική πραγματικότητα* (2^η έκδοση, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 2012, 266 σελ. + «Εικόνες», 10 σελ., 1^η έκδοση: 2009, Ελληνικά Γράμματα).

ΜΟΥΡΟΥΚΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ: *Γαλλικές ταινίες τρόμου* (Εκδόσεις Μιχάλη Σιδέρη, Αθήνα 2012, 38 σελ.).

ΜΥΛΩΝΑΚΗ ΑΓΓΕΛΙΚΗ: *Από τις αυλές στα σαλόνια. Εικόνες του αστικού χώρου στον ελληνικό δημοφιλή κινηματογράφο (1950-1970)* (University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2012, 472 σελ.).

ΜΥΛΩΝΑΚΗ ΑΓΓΕΛΙΚΗ και **ΓΚΡΟΣΔΑΝΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ** (Επιμέλεια): *Σινέ Θεσσαλονίκη. Ιστορίες από την πόλη και τον κινηματογράφο* (ΣΥΛΛΟΓΙΚΟ, Κείμενα: Γιώργος Μπολάνης, Νίκος Θεοδοσίου, Γιώργος Τούλιας, Νότης Φόρσος, Βασίλης Κεχαγιάς, Αλέξανδρος Μουμτζής, Σωτήρης Ζήκος, Νίκος Γκροσδάνης, Θωμάς Λιναράς, Λευτέρης Αδαμίδης Toby Lee, Aida Vallejo Vallejo, Αγγελική Μυλωνάκη, Σάκης Σερέφας, Αλέξης Ν. Δερμεντζόγλου και Τά-

σος Μελεμενίδης, University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2012, 212 σελ.).

ΠΑΤΕΡΑΣ ΧΑΡΙΛΑΟΣ: *Κινηματογράφοι του Πειραιά & των γύρω Δήμων* («συλλογές», Αθήνα 2012, 58 σελ.).

ΠΑΥΛΟΥ ΣΑΒΒΑΣ: *«Άγρια συμμορία»* (Αιγαίον, Λευκωσία 2012, 48 σελ., Πρώτη δημοσίευση: περιοδικό *Αυτοδιάθεση*, Λευκωσία, Μάρτιος 1985, τ. 3-4, σσ. 30-35).

ΣΤΑΘΗ ΕΙΡΗΝΗ: *Σημεία και σύμβολα στη φιλική γλώσσα. Η μορφή και το νόημα της κινούμενης εικόνας* (Αιγόκερως, Αθήνα 2011 [2012], 240 σελ.).

ΧΑΤΖΗΓΩΓΑΣ ΓΙΑΝΝΗΣ: *Το σινεμά του αρχιτέκτονα 2* (University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2012, 265 σελ.).

Επίλογος 2012. Ετήσια Πολιτιστική Έκδοση («Κινηματογράφος» και «Επέτειοι: "Διονύσιος Παπαγιαννόπουλος [1912-1984]: Ηθοποιός ευρέος φάσματος, 100 χρόνια από τη γέννησή του"»), ΣΥΛΛΟΓΙΚΟ, 21^{ος} χρόνος, Ιδρυτής: Σπύρος Γαλαίος, Σύμβουλος έκδοσης: Κώστας Γεωργουσόπουλος, Διευθυντής έκδοσης: Τάκης Βλαστός, Αρχισυντάκτης: Γιάννης Ν. Μπασκόζος, Κείμενα για τον κινηματογράφο: Αχιλλέας Ντελλής, Χρήστος Μήτσος και Κώστας Γεωργουσόπουλος, Επίλογος, Αθήνα 2012, σσ. 227-252 και 391-396/554 σελ.).

Κινηματογράφος 2011 (Ετήσιος Οδηγός. Κινηματογράφος – Βιβλία, ΣΥΛΛΟΓΙΚΟ, Αρχισυντάξια: Δημοσθένης Ξιφιλίνος, Επιμέλεια έκδοσης: Γεράσιμος Βάκρος, Κείμενα: Ανδρέας Τύρος, Νίνος Φένεκ Μικελίδης, Δημήτρης Κολλιοδήμος, Δημήτρης Μπάμπας, Δημήτρης Χαρίτος, Βασίλης Κεχαγιάς, Τάσος Ρέτζιος, Αλέξης Ν. Δερμεντζόγλου, Δημήτρης Καλαντίδης, Νέστορας Πουλάκος και Γιάννης Φραγκούλης, Πανελλήνια Ένωση Κριτικών Κινηματογράφου, Αθήνα 2012, 280 σελ.).

Μικροφίλμ 2012. Πρόγραμμα ταινιών μικρού μήκους/ Microfilm 2012. Short Film Project (Ελληνική Ραδιοφωνία Τηλεόραση [ΕΡΤ]/μfilm, Αθήνα 2012, 24 σελ.).

Σμύρνη. Η καταστροφή μιας κοσμοπολίτικης πόλης 1900–1922. Ένα βιβλίο βασισμένο στην ομώνυμη ταινία (Φωτογραφικό υλικό από αμερικανικά, ευρωπαϊκά, τουρκικά και ελληνικά αρχεία που συγκέντρωσε ο «Πρωτέας», Έρευνα – Επιμέλεια – Επίλογος – Οργάνωση φωτογραφικού υλικού: Μαρία Ηλιοπούλου, Ιστορικός σύμβουλος – Βιβλιογραφία: Αλέξανδρος Κιτρορέφ, Κείμενα – Λεζάντες: Μαρία Ηλιοπούλου και Αλέξανδρος Κιτρορέφ, Μίνωας, Μουσείο Μπενάκη και Πρωτέας, Αθήνα 2012, 144 σελ.).

β. Μεταφράσεις

GRIMSHAW ANNA και RAVETZ AMANDA: *Ο κινηματογράφος της παρατήρησης. Ανθρωπολογία, κινηματογράφος και η εξερεύνηση της κοινωνικής ζωής* (Μετάφραση: Ειρήνη Κατσούνακη, Πόλις, Αθήνα 2012, 328 σελ. 1^η έκδοση στα αγγλικά: 2009).

Ο κόσμος των «Αγώνων Πείνας» (Egan Kate, Μετάφραση: Πηνελόπη Τριαδά, Επιμέλεια: Έλενα Γεωργιάδου, Platypus, Αθήνα 2012, 192 σελ., 1^η έκδοση στα αγγλικά: 2012).

γ. Βιβλία κινηματογραφικών εκδηλώσεων

ΤΑΜΠΑΚΗ-ΙΩΝΑ ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΗ και ΓΑΛΑΝΗ ΜΑΡΙΑ-ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ (Επιμέλεια): Από τη λογοτεχνία στον κινηματογράφο/Du texte écrit au texte filmique (Από τη λογοτεχνία στον κινηματογράφο/De la Littérature au Cinéma, ΣΥΛΛΟΓΙΚΟ, Πρακτικά Ημερίδας/Actes de la Journée d' Étude [18 Δεκεμβρίου 2010], Πανεπιστήμιο Αθηνών [ΕΚΠΑ]/Φιλοσοφική Σχολή/Τμήμα Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας, Κείμενα: Κωνσταντίνος Κυριακός, Παναγιώτα Μήνη, Θανάσης Αγάθος, Δέσποινα Κακλαμανίδου, Αλίκη Τσασσορού, Ευριπίδης Γαραντούδης, Άννα-Μαρία Σιχάνη, Νάντια Φραγκούλη, Ειρήνη Σταματοπούλου, Νικόλαος Ρουμπής, Bernard Alavoine, Raphaëlle Moine, Frideriki Tabaki-Iona, Irini Apostolou, Maria-Eleftheria Galani και Dora Leontaridou, Αιγόκερως, Αθήνα 2011 [2012], 174 σελ.).

II. ΠΡΟΣΩΠΑ ΤΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ

α. Βιβλία Ελλήνων συγγραφέων

ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ ΝΤΙΝΟΣ: *Αναζητώντας τον «Κ»* (Αναζητώντας τον Κ., Επιμέλεια: Σίβυλλα Κατσουρίδη και Δημήτρης Λυμπερόπουλος, Εκδόσεις Γαβριηλίδης, Αθήνα 2012, 400 σελ.).

ΚΟΥΜΑΣΙΔΗΣ ΙΟΥΡΔΑΝΗΣ: *Jean-Luc Godard «Η ελεγεία του έρωτα».* Μία φιλοσοφική ανάγνωση (Jean-Luc Godard «Η ελεγεία του έρωτα/Éloge de l'amour». Μια φιλοσοφική ανάγνωση, Πρόλογος: Στράτος Κερσανίδης, Κριτικό Σημείωμα: Νέστορας Πουλάκος, Εκδόσεις Ζήτρος, Θεσσαλονίκη κ.χ. [2012], 128 σελ.).

ΠΑΠΑΣΠΗΛΙΟΣ ΚΩΣΤΑΣ: *Πινακοθήκη γέλιου* (6^η αναθεωρημένη έκδοση, Επιμέλεια κειμένου: Μαρία Καρβέλα, Εμπειρία Εκδοτική, Αθήνα 2012, 240 σελ., 1^η έκδοση: 2002 [Πινακοθήκη γέλιου. Από το Λογοθετίδη και μετά]).

ΣΤΥΛΙΑΝΟΠΟΥΛΟΥ ΔΕΣΠΟΙΝΑ: *Ηθοποιός αμέσου δράσεως* (Αυτοβιογραφία, Τετράγωνο, Αθήνα 2012, 270 σελ.).

ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ ΡΕΝΟΣ: *Εγχειρίδιο κινηματογραφικής ανυπακοής* (μικρός Ιανός, Θεσσαλονίκη 2012, 64 σελ.).

Ο Χρήστος Βακαλόπουλος (ΣΥΛΛΟΓΙΚΟ/ΣΥΛΛΟΓΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ, Επιμέλεια: Φώτης Μπασιλάς, Αιγαίον, Λευκωσία 2012, 158 σελ.).

Προσεχώς. Με τις αφίσες και τα σχέδια για τον Κινηματογράφο του Γιώργου Βακιρτζή/Coming Shortly. With posters and paintings for the Cinema by George Vakirtzis (Από τη «Συλλογή Starlets»/From «The Starlets Collection, Επιμέλεια: Χρήστος Φ. Μαργαρίτης, Μεταφράσεις: Εμμανουέλα Κάντζια, Suzan Eastmann και Σοφία Στεφανίδου, Φωτογραφίες: Δημήτρης Πυθόρωφ, Χάρης Βάβουλας, Κωνσταντίνος Σταμάτης, Μαρία Λυμπερόπουλου και Μένης Θεοδωρίδης, Ίανος και The Starlets Collection/Συνεργασία της Ταινιοθήκης της Ελλάδος, Αθήνα 2012, 308 σελ.).

β. Μεταφράσεις

KUSTURICA EMIR: *Κι εγώ πού είμαι σ' αυτή την ιστορία;* (Μετάφραση [από τα γαλλικά]: Μαριάννα Κουτάλη, Εκδόσεις Πατάκη, Αθήνα 2012, 416 σελ., 1^η έκδοση στα σερβικά: 2010, 1^η έκδοση στα γαλλικά: 2011).

γ. Βιβλία κινηματογραφικών εκδηλώσεων

ΚΕΡΚΙΝΟΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ/KERKINOS DIMITRIS (Επιμέλεια/Editor): Κριστιάν Μουντζίου/Cristian Mungiu (ΣΥΛΛΟΓΙΚΟ/ΣΥΛΛΟΓΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ, Κείμενα: Δημήτρης Κερκινός, Χρήστος Καρακέπελης, Νατάσα Σέγκου, Jay Weissberg, Richard Porton, Nick Bradshaw, Codruta Crețulescu, Marie-Pierre Macia, Alex Leo Șerban, Δημήτρης Μπάμπας, Andrei Crețulescu, Stephane Delorme, Ben Walters, Ioana Uricaru, Monica Filimon, Γκέλυ Μαδεμλή, Dan Fainaru, Joumane Chahine και Θωμάς Λινάρης, Μεταφράσεις: Μαίρη Κιτρορέφ, Λίλυ Παπαγιάννη και Μυρτώ-Ζωή Ρηγοπούλου, 53^ο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης, Αθήνα 2012, 96 σελ.).

ΣΤΑΘΗ ΕΙΡΗΝΗ/STATHI IRINI (Επιμέλεια/Editor): Θόδωρος Αγγελόπουλος/Theo Angelopoulos (ΣΥΛΛΟΓΙΚΟ/ΣΥΛΛΟΓΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ, Κείμενα: Ειρήνη Στάθη, Barthélemy Amengual, Sylvie Rollet, Frederic Jameson, Michael Wilmington, Wolfram Schütte, Χρήστος Αθ. Τερέζης, Caroline Eades, Françoise Létoublon, Angel Quintana, Φωτεινή Μαργαρίτη, Γιάννης Μπακογιαννόπουλος, Βασίλης Ραφανλίδης, Κωστής Σκαλιόρας, Μάκης Τρικούκης, Κώστας Σταματίου, Ναγκίσα Όσιμα, Gianni Volpi, Alberto Barbera, Christian Zimmer, Sergio Arecco, Λευτέρης Ξανθοπούλου, Yvette Biró, Gerald O'Grady, Νίκος Κολλοβός, Kathleen Murphy, Carlos F. Heredero και Mattias Berg, Μεταφράσεις: Ελευθερία Δαμάσκου, Τίτικα Δημητρούλια, Αντώνης Ιωάννου, Έφη Καλλιπατίδη, Δημήτρης Κερκινός, Μαίρη Κιτρορέφ, Χρήστος Κουτούλας, Γκέλυ Μαδεμλή, Μυρτώ – Ζωή Ρηγοπούλου, Ινώ Ρόζου, Βιολέττα Σωτηροπούλου – Καρύδη, Τατιάνα Φραγκούλια και Λίλια Ψαρρού, 53^ο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης, Αθήνα 2012, 352 σελ.).

ΧΡΗΣΤΟΠΟΥΛΟΥ ΕΛΕΝΑ/CHRISTOPOULOU ELENA (Επιμέλεια/Editor): Άκι Καουρισμάκι/Aki Kaurismäki (ΣΥΛΛΟΓΙΚΟ/ΣΥΛΛΟΓΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ, Κείμενα: Έλενα Χρηστοπούλου, Peter Von Bagh, Thomas Elsaesser, Anna Rourou, Έφη Παπαζαχαρίου, Θωμάς Λινάρης, Νίκος Τριανταφυλλίδης, Βένια Βέργου, Γιάγκος Αντίοχος, Γιώργος Κρασσακόπουλος, Μυρτώ-Ζωή Ρηγοπούλου, Τάσος Θεοδωρόπουλος, Ελίνα Ψύκου, Λίλυ Παπαγιάννη, Άντα Δαλιάκα και Γκέλυ Μαδεμλή, Μεταφράσεις: Μαίρη Κιτρορέφ, Ηλιάννα Λουκοπούλου, Λίλυ Παπαγιάννη, Μυρτώ-Ζωή Ρηγοπούλου, Τίνα Σιδέρη και Έλενα Χρηστοπούλου, 53^ο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης, Αθήνα 2012, 96 σελ.).

Εγιάθ Σιβάν/Eyal Sivan (ΣΥΛΛΟΓΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ, Επιμέλεια: Δημήτρης Κερκινός, Κείμενα: Δημήτρης Κερκινός,

Bert Rebhandl, Yael Munk, Richard Porton και Gal Raz, Μεταφράσεις: Μυρτώ-Ζωή Ρηγοπούλου, Γκέλυ Μαδεμλή, Τίνα Σιδέρη και Μαίρη Κιτρορέφ, 14^ο Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ Θεσσαλονίκης-Εικόνες του 21^{ου} αιώνα/Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης, Αθήνα 2012, 56 σελ.).

III. ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΑ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑ

2013. Είμαστε μια ωραία ατμόσφαιρα (Είμαστε μια ωραία ατμόσφαιρα. Ημερολόγιο 2013. Το ημερολόγιο της κρίσης, Κείμενα – Επιμέλεια: Βασίλης Σπηλιόπουλος, Εκδόσεις Καστανιώτη, Αθήνα 2012, 136 σελ.).

Ημερολόγιο 2013. Μια φορά κι έναν καιρό ζούσαν αυτοί καλά κι εμείς καλύτερα (Καλλιτεχνική επιμέλεια: Γιώργος Σιούρτης, Φωτογραφικό αρχείο: Klaketa και Χρήστος Σταθακόπουλος, Klaketa/Εκδόσεις Σιούρτης, Αθήνα 2012, 28 σελ.).

Ημερολόγιο 2013. Μια φορά κι έναν καιρό ζούσαν αυτοί καλά κι εμείς καλύτερα (Klaketa/Εκδόσεις Σιούρτης, Αθήνα 2012, 28 σελ.).

IV. ΚΑΤΑΛΟΓΟΙ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

1^η Εβδομάδα Αφρικανικού Κινηματογράφου/1st African Film Week

1^η Εβδομάδα Σύγχρονου Σερβικού Κινηματογράφου/1st Week of New Serbian Cinema

11^ο Διεθνές Φεστιβάλ Ταινιών Κινουμένων Σχεδίων Υπαίθρου-Όψεις του Κόσμου/11th Countryside Animafest Cyprus

13^ο Φεστιβάλ Γαλλόφωνου Κινηματογράφου. Όλα είναι στο βλέμμα σου/13e Festival du Film Francophone. Tout dépend de ton regard

14^ο Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ Θεσσαλονίκης-Εικόνες του 21^{ου} αιώνα/14th Thessaloniki Documentary Festival-Images of the 21st Century

15^ο Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογράφου Ολυμπίας για Παιδιά και Νέους. 12^η Ευρωπαϊκή Συνάντηση Νεανικής Δημιουργίας Camera Zizanio/15th Olympia International Film Festival for Children and Young People

20^ο Μεσογειακό Φεστιβάλ Νέων Κινηματογραφιστών. Λάρισα 2012/20th Mediterranean Festival of New Film-makers

25^ο Πανόραμα Ευρωπαϊκού Κινηματογράφου/Panorama of European Cinema. Athens

3^ο Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογράφου Πελοποννήσου «Γέφυρες»/3rd Peloponnesian International Film Festival «Bridges».

35^ο Φεστιβάλ Ελληνικών Ταινιών Μικρού Μήκους Δράμας. 18th International Short Film Festival in Drama

4^ο Φεστιβάλ Κυπρίων σκηνοθετών. Κάτω από τ' αστέρια...

53^ο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης/53rd Thessaloniki International Film Festival

53^ο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης. Οι ταινίες από το Α ως το Ω/53rd Thessaloniki International Film Festival. The Films from A to Z

6^ο Φεστιβάλ Ελληνικού Ντοκιμαντέρ–Docfest. Χαλκίδα 2012

7^ο Διεθνές Κινηματογραφικό Φεστιβάλ Επιστημονικής Φαντασίας & Φανταστικού της Αθήνας. SFF-rated Athens 2012/7th International Science Fiction & Fantasy Film Festival of Athens

7^ο Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογράφου Κύπρου/7th Cyprus International Film Festival.

7^ο Διεθνές Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ Λεμεσού/7th Lemesos International Documentary Festival.

8^ο Φεστιβάλ Κινηματογράφου για Παιδιά και Νέους/8th Children and Youth Film Festival

«Αγών». 9^ο Διεθνής Συνάντηση Αρχαιολογικής Ταινίας του Μεσογειακού Χώρου... και πέρα από τη Μεσόγειο

Αφιέρωμα στο Κινηματογράφο του Ουζμπεκιστάν
Διεθνές Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους Κύπρου/
The International Short Film Festival of Cyprus

Εικόνες & Όψεις του Εναλλακτικού Κινηματογράφου.
2012/Images & Views of Alternative Cinema

Κινηματογραφικές Μέρες–Κύπρος 2012. 10^ο Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογράφου/Cyprus Film Days. 10th International Film Festival

Κινηματογράφος και Πραγματικότητα. 25^ο Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ/Cinéma & Réalité. Festival Documentaire/ Film & Wirklichkeit. Dokumentarfilmfestival

Μπρεχτ & κινηματογράφος. Κινηματογραφικό αφιέρωμα
Το Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους Δράμας ταξιδεύει...

9th Naoussa International Film Festival. Create Now/Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογράφου Νάουσας

Animasyros 5.0. Διεθνές Φεστιβάλ+Φόρουμ Κινουμένων Σχεδίων/International Animation Festival+Forum
Be there! Corfu Animation Festival

Camera Zizanio 2012–12^η Ευρωπαϊκή Συνάντηση Νεανικής Οπτικοακουστικής Δημιουργίας/12th European Meeting of Young People's Audiovisual Creation

International Film Festival of Patmos–IFFP/Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογράφου Πάτμου

Outview Film Festival: Ημέρες Queer Κινηματογράφου. Σύκο και έλα

Β. ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ ΚΑΙ ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

ZIZANIO (Έκδοση του Διεθνούς Φεστιβάλ Κινηματογράφου

Ολυμπίας για Παιδιά και νέους, Γ΄ περίοδος, Πύργος).

ΟΛΥΜΠΙΟΝ - ΠΡΩΤΟ ΠΛΑΝΟ (Έκδοση του Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης / Μηνιαία εφημερίδα του ΟΛΥΜΠΙΟΝ Renault).

ΠΡΟΣΕΧΩΣ (Περιοδική έκδοση της Κινηματογραφικής Λέσχης Ηλιούπολης).

ΠΡΩΤΟ ΠΛΑΝΟ (Περιοδική έκδοση του Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης).

ΣΙΝΕΜΑ (Τριμηνιαίο κινηματογραφικό περιοδικό).

ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ (Έκδοση του Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους Δράμας).

ΣΙΝΕΠΑΡΜΕΝΟΣ (Επιθεώρηση Κινηματογράφου, Θεάτρου, Πολιτισμού & Ποιότητας Ζωής, Λάρισα).

DOCFEST NEWS (Έκδοση του Φεστιβάλ Ελληνικού Ντοκιμαντέρ Χαλκίδας).

MEDIA (Τριμηνιαία ενημερωτική έκδοση του MEDIA DESK HELLAS/Ελληνικό Κέντρο Κινηματογράφου/Ευρωπαϊκή Επιτροπή).

Γ. ΑΦΙΕΡΩΜΑΤΑ ΣΤΟΝ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟ ΜΗ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ

53^ο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης (ΣΥΛΛΟΓΙΚΟ, Κείμενα: Σωτήρης Μπαμπατζιμόπουλος, Θόδωρος Γιαχουσιδής, Κώστας Καρδερίνης, Γιώργος Παπαδημητρίου, Αλέξανδρος Μιλικίδης, Ρωμανός Σκληβενίτης-Πιστοφίδης, Δημοσθένης Ξιφιλίνος, Γιάννης Γκακίδης και Στράτος Κερσανίδης, περιοδικό **Φιλμ νουάρ**, ειδικά τεύχη, Θεσσαλονίκη, 2 και 8 Νοεμβρίου 2012, 16 σελ. και 8 σελ.).

Θόδωρος Αγγελόπουλος (1935-2012). Εικόνες μιας μοναχικής διαδρομής (ΣΥΛΛΟΓΙΚΟ, Κείμενα: Θανάσης Βασιλείου, Τάσος Γουδέλης, Νίκος Δήμου, Μισέλ Δημόπουλος, Γιάννης Ευσταθιάδης, Γιάννης Ζουμπουλάκης, Βασίλης Καθθαθάς, Ελένη Καραϊνδρου, Βασίλης Κεχαγιάς, Εύα Κοταμανίδου, Αχιλλέας Κυριακίδης, Δημήτρης Μαρωνίτης, Νίνος Φένεκ Μικελίδης, Γιώργος Μιχαηλίδης, Αλέξανδρος Μουμτζής, Δημήτρης Μπάμπας, Τάκης Μπαστέας, Γιώργος Μπράμος, Λευτέρης Ξανθόπουλος, Νίκος Παναγιωτόπουλος, Τάκης Παπαγιαννίδης, Γιάννης Σολδάτος, Θόδωρος Σούμας, Ειρήνη Στάθη, Δημήτρης Σταύρακας, Ανδρέας Τύρος, Στέλιος Χαραλαμπίδης, Δημήτρης Χαρίτος, Λευτέρης Χαρωνίτης και Τάσος Ψαρράς, περιοδικό **Το δέντρο**, τ.187-188, Αθήνα, Μάιος 2012, σσ. 5-133/184 σελ.).

Cinema 2012-2013. «Αθηνόγραμμα». Ετήσια έκδοση (ΣΥΛΛΟΓΙΚΟ, Αρχισυντάκτρια: Δέσποινα Ζευκιλή. Συντακτική Ομάδα: Χρήστος Μήτσος, Γιάγκος Αντίοχος και Νίκος Βουλαλάς, περιοδικό **Αθηνόγραμμα**, Αθήνα 2012, 72 σελ.).

ο Γιώργος

ΨΗΤΟΠΩΛΕΙΟ

Πιστοί στην ποιότητα από το 1985

Πλ. Εθν. Αντίστασης 8-10 Ηλιούπολη
Κεντρική Πλατεία

ΤΗΛ.: 210 9938672 • 210 9962052 • 210 9960003

LE RÊVE
Cafe - Bistro & Cocktail Lounge

Α. Παπανδρέου 10, Ηλιούπολη
Τηλ.: 210 97.50.410
Fax: 210 97.57.440
E-mail: cafe@lereve.gr

WALLPRESS CAFE

Μπότσαρη 6-8,
163 42 Ηλιούπολη
Τηλ.: 210 99 43 733
Wallpress@hotmail.com

(+30) 210 9945603
 ΗΡ. ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ 3,
 ΗΛΙΟΥΠΟΛΗ
 WWW.GARAGEPLACE.GR

Κατάστημα Ηλίουπόλης
 Μπότσαρη 4
 Τηλ.: 210 99.25.150

Πανουσάκης Θ. Α.Ε.
 Αντύπα 33 | Ηλίουπολη | 210 9761339

ΕΛΑΣΤΙΚΑ - ΑΜΟΡΤΙΣΕΡ

Λειτουργούν όλα τα τμήματα :
 Πνευματικών - Εγχειρίδιων
 Κρουαζιέρων - Πληκτροφόρων
 Ανώτερων Θεωρητικών
 Φωνητικής και Βυζαντινής

Διεθνές Ωδείο Αθήνας
 Ποσειδώνος 37 - Ηλίουπολη τηλ. - fax : 210 - 9918721
 Εγγύηση για την ποιότητα των σπουδών σας

Η σχέση με την τέχνη
 είναι σχέση ερωτική

ΓΚΑΛΕΡΙ Α
 Αθήνα Χέρου και Τέχνης
 ΜΑΡΙΝΟΥ ΑΝΤΥΠΑ 126
 ΗΛΙΟΥΠΟΛΗ ΤΗΛ: 9916969
 9941440

ΦΡΑΓΚΙΟΥΔΑΚΗΣ

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ
 ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟ
 ΔΩΡΑ

ΨΑΡΩΝ 4
 ΗΛΙΟΥΠΟΛΗ, ΤΗΛ: 99 16 871

Δελιολάνης
 το παγωτό & το γλυκό όπως κάποτε

Το καλύτερο και οικονομικότερο
 φαγητό της πόλης από 3,50 ευρώ

Η παράδοση, τα μεράκι και η νοστιμιά συναντιούνται σήμερα
 στα νέα καταστήματα ΔΕΛΙΟΛΑΝΗΣ. Δοκιμάστε το φημισμένο
 μας παγωτό κυρίως πρόσθετα, χημικά ή χρώματα, τις πάστες
 μας, τα παραδοσιακά γλυκά ταψιού αλλά και το φαγητό που
 ετοιμάζουμε καθημερινά από αγνές πρώτες ύλες. Όλα σε
 προσιτές τιμές, χωρίς κανένα συμβιβασμό όμως στην ποιότητα!

Κυπρίων Ηρώων 50 Ηλίουπολη Τηλ. 210 8983001
 Α. Συγγρού 100 Αθήνα Τηλ. 210 8983000
 Χρεμνίδου 55 Παγκράτι τηλ. 210-7669555

www.deliolanis-icecream.com
 Ακολουθήστε μας στο Δελιολάνης (Official)

ΕΚΠΤΩΤΙΚΟ ΚΟΥΠΟΝΙ για τούρτες
 Από 15,00 ευρώ μόνο 9,90 ευρώ
 Το κουπόνι δεν συνδυάζεται με άλλες οικονομικές προσφορές!

Δώρο στα γενέθλιά σας 1 κιλό παγωτό
 Με την αγορά της τούρτας γενεθλίων ή γλυκών αξίας 10 ευρώ
 Το κουπόνι δεν συνδυάζεται με άλλες οικονομικές προσφορές!

προσφορά παγωτού
 14,00 ευρώ το 1^ο κιλό παγωτό (από 18,00 ευρώ)
 και για κάθε 2^ο κιλό παγωτό 4,00 ευρώ

DIESEL CHEVIGNON
 LEVI'S
 UNIFORM
 EDWIN
 Lee
 501
 Lee Cooper

LOLO & PLOLO
 και όλες τις τελευταίες μόδες

ΤΟ Νο 1 ΣΤΟ ΣΠΟΡ ΝΤΥΣΙΜΟ

ΜΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΡΤΕΣ
 ΑΓΟΡΑΖΕΤΕ ΤΩΡΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΩΝΕΤΕ
 ΣΕ 6 ΑΤΟΚΕΣ ΔΟΣΕΙΣ

ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΣΤΕΦΟΥ

1. Κατάστημα
 Διγενή 18, Ηλίουπολη
 τηλ.: 210 - 97.35.108 & 210 - 97.33.196

2. Κατάστημα
 Θεομητορος 62
 210-98.34.777 & 210-98.52.777

ΨΗΤΟΠΩΛΕΙΟ
ο ΛΑΜΠΡΟΣ

ΚΟΤΟΠΟΥΛΟ ΛΕΜΟΝΑΤΟ
 ΣΤΑ ΚΑΡΒΟΥΝΑ

Τα καταστήματά μας

1. Κατάστημα
 Διγενή 18, Ηλίουπολη
 τηλ.: 210 - 97.35.108 & 210 - 97.33.196

2. Κατάστημα
 Θεομητορος 62
 210-98.34.777 & 210-98.52.777

δωρεάν διανομή κατ' οίκον

ΜΕΖΕΔΟΠΩΛΕΙΟ - ΟΥΖΕΡΙ

Οασις

Κυριακή μεσημέρι
και αργίες ανοικτά

Η αίθουσα διατίθεται
για κοινωνικές εκδηλώσεις

Μαρίνου Αντύπα 84
Ηλιούπολη
Τηλ.: 210.99.10.980

Κουρδιστήρι

Μουσικό Ψοινομαγειρείο

Ψ Πριάμου & Κωνσταντίνου Καραμανλή 5,
Κάτω Ηλιούπολη, Αθήνα.

Ψ Τηλ. 6909179963 (για κρατήσεις, φάρμα, αφιέρωση)

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ
ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΩΝ
ΛΕΣΧΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ
τηλ.: 210 740 7102
κιν.: 6945 405 825
e-mail: okleathens@gmail.com

GREEK
FEDERATION OF
FILM SOCIETIES
tel. : 0030 210 740 7102
mob.: 0030 6945 405 825
e-mail: okleathens@gmail.com

oklegr.blogspot.gr

ΣΤΗΛΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Περιμένουμε

τις προτάσεις σας,
τις απόψεις σας,
τις συνεργασίες σας.

Το επόμενο τεύχος σας έχει ανάγκη!

Η Κινηματογραφική Λέσχη Ηλιούπολης
τώρα και στο ραδιόφωνο. Ακούτε την
εκπομπή μας «Κινηματογράφος για πάντα» στο διαδικτυακό
ραδιοφωνικό σταθμό Ilioupolis OnAir, στη διεύθυνση: www.ilioupolisonline.gr

Μην ξεχνάτε

Όλο το καλοκαίρι κάθε μέρα προβολές ταινιών
στο ΘΕΡΙΝΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟ
ΗΛΙΟΥΠΟΛΗΣ «ΜΕΛΙΝΑ ΜΕΡΚΟΥΡΗ»

Αλλαγή προγράμματος:
ΔΕΥΤΕΡΑ
ΤΡΙΤΗ (προβολή της Κινηματογραφικής Λέσχης Ηλιούπολης)
ΤΕΤΑΡΤΗ και ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Ώρες προβολών: 9:00 μ.μ. και 11:00 μ.μ.

Ιστοσελίδα: www.klh.gr / E-mail: info@klh.gr

 Τώρα και στο facebook